

INFORME SOBRE LA COMPOSICIÓ DEL TEIXIT EMPRESARIAL I PRODUCTIU DE LA COMARCA. BAIX LLOBREGAT. 1996-2003

Unitat de Promoció i Desenvolupament del Baix Llobregat 2003

**Programa del Servei d'Ocupació de Catalunya,
cofinançat per la Generalitat de Catalunya i pel Fons Social Europeu**

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	3
2. METODOLOGIA.....	5
3. BAIX LLOBREGAT.....	9
▪ 3.1. Estructura empresarial. 1996.....	9
▪ 3.2. Estructura empresarial. 2003.....	13
▪ 3.3. Evolució de l'estructura empresarial. 1996-2003.....	17
▪ 3.4. Anàlisi dels sectors més i menys dinàmics	21
▪ 3.5. Evolució de l'atur registrat. 1996-2003.....	26
▪ 3.6. Anàlisi del model competitiu. El sector industrial.....	29
▪ 3.7. Anàlisi del model competitiu. El sector terciari.....	31
4. ZONA CENTRE.....	33
▪ 4.1. Estructura empresarial. 1996.....	33
▪ 4.2. Estructura empresarial. 2003.....	37
▪ 4.3. Evolució de l'estructura empresarial. 1996-2003.....	40
▪ 4.4. Anàlisi dels sectors més i menys dinàmics	45
▪ 4.5. Evolució de l'atur registrat. 1996-2003.....	49
▪ 4.6. Anàlisi del model competitiu. El sector industrial.....	52
▪ 4.7. Anàlisi del model competitiu. El sector terciari.....	54
5. ZONA DELTA.....	56
▪ 5.1. Estructura empresarial. 1996.....	56
▪ 5.2. Estructura empresarial. 2003.....	60
▪ 5.3. Evolució de l'estructura empresarial. 1996-2003.....	64
▪ 5.4. Anàlisi dels sectors més i menys dinàmics	68
▪ 5.5. Evolució de l'atur registrat. 1996-2003.....	73

▪ 5.6. Anàlisi del model competitiu. El sector industrial.....	75
▪ 5.7. Anàlisi del model competitiu. El sector terciari.....	77
6. ZONA NORD.....	79
▪ 6.1. Estructura empresarial. 1996.....	79
▪ 6.2. Estructura empresarial. 2003.....	82
▪ 6.3. Evolució de l'estructura empresarial. 1996-2003.....	86
▪ 6.4. Anàlisi dels sectors més i menys dinàmics	91
▪ 6.5. Evolució de l'atur registrat. 1996-2003.....	95
▪ 6.6. Anàlisi del model competitiu. El sector industrial.....	98
▪ 6.7. Anàlisi del model competitiu. El sector terciari.....	100
7. ZONA VALL BAIXA	102
▪ 7.1. Estructura empresarial. 1996.....	102
▪ 7.2. Estructura empresarial. 2003.....	106
▪ 7.3. Evolució de l'estructura empresarial. 1996-2003.....	110
▪ 7.4. Anàlisi dels sectors més i menys dinàmics	114
▪ 7.5. Evolució de l'atur registrat. 1996-2003.....	118
▪ 7.6. Anàlisi del model competitiu. El sector industrial.....	121
▪ 7.7. Anàlisi del model competitiu. El sector terciari.....	123
8. CONCLUSIONS	125

1. INTRODUCCIÓ

Els canvis esdevinguts en els darrers anys en tot el conjunt d'economies de capitalisme avançat han fet necessària l'anàlisi del procés de transició entre la societat industrial i el que s'ha anomenat societat postindustrial o del coneixement. Aquest nou tipus d'estructuració no només afecta al terreny econòmic, adquirint també especial rellevància el grau de significació que la informació i el coneixement presenten dintre de l'organització de la producció i reproducció social, cultural i política.

L'organització productiva de la societat postindustrial ha passat de ser la d'una economia centrada en la producció industrial local i basada en el valor físic i material a una organització caracteritzada per la seva globalitat, funcionament en xarxa i importància de la informació i el coneixement en el procés productiu. Tot això ha permès una nova divisió internacional del treball que comporta una economia amb un elevat nivell d'internacionalització i interdependència, que permet el pas d'un sistema productiu fonamentalment industrial a un altre de caire informacional i basat en el coneixement. En aquest tipus de societats s'ha donat una expansió del sector terciari o dels serveis, en detriment dels sectors secundari i agrícola. Tanmateix, han proliferat les noves Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) com a referent del nou sistema productiu. També s'ha produït un canvi en la mateixa naturalesa del treball, adquirint notable importància la noció de flexibilitat pel que fa a l'organització de la producció i a la gestió de la força de treball.

El present informe té com a objectiu fonamental veure en quina mesura tots aquests canvis han afectat el teixit empresarial del Baix Llobregat, per comprovar si la forma de produir i la localització de l'activitat econòmica han variat durant els últims anys a la comarca, i en quina mesura el canvi en la base productiva ha vingut donat en funció de l'impuls de l'economia del coneixement. Per aquest motiu es farà una anàlisi d'indicadors des de l'any 1996 fins a l'any 2003. Tanmateix, l'anàlisi també es realitzarà per a

cadascuna de les zones territorials, per tal de veure si existeixen diferències intracomarcals pel que fa a la composició i localització de l'estructura empresarial.

Per a cada àmbit territorial es donarà en primer lloc una visió de les característiques de les empreses i els assalariats de l'any 1996 segons els grans sectors d'activitat, segons les activitats econòmiques detallades de cadascuna de les empreses i segons la grandària de l'empresa. Aquesta mateixa informació es tractarà també per a l'any 2003, tot mostrant a continuació l'evolució donada entre aquests anys.

Tot seguit s'analitzaran els sectors d'activitat més dinàmics en els últims anys, és a dir, aquells sectors que més han crescut pel que fa a nombre d'empreses i d'assalariats. Aquesta anàlisi es farà per grans sectors i per activitats econòmiques més detallades, d'entre aquelles més significatives en el teixit productiu de la comarca. Després s'analitzaran els sectors d'activitat menys dinàmics, és a dir, aquells que han experimentat un decrement més elevat o un increment menor en el seu volum d'empreses i assalariats. L'atur registrat també serà objecte d'una breu anàlisi, per observar quina ha estat la tendència d'evolució de l'atur entre els grans sectors i les diferents activitats econòmiques.

Finalment, es realitzarà l'anàlisi del model competitiu de la comarca i de cadascuna de les zones territorials. Aquest estudi del model competitiu pretén veure en quina mesura el teixit productiu ha evolucionat cap a unes activitats considerades com a denses en coneixement. En primer lloc es tractarà el sector industrial, distingint entre les empreses i els assalariats de les activitats industrials considerades de tecnologia alta i mitjana-alta i les empreses i els assalariats de les activitats industrials considerades de tecnologia baixa i mitjana-baixa. Pel que fa al sector serveis, es farà una distinció entre les activitats del sector terciari considerades com a basades en el coneixement i les activitats considerades com a no basades en el coneixement.

2. METODOLOGIA

Les fonts estadístiques utilitzades en aquest informe són dues: per una banda, les dades d'atur registrat del Departament de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya, i per una altra banda les dades d'estructura empresarial de l'Institut Nacional de la Seguretat Social (INSS).

La part d'anàlisi del model competitiu de la comarca del Baix Llobregat i les seves zones territorials s'ha realitzat en base al treball dels investigadors Joan Trullén i Rafael Boix, del Departament d'Economia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), i Josep Lladós, del Departament d'Estudis d'Economia i Empresa de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC). Aquest treball d'investigació adapta al seu temps una classificació d'activitats basades en el coneixement proposada per l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE). Aquesta classificació pretén establir indicadors sobre els components de tecnologia i coneixement de les economies. Per tal d'assolir aquest objectiu, s'aplica un sistema de correspondències entre la classificació d'activitats econòmiques europea i la Classificació Catalana d'Activitats Econòmiques de 1993 (CCA-E-93). A partir d'aquí, en el present informe es tracten de manera diferenciada les activitats industrials o manufactureres i les activitats del sector terciari o dels serveis, diferenciant i analitzant la intensitat en tecnologia i coneixement de cadascuna.

Les activitats manufactureres es classificaran així en quatre intensitats de tecnologia segons el grau d'I+D en el valor final de la producció: tecnologia alta, tecnologia mitjana-alta, tecnologia mitjana-baixa i tecnologia baixa. Les activitats de serveis es classificaran en dues intensitats, segons criteris d'ús de tecnologia, intensitat d'I+D i qualificació de la mà d'obra. Així, es farà la distinció entre activitats de serveis basades en el coneixement i activitats de serveis no basades en el coneixement. La pàgina següent mostra les correspondències d'aquesta classificació amb cadascuna de les categories de la CCA-E-93:

CITI Rev. 3		CCAE 93	
MANUFACTURAS		MANUFACTURES	
Actividades de tecnología alta CITI Rev. 3		Activitats de tecnologia alta	
Productos farmacéuticos	2423	244 Fabricació de productes farmacèutics	
Máquinas de oficina y ordenadores telecomunicaciones	30	30 Fabricació de màquines d'oficina i equips informàtics	
Aparatos de radio, televisores y	32	32 Fabricació de materials electrònics; fabricació d'equips i aparells de ràdio, televisió i comunicacions	
Instrumentos médicos, de precisión y óptica	33	33 Fabricació d'equips i instruments medicoquirúrgics, de precisió, òptica i rellotgeria	
Construcción aeronáutica y espacial	353	353 Construcció aeronàutica i espacial	
Actividades de tecnología media-alta		Activitats de tecnologia mitjana-alta	
Máquinas y aparatos eléctricos, n.c.a.	31	31 Fabricació de maquinària i materials elèctrics	
Fabricación de vehículos automóviles, remolques y semi-remolques	34	34 Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	
Productos químicos, excepto productos farmacéuticos	24 (menos 2423)	24 Indústries químiques	
Material ferroviario rodante y otros equipos de transporte, n.c.a	352+359	352 Fabricació de material ferroviari	
		355 Fabricació d'altres materials de transport	
		29 Indústries de la construcció de maquinària i equips mecànics	
Actividades de tecnología baja		Activitats de tecnologia baixa	
Otras industrias manufactureras y reciclaje	369+37	37 Reciclatge	
		362 Fabricació d'articles de joieria, orfebreria, argenteria i articles similars	
		363 Fabricació d'instruments musicals	
		364 Fabricació d'articles d'esport	
		365 Fabricació de jocs i joguines	
		366 Altres indústries manufactureres diverses	
Papel, artes gráficas y edición	21+22	21 Indústries del paper	
		22 Edició, arts gràfiques i reproducció de suports enregistrats	
Textiles, vestido, cuero y calzado	17+18+19	17 Indústries tèxtils	
		18 Indústries de la confecció i de la pelleteria	
		19 Preparació, adobament i acabament del cuir; fabricació d'articles de marroquineria	
Alimentación, bebidas y tabaco	15+16	15 Indústries de productes alimentaris i begudes	
		16 Indústries del tabac	
Madera y muebles	20+361	20 Indústries de la fusta i del suro, llevat de mobles; cistelleria i esparteria	
		361 Fabricació de mobles	
Actividades de tecnología media-baja CITI Rev. 3		Activitats de tecnologia mitjana-baixa	
Coquefacción, productos refinados del petróleo y combustibles nucleares	23	23 Coqueries, refinació de petroli i tractament de combustibles nuclears	
Artículos de caucho y de materias plásticas	25	25 Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	
Otros productos minerales no metálicos	26	26 Fabricació d'altres productes minerals no metàl·lics	
Fabricación y reparación de buques	351	351 Construcció i reparació naval	
Productos metalúrgicos de base	27	27 Metal·lúrgia	
Manufacturas metálicas, excepto máquinas y material	28	28 Fabricació de productes metàl·lics, llevat de maquinària i equips	

SERVICIOS

Actividades basadas en el conocimiento

Correos y telecomunicaciones	64
Intermediación financiera y seguros	65-67

Servicios a las empresas, excepto actividades inmobiliarias	71-74
---	-------

Educación y Sanidad	80,85
---------------------	-------

Actividades no basadas en el conocimiento

Resto de actividades de servicios	50-63, 70,75, 90-99
-----------------------------------	---------------------

SERVEIS

Activitats basades en el coneixement

64 Correus i telecomunicacions
65 Mediació financera, llevat d'assegurances i plans de pensions
66 Assegurances i plans de pensions, llevat de la seguretat social obligatòria
67 Activitats auxiliars de la mediació financera
71 Lloguer de maquinària i equips sense operari, d'efectes personals i estris domèstics
72 Activitats informàtiques
73 Recerca i desenvolupament
74 Altres activitats empresarials
80 Educació
85 Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials

Activitats no basades en el coneixement

50 Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors
51 Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, llevat de vehicles de motor i motocicletes
52 Comerç al detall, llevat del comerç de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors
55 Hosteleria
60 Transport terrestre; transport per canonades
61 Transport marítim, de cabotatge i per vies de navegació interiors
62 Transport aeri i espacial
63 Activitats afins al transport; activitats d'agències de viatges
70 Activitats immobiliàries
75 Administració pública, defensa i Seguretat Social obligatòria
90 Activitats de sanejament públic
91 Activitats associatives
92 Activitats recreatives, culturals i esportives
93 Activitats diverses de serveis personals
95 Llars que ocupen personal domèstic
99 Organismes extraterritorials

Font: OCDE (2001, p. 126, 205 y 208)

Un cop realitzada la classificació però, s'ha de trobar una font de dades adequada per a l'anàlisi. Després de descartar les dades sobre ocupació dels censos i padrons per la seva periodicitat temporal, s'opta per utilitzar les sèries d'afiliats al Règim General de la Seguretat Social, que tenen una periodicitat trimestral. Cal aclarir que aquestes dades no contemplen la totalitat d'assalariats del sector primari, ja que no es tenen en compte els règims especials, com ara l'agrícola. Aquest fet, juntament amb el pes quasi residual de l'agricultura en el teixit productiu de la comarca, fa que les dades referents a l'Agricultura no s'analitzin amb profunditat a l'informe. Per altra banda, el trimestre utilitzat per a l'anàlisi evolutiva ha estat el segon de cada any, ja que és el que mostra un menor grau d'estacionalitat en les empreses i els assalariats del període.

Les dades necessàries per a la realització d'aquest informe es presenten en diferents classificacions amb un nivell de desagregació diferent. De 1996 a 1998 la desagregació és a dos dígit de la CCAE-93, donant un total de 60 subgrups d'anàlisi, mentre que de 1999 a 2003 la desagregació és a tres dígit de la CCAE-93, donant un total de 222 subgrups d'anàlisi. Aquesta diferència però, no suposa cap biaix significatiu a l'hora de calcular, interpretar i comentar les dades finals que s'analitzen.

Un altre inconvenient d'analitzar la sèrie d'empreses i afiliats al Règim General de la Seguretat Social és la possible divergència entre el lloc real on està localitzada l'empresa i els assalariats i el lloc on aquesta empresa declara que està ubicada. Amb tot i això, aquestes diferències tampoc suposen biaixos significatius en els resultats.

Finalment, cal esmentar que d'acord amb l'Article 26 de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'Estadística de Catalunya, el secret estadístic és vulnerat per la comunicació de dades no autoritzada o de la qual es pugui deduir raonablement una informació individual. Per aquest motiu, no es mostraran dades en aquelles categories d'activitat amb uns valors numèrics tan petits que puguin incomplir aquest article.

3. BAIX LLOBREGAT

3.1. ESTRUCTURA EMPRESARIAL. 1996

La taula següent mostra la distribució d'empreses i assalariats de 1996 per grans sectors d'activitat econòmica.

Taula 1. Distribució de les empreses i assalariats per grans sectors d'activitat. 1996

	Empreses	%	Assalariats	%
Agricultura	26	0,1	72	0,0
Indústria	4.171	23,0	61.998	40,9
Construcció	2.000	11,0	12.577	8,3
Serveis	11.972	65,9	76.897	50,7
Total	18.169	100	151.544	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, la comarca del Baix Llobregat comptava amb 18.169 empreses cotitzant en el Règim General de la Seguretat Social. El sector dels serveis concentrava gairebé un 66% de les empreses, per davant del 23% que aplegava la indústria i de l'11% de la construcció. El nombre d'assalariats era de 151.544, la meitat dels quals treballava en empreses dedicades a la producció de serveis, mentre que gairebé el 41% ho feia en empreses del sector industrial, fet que reflectia la importància d'aquest sector en l'ocupació assalariada de la comarca. La construcció aplegava un 8% del total d'assalariats, aproximadament. La taula que es presenta a continuació mostra la distribució d'empreses i assalariats de 1996 per activitats econòmiques més detallades.

Taula 2. Distribució de les empreses i assalariats per activitats econòmiques. 1996

	Empreses	%	Assalariats	%
01 - Agricultura, ramaderia, caça i activitats dels serveis relacionats	21	0,1	55	0,0
02 - Silvicultura, explotació forestal i activitats dels serveis relacionats	-	0,0	3	0,0
05 - Pesca, aquicultura i activitats dels serveis relacionats	3	0,0	14	0,0
11 - Extracció de crús de petroli i gas natural i activitats dels serveis relacionats	-	0,0	17	0,0

	Empreses	%	Assalariats	%
12 - Extracció de minerals d' urani i de tori	0	0,0	0	0,0
13 - Extracció de minerals metàl·lics	-	0,0	7	0,0
14 - Extracció de minerals no metàl·lics ni energètics	16	0,1	128	0,1
15 - Indústries de productes alimentaris i begudes	322	1,8	4.926	3,3
17 - Indústria tèxtil	125	0,7	2.962	2,0
18 - Indústria de la confecció i de la pelleteria	228	1,3	2.298	1,5
19 - Preparació i curtint i acabat del cuir; fabricació d'articles de marroquineria i viatge	11	0,1	126	0,1
20 - Indústria de la fusta i el suro, excepte mobles; cistelleria i esparteria	186	1,0	977	0,6
21 - Indústria del paper	97	0,5	1.534	1,0
22 - Edició, arts gràfiques i reproducció de suports gravats	307	1,7	3.677	2,4
23 - Coqueries, refinació de petroli i transformació de combustibles nuclears	-	0,0	6	0,0
24 - Indústria química	248	1,4	8.228	5,4
25 - Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	239	1,3	4.729	3,1
26 - Indústries d'altres productes minerals no metàl·lics	171	0,9	2.172	1,4
27 - Metal·lúrgia	87	0,5	973	0,6
28 - Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	1.136	6,3	12.349	8,1
29 - Indústria de la construcció de maquinària i equip mecànic	269	1,5	4.456	2,9
30 - Fabricació de màquines d'oficina i equips informàtics	14	0,1	117	0,1
31 - Fabricació de maquinària i material elèctric	193	1,1	2.171	1,4
32 - Fabricació de material electrònic; fabricació d'equip i aparells de ràdio, televisió i comunicacions	35	0,2	685	0,5
33 - Fabricació d'equip i instruments mèdicoquirúrgics, de precisió òptica i rellotgeria	60	0,3	722	0,5
34 - Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	78	0,4	6.461	4,3
35 - Fabricació d'altre material de transport	9	0,0	98	0,1
36 - Fabricació de mobles; altres indústries manufactureres	311	1,7	1.884	1,2
37 - Reciclatge	7	0,0	87	0,1

	Empreses	%	Assalariats	%
40 - Producció i distribució d'energia elèctrica, gas, vapor i aigua calenta	5	0,0	69	0,0
41 - Captació, depuració i distribució d'aigua	14	0,1	139	0,1
45 - Construcció	2.000	11,0	12.577	8,3
50 - Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors	569	3,1	3.393	2,2
51 - Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	1.703	9,4	12.680	8,4
52 - Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	3.342	18,4	12.864	8,5
55 - Hostaleria	1.410	7,8	6.111	4,0
60 - Transport terrestre; transport per canonades	559	3,1	3.675	2,4
61 - Transport marítim, de cabotatge i per vies de navegació interiors	5	0,0	27	0,0
62 - Transport aeri i espacial	12	0,1	370	0,2
63 - Activitats annexes als transports; activitats d'agències de viatges	216	1,2	2.436	1,6
64 - Correus i telecomunicacions	16	0,1	161	0,1
65 - Intermediació financera, excepte assegurances i plans de pensions	4	0,0	5	0,0
66 - Assegurances i plans de pensions, excepte seguretat social obligatòria	26	0,1	72	0,0
67 - Activitats auxiliars a la intermediació financera	102	0,6	191	0,1
70 - Activitats immobiliàries	331	1,8	811	0,5
71 - Lloguer de maquinària i equip sense operari, d'efectes personals i estris domèstics	101	0,6	439	0,3
72 - Activitats informàtiques	55	0,3	293	0,2
73 - Investigació i desenvolupament	8	0,0	43	0,0
74 - Altres activitats empresarials	929	5,1	11.642	7,7
75 - Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	170	0,9	6.610	4,4
80 - Educació	540	3,0	4.026	2,7
85 - Activitats sanitàries i veterinàries; assistència social	403	2,2	3.169	2,1
90 - Activitats de sanejament públic	25	0,1	657	0,4
91 - Activitats associatives	326	1,8	2.299	1,5

	Empreses	%	Assalariats	%
92 - Activitats recreatives, culturals i esportives	350	1,9	3.220	2,1
93 - Activitats diverses de serveis personals	568	3,1	1.143	0,8
95 - Llars que ocupen a personal domèstic	48	0,3	82	0,1
NC - Sense especificar	154	0,8	478	0,3
Total	18.169	100	151.544	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, l'activitat que aplegava un major nombre d'empreses era el comerç al detall (18,4%), una activitat del sector terciari. Tot seguit, hi havia la construcció, amb l'11% del total d'empreses. El comerç a l'engròs i l'hostaleria, dues activitats també de serveis, aplegaven el 9,4% i el 7,8% d'empreses, respectivament. Amb un 6,3% es trobava l'activitat industrial de fabricació de productes metàl·lics.

Pel que fa a les activitats segons el nombre d'assalariats, la distribució no varia de manera significativa: el comerç al detall comprenia el 8,5% del total d'assalariats, seguit del comerç a l'engròs amb el 8,4% i de la construcció amb el 8,3%. La fabricació de productes metàl·lics aplegava el 8,1% del total d'assalariats.

A continuació es presenta una taula amb la distribució d'empreses i assalariats de 1996 per grandària de l'empresa.

Taula 3. Distribució de les empreses i assalariats per grandària de l'empresa. 1996

	Empreses	%	Assalariats	%
Microempreses (fins a 10 assal.)	15.604	85,9	41.188	27,2
Empreses petites (d'11 a 50 assal.)	2.143	11,8	45.269	29,9
Empreses mitjanes (de 51 a 250 assal.)	372	2,0	38.265	25,3
Grans empreses (més de 250 assal.)	50	0,3	26.822	17,7
Total	18.169	100	151.544	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, gairebé el 86% de les empreses de la comarca eren microempreses, el 12% empreses petites, el 2% empreses mitjanes i el

0,3% grans empreses. Això significa que aproximadament el 98% de les empreses, gairebé la totalitat, eren empreses micro o petites, i aplegaven més del 57% del total d'assalariats de la comarca. Les empreses mitjanes concentraven un de cada quatre assalariats i les grans empreses aplegaven gairebé el 18%.

3.2. ESTRUCTURA EMPRESARIAL. 2003

La taula següent mostra la distribució d'empreses i assalariats de 2003 per grans sectors d'activitat econòmica.

Taula 4. Distribució de les empreses i assalariats per grans sectors d'activitat. 2003

	Empreses	%	Assalariats	%
Agricultura	68	0,3	363	0,2
Indústria	3.811	17,5	72.183	34,1
Construcció	3.214	14,8	21.558	10,2
Serveis	14.661	67,4	117.878	55,6
Total	21.754	100	211.982	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 2003, la comarca compta amb 21.754 empreses cotitzant en el Règim General de la Seguretat Social. El sector dels serveis concentra més del 67% de les empreses del Baix Llobregat, per davant del 17,5% que aplega la indústria i del 14,8% de la construcció. El nombre d'assalariats és de 211.982, mes de la meitat dels quals (55,6%) treballa en empreses dedicades a la producció de serveis, mentre que un 34,1% ho fa en empreses del sector industrial. La construcció aplega el 10,2% del total d'assalariats, aproximadament.

La taula que es presenta a continuació mostra la distribució d'empreses i assalariats de 2003 per activitats econòmiques més detallades.

Taula 5. Distribució de les empreses i assalariats per activitats econòmiques. 2003

	Empreses	%	Assalariats	%
01 - Agricultura, ramaderia, caça i activitats dels serveis relacionats	64	0,3	355	0,2
02 - Silvicultura, explotació forestal i activitats dels serveis relacionats	4	0,0	8	0,0
05 - Pesca, aquicultura i activitats dels serveis relacionats	0	0,0	0	0,0
11 - Extracció de crús de petroli i gas natural i activitats dels serveis relacionats	0	0,0	0	0,0
12 - Extracció de minerals d' urani i de tori	-	0,0	-	0,0
13 - Extracció de minerals metàl·lics	4	0,0	53	0,0
14 - Extracció de minerals no metàl·lics ni energètics	16	0,1	179	0,1
15 - Indústries de productes alimentaris i begudes	248	1,1	6.049	2,9
17 - Indústria tèxtil	116	0,5	2.510	1,2
18 - Indústria de la confecció i de la pelleteria	186	0,9	1.491	0,7
19 - Preparació i curtint i acabat del cuir; fabricació d'articles de marroquineria i viatge	15	0,1	77	0,0
20 - Indústria de la fusta i el suro, excepte mobles; cistelleria i esparteria	161	0,7	1.116	0,5
21 - Indústria del paper	88	0,4	2.194	1,0
22 - Edició, arts gràfiques i reproducció de suports gravats	318	1,5	4.659	2,2
23 - Coqueries, refinació de petroli i transformació de combustibles nuclears	0	0,0	0	0,0
24 - Indústria química	219	1,0	9.134	4,3
25 - Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	240	1,1	4.843	2,3
26 - Indústries d'altres productes minerals no metàl·lics	127	0,6	2.565	1,2
27 - Metal·lúrgia	92	0,4	2.063	1,0
28 - Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	920	4,2	10.839	5,1
29 - Indústria de la construcció de maquinària i equip mecànic	300	1,4	5.384	2,5
30 - Fabricació de màquines d'oficina i equips informàtics	14	0,1	89	0,0
31 - Fabricació de maquinària i material elèctric	216	1,0	4.763	2,2
32 - Fabricació de material electrònic; fabricació d'equip i aparells de ràdio, televisió i comunicacions	35	0,2	856	0,4

	Empreses	%	Assalariats	%
33 - Fabricació d'equip i instruments mèdicoquirúrgics, de precisió òptica i rellotgeria	78	0,4	1.013	0,5
34 - Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	81	0,4	8.749	4,1
35 - Fabricació d'altre material de transport	8	0,0	99	0,0
36 - Fabricació de mobles; altres indústries manufactureres	291	1,3	2.994	1,4
37 - Reciclatge	16	0,1	195	0,1
40 - Producció i distribució d'energia elèctrica, gas, vapor i aigua calenta	10	0,0	108	0,1
41 - Captació, depuració i distribució d'aigua	11	0,1	160	0,1
45 - Construcció	3.214	14,8	21.558	10,2
50 - Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors	674	3,1	4.637	2,2
51 - Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	2.103	9,7	21.795	10,3
52 - Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	3.524	16,2	17.421	8,2
55 - Hostaleria	1.662	7,6	10.098	4,8
60 - Transport terrestre; transport per canonades	1.022	4,7	5.858	2,8
61 - Transport marítim, de cabotatge i per vies de navegació interiors	-	0,0	-	0,0
62 - Transport aeri i espacial	16	0,1	600	0,3
63 - Activitats annexes als transports; activitats d'agències de viatges	272	1,3	5.361	2,5
64 - Correus i telecomunicacions	65	0,3	737	0,3
65 - Intermediació financera, excepte assegurances i plans de pensions	10	0,0	28	0,0
66 - Assegurances i plans de pensions, excepte seguretat social obligatòria	33	0,2	114	0,1
67 - Activitats auxiliars a la intermediació financera	118	0,5	271	0,1
70 - Activitats immobiliàries	881	4,0	2.194	1,0
71 - Lloguer de maquinària i equip sense operari, d'efectes personals i estris domèstics	144	0,7	1.363	0,6
72 - Activitats informàtiques	144	0,7	1.482	0,7
73 - Investigació i desenvolupament	10	0,0	1.379	0,7

	Empreses	%	Assalariats	%
74 - Altres activitats empresarials	1.260	5,8	15.027	7,1
75 - Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	177	0,8	6.841	3,2
80 - Educació	491	2,3	6.050	2,9
85 - Activitats sanitàries i veterinàries; assistència social	536	2,5	7.143	3,4
90 - Activitats de sanejament públic	33	0,2	879	0,4
91 - Activitats associatives	199	0,9	1.495	0,7
92 - Activitats recreatives, culturals i esportives	339	1,6	4.345	2,0
93 - Activitats diverses de serveis personals	846	3,9	2.604	1,2
95 - Llars que ocupen a personal domèstic	95	0,4	135	0,1
NC - Sense especificar	6	0,0	19	0,0
Total	21.754	100	211.982	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 2003, l'activitat que aplega un major nombre d'empreses continua sent el comerç al detall (16,2%), una activitat del sector terciari. Tot seguit, hi ha la construcció, amb el 14,8% del total d'empreses. El comerç a l'engròs i l'hostaleria, dues activitats també de serveis, apleguen el 9,7% i el 7,6% d'empreses, respectivament. Amb un 5,8% es troba la categoria d'altres activitats empresarials (jurídiques, activitats de comptabilitat, d'assessorament, serveis tècnics, publicitat, etc).

Pel que fa a les activitats segons el nombre d'assalariats, l'any 2003 el comerç a l'engròs comprèn el 10,3% del total d'assalariats, seguit de la construcció amb el 10,2% i del comerç al detall amb el 8,2%. La categoria d'altres activitats empresarials aplega el 7,1% dels assalariats, i la fabricació de productes metàl·lics el 5,1%.

A continuació es presenta una taula amb la distribució d'empreses i assalariats de 2003 per grandària de l'empresa.

Taula 6. Distribució de les empreses i assalariats per grandària de l'empresa. 2003

	Empreses %		Assalariats %	
Microempreses (fins a 10 assal.)	17.953	82,5	51.663	24,4
Empreses petites (d'11 a 50 assal.)	3.160	14,5	68.071	32,1
Empreses mitjanes (de 51 a 250 assal.)	566	2,6	57.024	26,9
Grans empreses (més de 250 assal.)	75	0,3	35.224	16,6
Total	21.754	100	211.982	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 2003, el 82,5% de les empreses de la comarca són microempreses, el 14,5% empreses petites, el 2,6% empreses mitjanes i el 0,3% grans empreses. Això significa que el 97% de les empreses, gairebé la totalitat, continuen sent empreses micro o petites, i apleguen gairebé el 57% del total d'assalariats de la comarca. Les empreses mitjanes concentren un 27% d'assalariats aproximadament i les grans empreses n'apleguen gairebé el 17%.

3.3. EVOLUCIÓ DE L'ESTRUCTURA EMPRESARIAL. 1996-2003

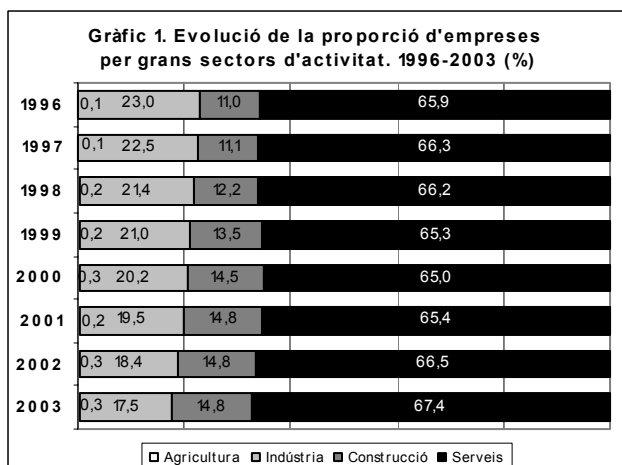
La taula i el gràfic que es presenten a continuació mostren l'evolució de les empreses del Baix Llobregat des de 1996 fins a 2003 per grans sectors d'activitat econòmica.

Taula 7. Evolució de les empreses per grans sectors d'activitat. 1996-2003

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
1996	26	4.171	2.000	11.972	18.169
1997	25	4.234	2.085	12.460	18.804
1998	42	4.191	2.386	12.955	19.574
1999	45	4.120	2.658	12.837	19.660
2000	52	4.078	2.911	13.103	20.144
2001	51	4.063	3.074	13.605	20.793
2002	65	3.926	3.151	14.183	21.325
2003	68	3.811	3.214	14.661	21.754
Var. 96-03 (%)	161,5	-8,6	60,7	22,5	19,7

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, la comarca comptava amb un total de 18.169 empreses cotitzant en el Règim General de la Seguretat Social. Set anys més tard, aquest nombre d'empreses és de 21.754, el que suposa un increment absolut de 3.585 empreses i una variació relativa del 19,7%. Per sectors

d'activitat, la major variació en termes relatius ha estat la del sector de la construcció, que ha experimentat un increment del 60,7% en el seu nombre d'empreses en relació al 1996. Els serveis també han experimentat un increment, del 22,5%. Per contra, el sector industrial ha disminuït el

seu pes relatiu en les empreses de la comarca, mostrant una disminució del -8,6%. D'aquesta manera, tal i com es pot comprovar al gràfic, la indústria passa de constituir el 23% del teixit empresarial l'any 1996 al 17,5% el 2003. Aquest decrement en els centres de cotització del sector industrial ha anat a favor dels serveis (que han passat d'un 65,9% a un 67,4% de les empreses) i sobretot de la construcció (que ha passat de l'11% d'empreses el 1996 al 14,8% el 2003).

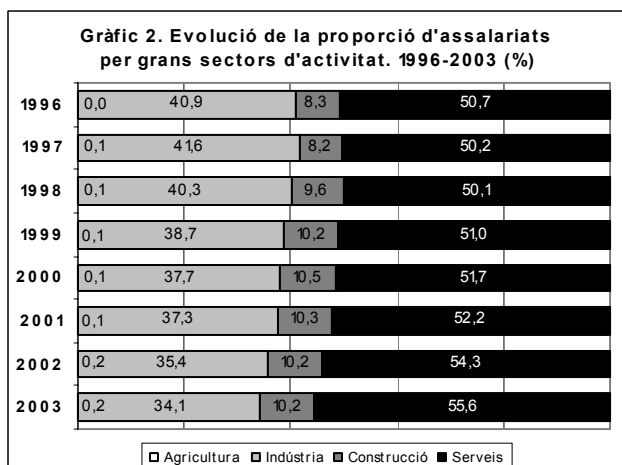
A continuació es presenta l'evolució experimentada pels assalariats durant aquest mateix període.

Taula 8. Evolució dels assalariats per grans sectors d'activitat. 1996-2003

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
1996	72	61.998	12.577	76.897	151.544
1997	88	64.572	12.695	78.015	155.370
1998	180	68.319	16.240	84.919	169.658
1999	165	70.278	18.527	92.653	181.623
2000	172	73.574	20.537	100.868	195.151
2001	292	76.673	21.189	107.200	205.354
2002	338	74.388	21.354	114.179	210.259
2003	363	72.183	21.558	117.878	211.982
Var. 96-03 (%)	404,2	16,4	71,4	53,3	39,9

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

El nombre d'assalariats amb què comptava la comarca l'any 1996 era de 151.544, mentre que la xifra de 2003 és de 211.982, el que significa un increment de 60.438 persones en termes absoluts i del 39,9% en termes relatius. Per sectors d'activitat, el major percentatge de variació ha estat el

del sector de la construcció, amb un increment del 71,4% en el nombre d'assalariats. Els serveis han incrementat en un 53,3% els seus assalariats, mentre que la indústria només ho ha fet en un 16,4%. En termes absoluts, es pot comprovar com dels 60.438 nous llocs de treball assalariat

creats entre 1996 i 2003, 40.981 corresponen al sector dels serveis (67,8%), 10.185 al sector de la indústria (16,9%) i 8.981 a la construcció (14,9%), fet que mostra la importància del sector terciari com a generador d'ocupació.

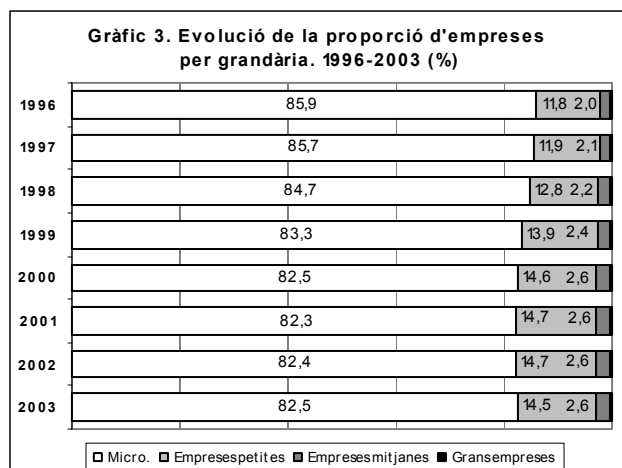
Així, tal i com reflecteix el gràfic, els assalariats del sector industrial han anat perdent pes relatiu en el total d'assalariats de la comarca, a favor de la construcció i en major mesura a favor dels serveis. La indústria ha passat d'un 40,9% d'assalariats l'any 1996 a un 34,1% l'any 2003. La construcció ha incrementat el seu pes d'un 8,3% a un 10,2%, i el sector dels serveis ho ha fet d'un 50,7% a un 55,6%.

La taula i el gràfic següents mostren l'evolució de les empreses del Baix Llobregat des de 1996 fins a 2003 segons la seva grandària.

Taula 9. Evolució de les empreses per grandària. 1996-2003

	Micro-empreses	Empreses petites	Empreses mitjanes	Grans empreses	Total
1996	15.604	2.143	372	50	18.169
1997	16.109	2.243	401	51	18.804
1998	16.581	2.511	423	59	19.574
1999	16.376	2.742	480	62	19.660
2000	16.613	2.941	520	70	20.144
2001	17.116	3.062	539	76	20.793
2002	17.572	3.125	553	75	21.325
2003	17.953	3.160	566	75	21.754
Var. 96-03 (%)	15,1	47,5	52,2	50,0	19,7

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Segons la grandària de l'empresa, han estat les mitjanes i grans empreses les que han experimentat un major increment relatiu en relació al 1996 (52,2% les primeres i 50% les segones). En tercer lloc, trobem les empreses petites, que han variat en un 47,5%. Finalment,

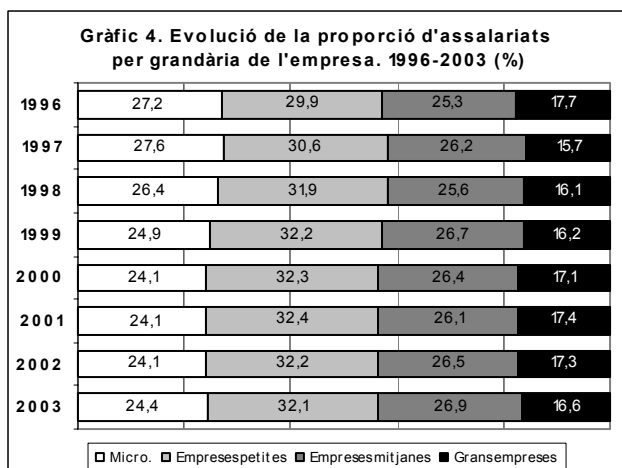
les microempreses han estat les que han mostrat un menor increment relatiu en el seu nombre, del 15,1%, inferior al del total d'empreses (19,7%). El gràfic que es presenta mostra el pes percentual de cada tipus d'empresa en relació al total, i es pot comprovar com el menor increment de les microempreses ha fet que perdin pes percentual en relació al total (han passat de representar un 85,9% de les empreses l'any 1996 a un 82,5% el 2003) a favor de les empreses petites (que passen de l'11,8% del total al 14,5%) i les mitjanes (que passen d'un 2,0% a un 2,6%). Les grans empreses, tot i el seu increment, continuen tenint un pes percentual molt baix en el conjunt de centres de cotització de la comarca, del 0,3% el 2003.

Durant aquest mateix període, els assalariats han presentat l'evolució que es mostra a continuació.

Taula 10. Evolució dels assalariats per grandària de l'empresa. 1996-2003

	Micro-empreses	Empreses petites	Empreses mitjanes	Grans empreses	Total	Grandària mitjana (assal.)
1996	41.188	45.269	38.265	26.822	151.544	8,3
1997	42.819	47.556	40.659	24.336	155.370	8,3
1998	44.707	54.087	43.482	27.382	169.658	8,7
1999	45.236	58.491	48.547	29.349	181.623	9,2
2000	47.102	63.110	51.475	33.464	195.151	9,7
2001	49.420	66.495	53.696	35.743	205.354	9,9
2002	50.625	67.650	55.708	36.276	210.259	9,9
2003	51.663	68.071	57.024	35.224	211.982	9,7
Var. 96-03 (%)	25,4	50,4	49,0	31,3	39,9	-

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Els assalariats de les empreses petites són els que han experimentat un major increment en relació al 1996 (un 50,4%). Les empreses mitjanes han augmentat el seu nombre d'assalariats en un 49%, i les grans empreses ho han fet en un 31,3%.

L'increment de les microempreses ha estat del 25,4%. El gràfic adjunt mostra l'evolució dels diversos tipus d'empresa en relació al total, i permet veure una lleugera disminució en la proporció dels assalariats de les empreses micro (del 27,2% al 24,4% del total) i també en els assalariats de les grans empreses (del 17,7% al 16,6%). Les petites empreses han incrementat la seva proporció del 29,9% al 32,1%, i les empreses mitjanes ho han fet del 25,3% al 26,9%. Tot plegat ha suposat que la grandària mitjana de les empreses hagi augmentat de 8,3 assalariats l'any 1996 a 9,7 assalariats l'any 2003.

3.4. ANÀLISI DELS SECTORS MÉS I MENYS DINÀMICS

Per tal d'analitzar el dinamisme de les empreses i dels llocs de treball assalariat a la comarca, la següent taula mostra les empreses per sectors d'activitat en funció de la seva variació en relació al 1996.

Taula 11. Distribució de les empreses i assalariats segons els sectors d'activitat més dinàmics. 1996-2003

	Empreses 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)		Assalariats 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
Construcció	3.214	1.214	60,7	Construcció	21.558	8.981	71,4
Serveis	14.661	2.689	22,5	Serveis	117.878	40.981	53,3
Indústria	3.811	-360	-8,6	Indústria	72.183	10.185	16,4
Agricultura ¹	68	42	161,5	Agricultura	363	291	404,2
Total	21.754	3.585	19,7	Total	211.982	60.438	39,9

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Tal i com es pot comprovar, la construcció ha estat el sector més dinàmic tant en la creació de noves empreses com de llocs de treball assalariat, experimentant un increment del 60,7% les empreses i del 71,4% els assalariats. A continuació es troba el sector dels serveis, que ha incrementat en un 22,5% el nombre d'empreses en relació al 1996, i en un 53,3% el nombre d'assalariats. La indústria ha estat el sector menys dinàmic del període, reduint en un -8,6% el nombre de centres de cotització i experimentant un increment d'assalariats del 16,4%, per sota dels increments que presenten el altres sectors.

A continuació es detallen les deu activitats econòmiques més dinàmiques pel que fa al nombre d'empreses i d'assalariats.²

¹ L'agricultura, tot i experimentar el major increment relatiu en relació al 1996, no es té en compte en l'anàlisi degut al seu pes quasi insignificant en el teixit productiu de la comarca i al fet que es tracten dades del Règim General de la Seguretat Social, sense tenir en compte els altres règims especials, com l'agrari.

² Per tal d'elaborar aquest llistat d'activitats segons el seu increment d'empreses en relació al 1996, s'han tingut en compte només aquelles activitats econòmiques a 2 dígits del CCAE-93 que suposen més d'un 1% del total d'empreses de la comarca, per evitar així distorsions provocades per activitats amb un increment relatiu d'empreses molt elevat però poc rellevant degut a la poca importància en termes absoluts.

Taula 12. Distribució de les empreses segons les activitats econòmiques més dinàmiques. 1996-2003

	Empreses 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
70 - Activitats immobiliàries	881	550	166,2
60 - Transport terrestre; transport per canonades	1.022	463	82,8
45 - Construcció	3.214	1.214	60,7
93 - Activitats diverses de serveis personals	846	278	48,9
74 - Altres activitats empresarials	1.260	331	35,6
85 - Activitats sanitàries i veterinàries; assistència social	536	133	33,0
63 - Activitats annexes als transports; activitats d'agències de viatges	272	56	25,9
51 - Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	2.103	400	23,5
50 - Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors	674	105	18,5
55 - Hostaleria	1.662	252	17,9
Total	21.754	3.585	19,7

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Les activitats econòmiques que han presentat un major dinamisme en la creació d'empreses han estat activitats dels sectors de la construcció i dels serveis. Així, en primer i tercer lloc pel que fa a l'increment relatiu es poden trobar les activitats immobiliàries i la construcció, essent la primera una activitat de serveis, però relacionada amb la segona. Altres activitats que també han presentat un notable augment d'empreses han estat les de transport terrestre, serveis personals, altres activitats empresarials, o activitats sanitàries i d'assistència social.

A continuació es presenta una taula amb les activitats més dinàmiques pel que fa a la creació de llocs de treball assalariat.

Taula 13. Distribució dels assalariats segons les activitats econòmiques més dinàmiques. 1996-2003

	Assalariats 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
70 - Activitats immobiliàries	2.194	1.383	170,5
93 - Activitats diverses de serveis personals	2.604	1.461	127,8
85 - Activitats sanitàries i veterinàries; assistència social	7.143	3.974	125,4
63 - Activitats annexes als transports; activitats d'agències de viatges	5.361	2.925	120,1
31 - Fabricació de maquinària i material elèctric	4.763	2.592	119,4
27 - Metal·lúrgia	2.063	1.090	112,0
51 - Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	21.795	9.115	71,9
45 - Construcció	21.558	8.981	71,4
55 - Hostaleria	10.098	3.987	65,2
60 - Transport terrestre; transport per canonades	5.858	2.183	59,4
Total	211.982	60.438	39,9

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Les activitats immobiliàries també han estat les que han presentat un major increment en el nombre d'assalariats, seguides de les activitats de serveis personals, activitats sanitàries i activitats annexes al transport. Cal destacar també a banda d'aquestes activitats del sector terciari la presència d'activitats d'altres sectors com la construcció o la fabricació de maquinària i material elèctric o la metal·lúrgia, activitats industrials aquestes últimes que tot i que no han presentat una gran variació en el nombre d'empreses, sí ho han fet en el nombre de treballadors assalariats.

La següent taula mostra una llista amb les deu activitats que han presentat menys dinamisme pel que fa a la creació d'empreses.

Taula 14. Distribució de les empreses segons les activitats econòmiques menys dinàmiques. 1996-2003

	Empreses 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
15 - Indústries de productes alimentaris i begudes	248	-74	-23,0
28 - Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	920	-216	-19,0
24 - Indústria química	219	-29	-11,7
80 - Educació	491	-49	-9,1
36 - Fabricació de mobles; altres indústries manufactureres	291	-20	-6,4
92 - Activitats recreatives, culturals i esportives	339	-11	-3,1
25 - Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	240	1	0,4
22 - Edició, arts gràfiques i reproducció de suports gravats	318	11	3,6
52 - Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	3.524	182	5,4
29 - Indústria de la construcció de maquinària i equip mecànic	300	31	11,5
Total	21.754	3.585	19,7

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

La majoria d'activitats que han presentat un menor dinamisme pel que fa a la creació d'empreses han estat activitats del sector industrial, tal i com es mostra a la taula anterior. Així, les indústries de productes alimentaris i begudes, la fabricació de productes metàl·lics i la indústria química han experimentat la major reducció del període pel que fa al nombre de centres de cotització. La fabricació de mobles i altres indústries manufactureres ha experimentat també un decrement en les empreses respecte a 1996. També es poden trobar però, activitats del sector terciari, com ara l'educació o activitats recreatives, culturals o esportives. El comerç al detall excepte el comerç de vehicles de motor, tot i no disminuir el seu nombre d'empreses, ha experimentat un dels menors increments del període.

A continuació es presenta una taula amb les activitats menys dinàmiques pel que fa a la creació de llocs de treball assalariat.

Taula 15. Distribució dels assalariats segons les activitats econòmiques menys dinàmiques. 1996-2003

	Assalariats 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
17 - Indústria tèxtil	2.510	-452	-15,3
28 - Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	10.839	-1.510	-12,2
25 - Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	4.843	114	2,4
75 - Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	6.841	231	3,5
24 - Indústria química	9.134	906	11,0
26 - Indústries d'altres productes minerals no metàl·lics	2.565	393	18,1
29 - Indústria de la construcció de maquinària i equip mecànic	5.384	928	20,8
15 - Indústries de productes alimentaris i begudes	6.049	1.123	22,8
22 - Edició, arts gràfiques i reproducció de suports gravats	4.659	982	26,7
74 - Altres activitats empresarials	15.027	3.385	29,1
Total	211.982	60.438	39,9

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

La indústria tèxtil i la fabricació de productes metàl·lics excepte maquinària i equip, són les activitats que han presentat un major decrement pel que fa al nombre d'assalariats. A continuació es troba la fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques, una altra activitat industrial. Tot seguit hi ha una activitat de serveis, com és l'administració pública, defensa i seguretat social obligatòria. Amb tot i això, la majoria de les activitats que han presentat menys dinamisme pel que fa al nombre d'assalariats pertanyen al sector industrial, trobant-se també la indústria química, indústries d'altres productes minerals no metàl·lics, indústria de la construcció de maquinària i equip mecànic, o la indústria de productes alimentaris i begudes.

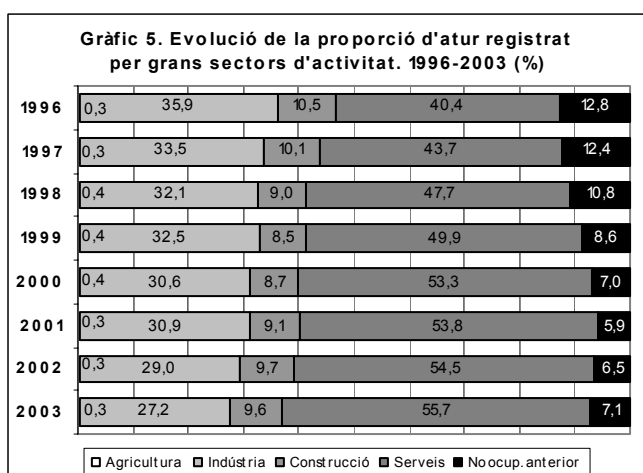
3.5. EVOLUCIÓ DE L'ATUR REGISTRAT. 1996-2003

L'evolució de l'atur registrat per sectors d'activitat al Baix Llobregat queda reflectida a la taula i al gràfic següents:

Taula 16. Evolució de l'atur registrat per grans sectors d'activitat. 1996-2003

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	No ocup. anterior	Total
1996	114	11.726	3.428	13.213	4.187	32.668
1997	91	9.701	2.941	12.656	3.604	28.993
1998	91	7.571	2.125	11.257	2.554	23.597
1999	86	6.468	1.701	9.944	1.719	19.917
2000	77	5.506	1.557	9.593	1.262	17.994
2001	66	5.877	1.736	10.250	1.114	19.042
2002	68	6.343	2.119	11.923	1.421	21.874
2003	65	6.161	2.172	12.610	1.615	22.624
Var. 96-03 (%)	-43,0	-47,5	-36,6	-4,6	-61,4	-30,7

Font: OPMT-BL, a partir de dades del Departament de Treball i Indústria

Segons les dades, el sector d'activitat que més ha reduït el volum absolut d'atur registrat és la indústria, amb un decrement del -47,5% en relació al 1996, seguida de la construcció amb un -36,6%. El sector dels serveis ha baixat el seu atur registrat només en un -4,6%, fet que

ha contribuït a que mantingui el major percentatge d'aturats en relació al total. Així, mentre que al 1996 el 40,4% dels aturats pertanyien al sector dels serveis, l'any 2003 aquesta proporció és del 55,7%. La indústria i la construcció, pel contrari, han reduït durant aquests anys el seu pes en relació a l'atur total (8,7 punts percentuals la indústria i 0,9 punts la construcció). Aquest fet mostra la progressiva importància que ha agafat el sector terciari en el teixit productiu de la comarca, en la mesura en què hi ha més gent que es dedica a aquest tipus d'activitats i això es reflecteix en la presència en relació a l'atur total. Ara bé, la persistència d'una major proporció d'atur en els serveis és deguda també a la seva superior temporalitat, inestabilitat, i a un major nombre d'entrades i sortides del lloc de treball. La indústria encara manté, si més no per sobre dels serveis, una major estabilitat pel que fa a aquesta rotació i inestabilitat.

La taula que es presenta a continuació reflecteix l'evolució de l'atur registrat per activitats econòmiques.

Taula 17. Evolució de l'atur registrat per activitats econòmiques. 1996-2003

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Var. 96-03 (%)
Agricultura i ramaderia	101	84	86	81	71	64	65	65	-35,6
Pesca	13	7	5	5	6	2	3	1	-92,3
Indústries extractives	28	51	22	16	13	19	23	29	3,6
Indústries manufactureres	11.652	9.601	7.496	6.385	5.432	5.803	6.279	6.091	-47,7
Electricitat, gas i aigua	46	50	53	67	61	55	42	41	-10,9
Construcció	3.428	2.941	2.125	1.701	1.557	1.736	2.119	2.172	-36,6
Comerç i reparacions	3.837	3.468	3.036	2.651	2.462	2.608	3.143	3.304	-13,9
Hostaleria	1.469	1.350	1.154	1.052	976	1.003	1.097	1.125	-23,4
Transport i comunicació	813	801	652	530	507	578	689	747	-8,1
Intermediació financera	215	197	152	134	123	134	145	140	-34,9
Servei empreses, immobiliàries i lloguer	3.741	3.920	3.762	3.379	3.241	3.640	4.305	4.757	27,2
Administració pública, defensa i SS	940	847	625	531	577	527	548	492	-47,7
Educació	401	366	331	285	286	291	311	320	-20,2
Activitat sanitària i serveis socials	621	556	489	450	452	473	503	529	-14,8
Altres activitats socials	976	985	925	824	874	920	1.108	1.120	14,8
Personal domèstic	166	136	112	95	82	63	63	65	-60,8
Organismes extraterritorials	36	31	17	11	14	13	10	12	-66,7
Sense ocupació anterior	4.187	3.604	2.554	1.719	1.262	1.114	1.421	1.615	-61,4
Total	32.668	28.993	23.597	19.917	17.994	19.042	21.874	22.624	-30,7

Font: OPMT-BL, a partir de dades del Departament de Treball i Indústria

Les activitats industrials que més han reduït el volum d'aturats registrats han estat les indústries manufactureres (amb una reducció del -47,7% en el nombre d'aturats) i les indústries d'electricitat, gas i aigua (reducció del -10,9%). En els serveis, les activitats d'administració pública, defensa i seguretat social han experimentat un decrement del -47,7% en el nombre d'aturats, seguides de les activitats d'intermediació financera (-34,9%) i hostaleria (-23,4%). Les activitats de personal domèstic i organismes extraterritorials també han experimentat una notable reducció percentual, tot i que la seva incidència en el total d'aturats és menor. Per contra, les activitats de serveis a les empreses, immobiliàries i lloguer han experimentat un augment (27,2%) en el nombre d'aturats registrats, així com el grup d'altres activitats socials (increment del 14,8%).

3.6. ANÀLISI DEL MODEL COMPETITIU. EL SECTOR INDUSTRIAL

Per tal de realitzar l'anàlisi del model competitiu del sector industrial, en el present informe es dividiran els tipus d'activitat en dos grans grups: activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i activitats industrials de tecnologia baixa i mitjana-baixa.³ A continuació es presenten unes taules amb l'evolució de les empreses i els assalariats del sector industrial segons el tipus d'activitat.

Taula 18. Evolució de les empreses i assalariats de les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta. 1996-2003

	Empreses			Assalariats		
	n	% Emp. Ind	Variació %	n	% Ass. Ind	Variació %
1996	906	21,9	-	22.938	37,2	-
1997	944	22,5	4,2	24.503	38,1	6,8
1998	988	23,8	4,7	25.984	38,3	6,0
1999	994	24,4	0,6	26.545	38,0	2,2
2000	974	24,4	-2,0	27.921	38,3	5,2
2001	980	24,6	0,6	29.759	39,2	6,6
2002	960	24,8	-2,0	29.693	40,2	-0,2
2003	944	25,1	-1,7	30.003	41,9	1,0
Var. 96-03 (%)	-	-	4,2	-	-	30,8

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Taula 19. Evolució de les empreses i assalariats de les activitats industrials de tecnologia baixa i mitjana-baixa. 1996-2003

	Empreses			Assalariats		
	n	% Emp. Ind	Variació %	n	% Ass. Ind	Variació %
1996	3.237	78,1	-	38.798	62,8	-
1997	3.257	77,5	0,6	39.793	61,9	2,6
1998	3.164	76,2	-2,9	41.910	61,7	5,3
1999	3.078	75,6	-2,7	43.238	62,0	3,2
2000	3.022	75,6	-1,8	44.980	61,7	4,0
2001	3.006	75,4	-0,5	46.164	60,8	2,6
2002	2.917	75,2	-3,0	44.155	59,8	-4,4
2003	2.823	74,9	-3,2	41.651	58,1	-5,7
Var. 96-03 (%)	-	-	-12,8	-	-	7,4

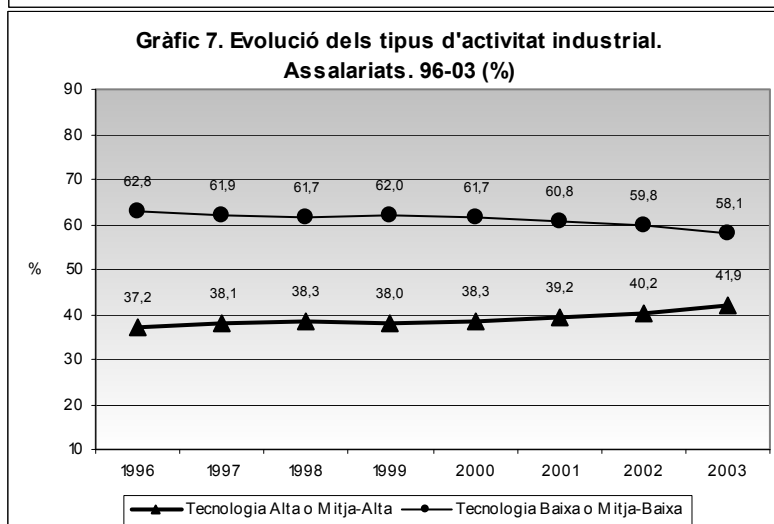
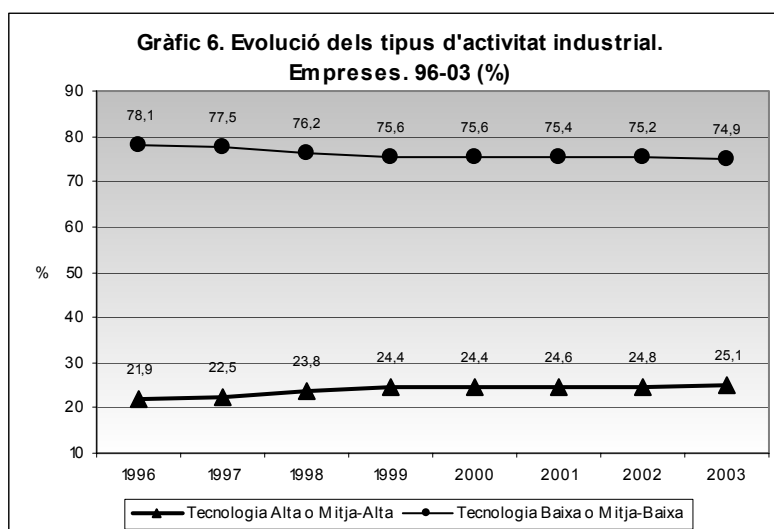
Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, el percentatge d'empreses del sector industrial considerades de tecnologia alta i mitjana-alta era del 21,9%. Set anys més tard, aquest

³ Per comprovar les correspondències amb la Classificació Catalana d'Activitats Econòmiques de 1993 (CCAIE-93), consultar l'apartat de metodologia.

percentatge s'ha incrementat fins al 25,1% del total. Contràriament, les empreses industrials de tecnologia baixa i mitjana-baixa han disminuït del 78,1% al 74,9% del total d'empreses industrials. Això ha vingut donat per un increment del 4,2% en el nombre d'empreses de la comarca de tecnologia alta i mitjana-alta, i una disminució del -12,8% en el nombre d'empreses de tecnologia baixa i mitjana-baixa.

Pel que fa als assalariats, l'augment de les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta s'ha donat de manera més clara, amb un increment del 30,8% en relació al 1996. Això ha suposat que el percentatge d'assalariats d'aquest tipus d'activitat hagi passat del 37,2% al 41,9% dels assalariats industrials l'any 2003. El percentatge d'assalariats de les activitats de tecnologia baixa i mitjana-baixa ha disminuït del 62,8% al 58,1%, experimentant un increment del 7,4%, menys intens que l'anterior.

3.7. ANÀLISI DEL MODEL COMPETITIU. EL SECTOR TERCIARI

En l'anàlisi del model competitiu del sector dels serveis es dividiran els tipus d'activitat en dos grups: activitats de serveis basades en el coneixement i activitats de serveis no basades en el coneixement.⁴ Les següents taules mostren l'evolució de les empreses i els assalariats del sector terciari segons el tipus d'activitat.

Taula 20. Evolució de les empreses i assalariats de les activitats del sector serveis basades en el coneixement. 1996-2003

	Empreses			Assalariats		
	n	% Emp. Ser	Variació %	n	% Ass. Ser	Variació %
1996	2.184	18,5	-	20.041	26,2	-
1997	2.306	18,6	5,6	18.129	23,3	-9,5
1998	2.484	19,2	7,7	21.142	24,9	16,6
1999	2.330	18,3	-6,2	23.692	25,6	12,1
2000	2.376	18,3	2,0	25.974	25,9	9,6
2001	2.533	18,8	6,6	28.169	26,4	8,5
2002	2.717	19,2	7,3	32.629	28,6	15,8
2003	2.811	19,2	3,5	33.594	28,5	3,0
Var. 96-03 (%)	-	-	28,7	-	-	67,6

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Taula 21. Evolució de les empreses i assalariats de les activitats del sector serveis no basades en el coneixement. 1996-2003

	Empreses			Assalariats		
	n	% Emp. Ser	Variació %	n	% Ass. Ser	Variació %
1996	9.634	81,5	-	56.378	73,8	-
1997	10.119	81,4	5,0	59.829	76,7	6,1
1998	10.421	80,8	3,0	63.713	75,1	6,5
1999	10.433	81,7	0,1	68.783	74,4	8,0
2000	10.594	81,7	1,5	74.266	74,1	8,0
2001	10.966	81,2	3,5	78.479	73,6	5,7
2002	11.458	80,8	4,5	81.531	71,4	3,9
2003	11.844	80,8	3,4	84.265	71,5	3,4
Var. 96-03 (%)	-	-	22,9	-	-	49,5

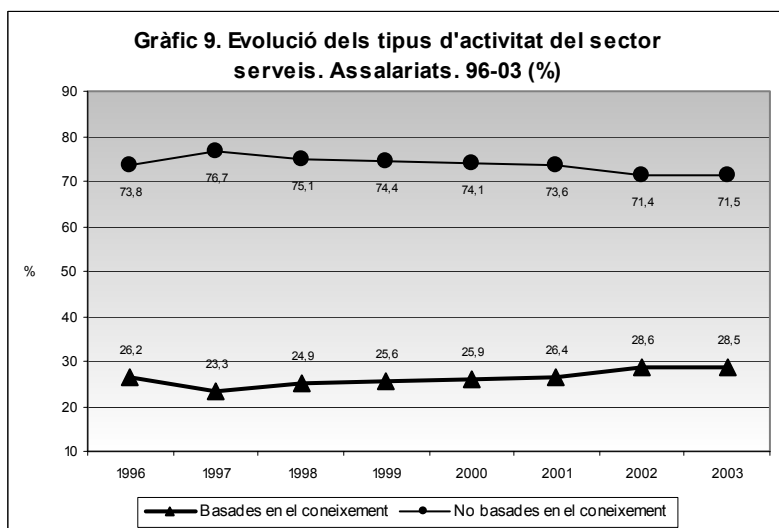
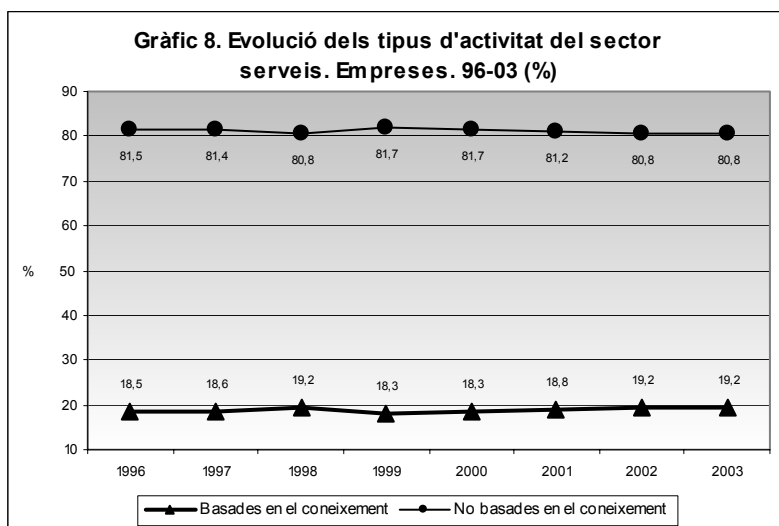
Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, el percentatge d'empreses del sector serveis basades en el coneixement era del 18,5%. Set anys més tard, aquest percentatge s'ha incrementat fins el 19,2% del total. En correspondència, les empreses de

⁴ Per comprovar les correspondències amb la Classificació Catalana d'Activitats Econòmiques de 1993 (CCAIE-93), consultar l'apartat de metodologia.

serveis no basades en el coneixement han experimentat una disminució en proporció al total i han passat del 81,5% al 80,8% del conjunt. Això s'ha donat com a conseqüència del major increment donat en les empreses de serveis de la comarca basades en el coneixement, que ha sigut del 28,7%. Els altres tipus d'empresa han tingut un augment menor, del 22,9%.

L'increment donat en els assalariats de les empreses de serveis basades en el coneixement ha estat superior (67,6% davant el 49,5%). Això ha suposat un increment de la proporció dels primers sobre els segons: l'any 1996 el percentatge d'assalariats del sector serveis que treballaven en empreses basades en el coneixement era del 26,2%, mentre que el 2003 és del 28,5%. La proporció d'assalariats d'empreses de serveis no basades en el coneixement ha baixat del 73,8% al 71,5% l'any 2003.

4. ZONA CENTRE⁵

4.1. ESTRUCTURA EMPRESARIAL. 1996

La taula següent mostra la distribució d'empreses i assalariats de 1996 per grans sectors d'activitat econòmica.

Taula 22. Distribució de les empreses i assalariats per grans sectors d'activitat. 1996

	Empreses	%	Assalariats	%
Agricultura	8	0,1	23	0,0
Indústria	1.596	23,1	25.028	40,5
Construcció	658	9,5	4.839	7,8
Serveis	4.653	67,3	31.970	51,7
Total	6.915	100	61.860	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, la Zona Centre comptava amb 6.915 empreses cotitzant en el Règim General de la Seguretat Social. El sector dels serveis concentrava aproximadament un 67% de les empreses, per davant del 23,1% que aplegava la indústria i del 9,5% de la construcció. El nombre d'assalariats era de 61.860, la meitat dels quals treballava en empreses dedicades a la producció de serveis, mentre que el 40,5% ho feia en empreses del sector industrial, reflectint la importància d'aquest sector en l'ocupació assalariada de la Zona Centre. La construcció aplegava un 7,8% del total d'assalariats.

La taula que es presenta a continuació mostra la distribució d'empreses i assalariats de 1996 per activitats econòmiques més detallades.

⁵ La Zona Centre està formada pels següents municipis: Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Sant Joan Despí i Sant Just Desvern.

Taula 23. Distribució de les empreses i assalariats per activitats econòmiques. 1996

	Empreses	%	Assalariats	%
01 - Agricultura, ramaderia, caça i activitats dels serveis relacionats	6	0,1	13	0,0
05 - Pesca, aquicultura i activitats dels serveis relacionats	-	0,0	10	0,0
11 - Extracció de crús de petroli i gas natural i activitats dels serveis relacionats	-	0,0	17	0,0
13 - Extracció de minerals metàl·lics	-	0,0	7	0,0
14 - Extracció de minerals no metàl·lics ni energètics	3	0,0	24	0,0
15 - Indústries de productes alimentaris i begudes	111	1,6	2.442	3,9
17 - Indústria tèxtil	28	0,4	578	0,9
18 - Indústria de la confecció i de la pelleteria	113	1,6	1.383	2,2
19 - Preparació i curtint i acabat del cuir; fabricació d'articles de marroquineria i viatge	4	0,1	93	0,2
20 - Indústria de la fusta i el suro, excepte mobles; cistelleria i esparteria	53	0,8	190	0,3
21 - Indústria del paper	28	0,4	418	0,7
22 - Edició, arts gràfiques i reproducció de suports gravats	147	2,1	1.461	2,4
24 - Indústria química	115	1,7	4.036	6,5
25 - Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	95	1,4	2.779	4,5
26 - Indústries d'altres productes minerals no metàl·lics	56	0,8	1.005	1,6
27 - Metal·lúrgia	30	0,4	217	0,4
28 - Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	418	6,0	4.056	6,6
29 - Indústria de la construcció de maquinària i equip mecànic	114	1,6	2.193	3,5
30 - Fabricació de màquines d'oficina i equips informàtics	11	0,2	89	0,1
31 - Fabricació de maquinària i material elèctric	77	1,1	1.032	1,7
32 - Fabricació de material electrònic; fabricació d'equip i aparells de ràdio, televisió i comunicacions	15	0,2	280	0,5
33 - Fabricació d'equip i instruments mèdicoquirúrgics, de precisió òptica i rellotgeria	33	0,5	509	0,8
34 - Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	22	0,3	1.352	2,2
35 - Fabricació d'altre material de transport	4	0,1	56	0,1
36 - Fabricació de mobles; altres indústries manufactureres	114	1,6	790	1,3

	Empreses	%	Assalariats	%
37 - Reciclatge	-	0,0	6	0,0
40 - Producció i distribució d'energia elèctrica, gas, vapor i aigua calenta	-	0,0	6	0,0
41 - Captació, depuració i distribució d'aigua	-	0,0	9	0,0
45 - Construcció	658	9,5	4.839	7,8
50 - Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors	205	3,0	1.449	2,3
51 - Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	762	11,0	7.014	11,3
52 - Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	1.374	19,9	5.228	8,5
55 - Hostaleria	444	6,4	2.414	3,9
60 - Transport terrestre; transport per canonades	196	2,8	1.029	1,7
62 - Transport aeri i espacial	-	0,0	-	0,0
63 - Activitats annexes als transports; activitats d'agències de viatges	88	1,3	564	0,9
64 - Correus i telecomunicacions	4	0,1	50	0,1
66 - Assegurances i plans de pensions, excepte seguretat social obligatòria	12	0,2	56	0,1
67 - Activitats auxiliars a la intermediació financera	38	0,5	74	0,1
70 - Activitats immobiliàries	136	2,0	329	0,5
71 - Lloguer de maquinària i equip sense operari, d'efectes personals i estris domèstics	36	0,5	221	0,4
72 - Activitats informàtiques	30	0,4	210	0,3
73 - Investigació i desenvolupament	-	0,0	23	0,0
74 - Altres activitats empresarials	393	5,7	3.832	6,2
75 - Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	40	0,6	2.207	3,6
80 - Educació	190	2,7	1.653	2,7
85 - Activitats sanitàries i veterinàries; assistència social	143	2,1	1.598	2,6
90 - Activitats de sanejament públic	6	0,1	122	0,2
91 - Activitats associatives	125	1,8	995	1,6
92 - Activitats recreatives, culturals i esportives	140	2,0	2.212	3,6

	Empreses	%	Assalariats	%
93 - Activitats diverses de serveis personals	216	3,1	412	0,7
95 - Llars que ocupen a personal domèstic	7	0,1	8	0,0
NC - Sense especificar	65	0,9	268	0,4
Total	6.915	100	61.860	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, l'activitat que aplegava un major nombre d'empreses era el comerç al detall (19,9%), una activitat del sector terciari. Tot seguit, hi havia el comerç a l'engròs, amb l'11% del total d'empreses. La construcció n'aplegava el 9,5%, i l'hostaleria i la fabricació de productes metàl·lics el 6,4% i el 6,0%, respectivament.

Pel que fa a les activitats segons el nombre d'assalariats, la distribució no varia de manera significativa: el comerç a l'engròs comprenia l'11,3% del total d'assalariats, seguit del comerç al detall amb el 8,5% i de la construcció amb el 7,8%. La fabricació de productes metàl·lics aplegava el 6,6% del total d'assalariats.

A continuació es presenta una taula amb la distribució d'empreses i assalariats de 1996 per grandària de l'empresa.

Taula 24. Distribució de les empreses i assalariats per grandària de l'empresa. 1996

	Empreses	%	Assalariats	%
Microempreses	5.839	84,4	15.669	25,3
Empreses petites	881	12,7	19.127	30,9
Empreses mitjanes	176	2,5	17.796	28,8
Grans empreses	19	0,3	9.268	15,0
Total	6.915	100,0	61.860	100,0

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, gairebé el 85% de les empreses de la Zona Centre eren microempreses, el 12,7% empreses petites, el 2,5% empreses mitjanes i el 0,3% grans empreses. Això significa que aproximadament el 97% de les empreses, gairebé la totalitat, eren empreses micro o petites, i aplegaven

més del 56% del total d'assalariats. Les empreses mitjanes concentraven el 28,8% dels assalariats i les grans empreses aplegaven el 15%.

4.2. ESTRUCTURA EMPRESARIAL. 2003

La taula següent mostra la distribució d'empreses i assalariats de 2003 per grans sectors d'activitat econòmica.

Taula 25. Distribució de les empreses i assalariats per grans sectors d'activitat. 2003

	Empreses	%	Assalariats	%
Agricultura	21	0,3	172	0,2
Indústria	1.367	17,7	25.184	30,2
Construcció	1.045	13,5	8.928	10,7
Serveis	5.280	68,5	49.238	59,0
Total	7.713	100	83.522	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 2003, la Zona Centre compta amb 7.713 empreses cotitzant en el Règim General de la Seguretat Social. El sector dels serveis concentra més del 68% de les empreses de la zona, per davant del 17,7% que aplega la indústria i del 13,5% de la construcció. El nombre d'assalariats és de 83.522, dels quals gairebé el 60% treballa en empreses dedicades a la producció de serveis, mentre que un 30,2% ho fa en empreses del sector industrial. La construcció aplega el 10,7% del total d'assalariats, aproximadament.

La taula que es presenta a continuació mostra la distribució d'empreses i assalariats de 2003 per activitats econòmiques més detallades.

Taula 26. Distribució de les empreses i assalariats per activitats econòmiques. 2003

	Empreses	%	Assalariats	%
01 - Agricultura, ramaderia, caça i activitats dels serveis relacionats	20	0,3	170	0,2
02 - Silvicultura, explotació forestal i activitats dels serveis relacionats	-	0,0	-	0,0
13 - Extracció de minerals metàl·lics	3	0,0	32	0,0
14 - Extracció de minerals no metàl·lics ni energètics	3	0,0	26	0,0
15 - Indústries de productes alimentaris i begudes	78	1,0	2.895	3,5

	Empreses	%	Assalariats	%
17 - Indústria tèxtil	29	0,4	647	0,8
18 - Indústria de la confecció i de la pelleteria	83	1,1	682	0,8
19 - Preparació i curtí i acabat del cuir; fabricació d'articles de marroquineria i viatge	7	0,1	21	0,0
20 - Indústria de la fusta i el suro, excepte mobles; cistelleria i esparteria	49	0,6	264	0,3
21 - Indústria del paper	25	0,3	648	0,8
22 - Edició, arts gràfiques i reproducció de suports gravats	159	2,1	2.031	2,4
24 - Indústria química	96	1,2	3.873	4,6
25 - Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	92	1,2	1.739	2,1
26 - Indústries d'altres productes minerals no metàl·lics	35	0,5	747	0,9
27 - Metal·lúrgia	26	0,3	671	0,8
28 - Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	306	4,0	3.317	4,0
29 - Indústria de la construcció de maquinària i equip mecànic	118	1,5	2.556	3,1
30 - Fabricació de màquines d'oficina i equips informàtics	10	0,1	82	0,1
31 - Fabricació de maquinària i material elèctric	86	1,1	1.871	2,2
32 - Fabricació de material electrònic; fabricació d'equip i aparells de ràdio, televisió i comunicacions	15	0,2	333	0,4
33 - Fabricació d'equip i instruments mèdicoquirúrgics, de precisió òptica i rellotgeria	39	0,5	650	0,8
34 - Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	17	0,2	1.244	1,5
35 - Fabricació d'altre material de transport	3	0,0	60	0,1
36 - Fabricació de mobles; altres indústries manufactureres	83	1,1	739	0,9
37 - Reciclatge	-	0,0	43	0,1
40 - Producció i distribució d'energia elèctrica, gas, vapor i aigua calenta	3	0,0	13	0,0
45 - Construcció	1.045	13,5	8.928	10,7
50 - Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors	221	2,9	1.785	2,1
51 - Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	891	11,6	10.265	12,3
52 - Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	1.309	17,0	7.796	9,3

	Empreses	%	Assalariats	%
55 - Hostaleria	498	6,5	3.746	4,5
60 - Transport terrestre; transport per canonades	309	4,0	1.770	2,1
62 - Transport aeri i espacial	-	0,0	-	0,0
63 - Activitats annexes als transports; activitats d'agències de viatges	80	1,0	637	0,8
64 - Correus i telecomunicacions	22	0,3	166	0,2
65 - Intermediació financera, excepte assegurances i plans de pensions	5	0,1	12	0,0
66 - Assegurances i plans de pensions, excepte seguretat social obligatòria	13	0,2	82	0,1
67 - Activitats auxiliars a la intermediació financera	31	0,4	73	0,1
70 - Activitats immobiliàries	337	4,4	790	0,9
71 - Lloguer de maquinària i equip sense operari, d'efectes personals i estris domèstics	52	0,7	687	0,8
72 - Activitats informàtiques	79	1,0	821	1,0
73 - Investigació i desenvolupament	-	0,0	5	0,0
74 - Altres activitats empresarials	478	6,2	7.595	9,1
75 - Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	40	0,5	1.963	2,4
80 - Educació	175	2,3	2.815	3,4
85 - Activitats sanitàries i veterinàries; assistència social	184	2,4	3.154	3,8
90 - Activitats de sanejament públic	11	0,1	454	0,5
91 - Activitats associatives	75	1,0	778	0,9
92 - Activitats recreatives, culturals i esportives	137	1,8	2.814	3,4
93 - Activitats diverses de serveis personals	291	3,8	958	1,1
95 - Llars que ocupen a personal domèstic	38	0,5	61	0,1
NC - Sense especificar	2	0,0	10	0,0
Total	7.713	100	83.522	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 2003, l'activitat que aplega un major nombre d'empreses continua sent el comerç al detall (17,0%), una activitat del sector terciari. Tot seguit, hi ha la construcció, amb el 13,5% del total d'empreses. El comerç a l'engròs i l'hostaleria, dues activitats també de serveis, apleguen l'11,6% i el 6,5% d'empreses, respectivament. Amb un 6,2% es troba la categoria d'altres activitats empresarials (jurídiques, activitats de comptabilitat, d'assessorament, serveis tècnics, publicitat, etc).

Pel que fa a les activitats segons el nombre d'assalariats, l'any 2003 el comerç a l'engròs comprèn el 12,3% del total d'assalariats, seguit de la construcció amb el 10,7% i del comerç al detall amb el 9,3%. La categoria d'altres activitats empresarials aplega el 9,1% dels assalariats.

A continuació es presenta una taula amb la distribució d'empreses i assalariats de 2003 per grandària de l'empresa.

Taula 27. Distribució de les empreses i assalariats per grandària de l'empresa. 2003

	Empreses	%	Assalariats	%
Microempreses	6.249	81,0	17.919	21,5
Empreses petites	1.208	15,7	26.570	31,8
Empreses mitjanes	224	2,9	22.734	27,2
Grans empreses	32	0,4	16.299	19,5
Total	7.713	100	83.522	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 2003, el 81% de les empreses de la Zona Centre són microempreses, el 15,7% empreses petites, el 2,9% empreses mitjanes i el 0,4% grans empreses. Això significa que gairebé el 97% de les empreses continuen sent empreses micro o petites, i apleguen més del 53% del total d'assalariats de la zona. Les empreses mitjanes concentren un 27,2% d'assalariats i les grans empreses n'apleguen el 19,5%.

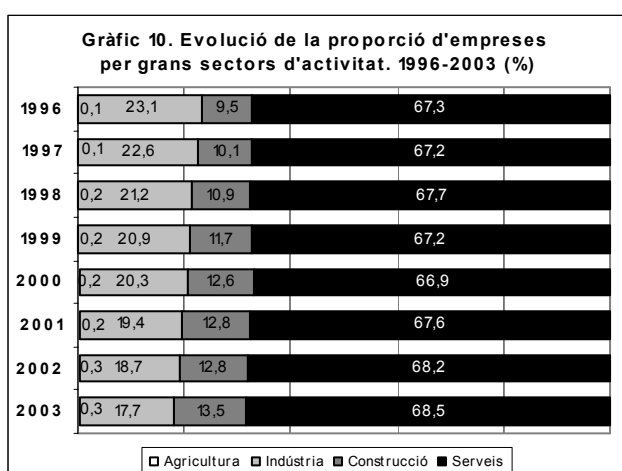
4.3. EVOLUCIÓ DE L'ESTRUCTURA EMPRESARIAL. 1996-2003

La taula i el gràfic següents mostren l'evolució de les empreses de la Zona Centre des de 1996 fins a 2003 per grans sectors d'activitat econòmica.

Taula 28. Evolució de les empreses per grans sectors d'activitat. 1996-2003

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
1996	8	1.596	658	4.653	6.915
1997	8	1.604	714	4.775	7.101
1998	12	1.544	795	4.938	7.289
1999	13	1.519	853	4.897	7.282
2000	15	1.493	923	4.921	7.352
2001	17	1.451	960	5.063	7.491
2002	21	1.429	979	5.206	7.635
2003	21	1.367	1.045	5.280	7.713
Var. 96-03 (%)	162,5	-14,3	58,8	13,5	11,5

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, la Zona Centre comptava amb un total de 6.915 empreses cotitzant en el Règim General de la Seguretat Social. Set anys més tard, aquest nombre d'empreses és de 7.713, el que suposa un increment absolut de 798 empreses i una variació

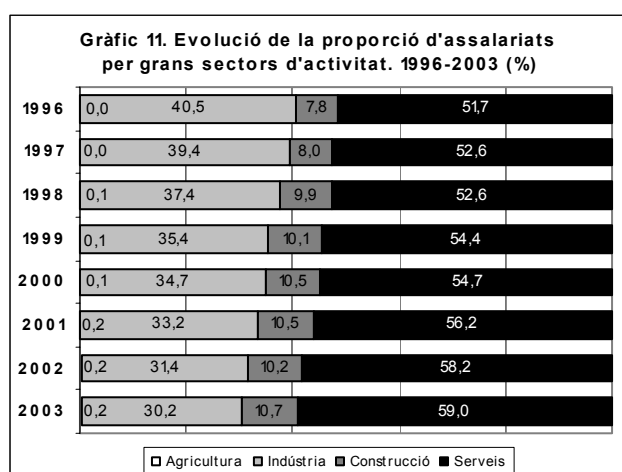
relativa de l'11,5%. Per sectors d'activitat, la major variació en termes relatius ha estat la del sector de la construcció, que ha experimentat un increment del 58,8% en el seu nombre d'empreses en relació al 1996. Els serveis també han experimentat un increment, del 13,5%. Per contra, el sector industrial ha disminuït el seu pes relatiu en les empreses de la Zona Centre, mostrant una disminució del -14,3%. D'aquesta manera, tal i com es pot comprovar al gràfic, la indústria passa de constituir el 23,1% del teixit empresarial l'any 1996 al 17,7% el 2003. Aquest decrement en els centres de cotització del sector industrial ha anat a favor dels serveis (que han passat d'un 67,3% a un 68,5% de les empreses) i sobretot de la construcció (que ha passat del 9,5% d'empreses el 1996 al 13,5% el 2003).

A continuació es presenta l'evolució experimentada pels assalariats durant aquest mateix període.

Taula 29. Evolució dels assalariats per grans sectors d'activitat. 1996-2003

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
1996	23	25.028	4.839	31.970	61.860
1997	31	25.510	5.187	34.078	64.806
1998	70	26.006	6.905	36.574	69.555
1999	66	25.894	7.382	39.844	73.186
2000	59	26.556	7.996	41.869	76.480
2001	131	26.965	8.560	45.680	81.336
2002	157	25.949	8.446	48.059	82.611
2003	172	25.184	8.928	49.238	83.522
Var. 96-03 (%)	647,8	0,6	84,5	54,0	35,0

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

El nombre d'assalariats amb què comptava la Zona Centre l'any 1996 era de 61.860, mentre que la xifra de 2003 és de 83.522, el que significa un increment de 21.662 persones en termes absoluts i del 35,0% en termes relatius. Per sectors d'activitat, el major percentatge de variació ha

estat el del sector de la construcció, amb un increment del 84,5% en el nombre d'assalariats. Els serveis han incrementat en un 54,0% els seus assalariats, mentre que la indústria només ho ha fet en un 0,6%. En termes absoluts, es pot comprovar com dels 21.662 nous llocs de treball assalariat creats entre 1996 i 2003, 17.268 corresponen al sector dels serveis (79,7%), 4.089 al sector de la construcció (18,9%) i només 156 a la indústria (0,7%), fet que mostra la importància del sector terciari com a generador d'ocupació i el lleu increment de la indústria, superada clarament per la construcció.

Així, tal i com reflecteix el gràfic, els assalariats del sector industrial han anat perdent pes relatiu en el total d'assalariats de la Zona Centre, a favor de la construcció i en major mesura a favor dels serveis. La indústria ha passat d'un 40,5% d'assalariats l'any 1996 a un 30,2% l'any 2003. La

construcció ha incrementat el seu pes d'un 7,8% a un 10,7%, i el sector dels serveis ho ha fet d'un 51,7% a un 59,0%.

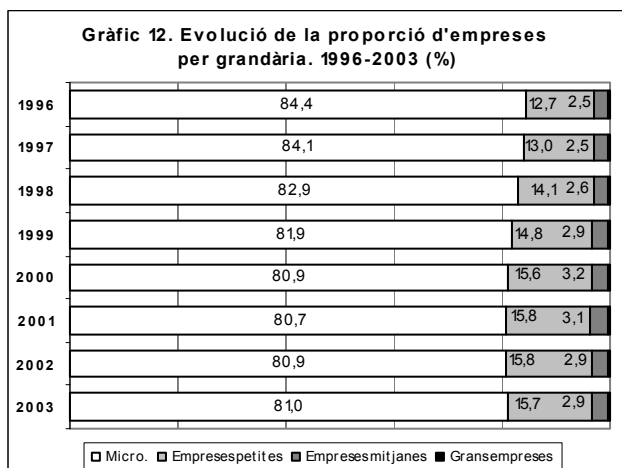
La taula i el gràfic següents mostren l'evolució de les empreses de la Zona Centre des de 1996 fins a 2003 segons la seva grandària.

Taula 30. Evolució de les empreses per grandària. 1996-2003

	Micro- empreses	Empreses petites	Empreses mitjanes	Grans empreses	Total
1996	5.839	881	176	19	6.915
1997	5.974	924	181	22	7.101
1998	6.044	1.031	190	24	7.289
1999	5.963	1.081	213	25	7.282
2000	5.950	1.144	232	26	7.352
2001	6.042	1.184	235	30	7.491
2002	6.175	1.208	220	32	7.635
2003	6.249	1.208	224	32	7.713
Var. 96-03 (%)	7,0	37,1	27,3	68,4	11,5

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Segons la grandària de l'empresa, han estat les grans empreses les que han experimentat un major increment relatiu en relació al 1996 (68,4%). Les

empreses petites i les mitjanes han augmentat el seu nombre en un 37,1% i un 27,3%, respectivament. Finalment, les microempreses han estat les que han mostrat un menor increment relatiu en el seu nombre, del 7,0%, inferior al del total d'empreses (11,5%).

El gràfic que es presenta

mostra el pes percentual de cada tipus d'empresa en relació al total, i es pot comprovar com el menor increment de les microempreses ha fet que perdin pes percentual en relació al total (han passat de representar un 84,4% de les empreses l'any 1996 a un 81,0% el 2003) a favor de les empreses petites (que passen del 12,7% del total al 15,7%) i les mitjanes (que passen d'un 2,5% a un 2,9%). Les grans empreses, tot i el seu increment,

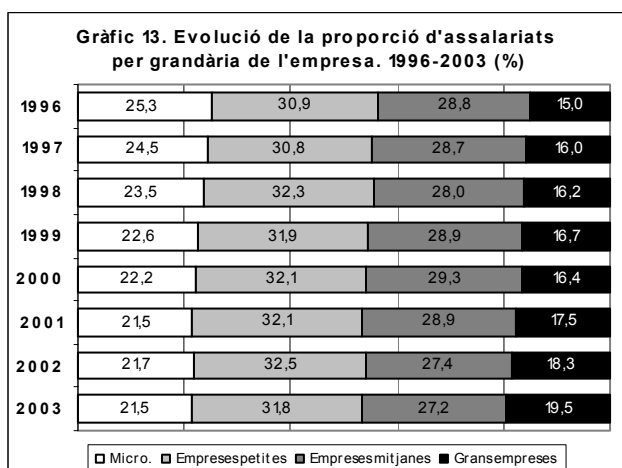
continuen tenint un pes percentual molt baix en el conjunt de centres de cotització de la Zona Centre, del 0,4% el 2003.

Durant aquest mateix període, els assalariats han presentat l'evolució que es mostra a continuació.

Taula 31. Evolució dels assalariats per grandària de l'empresa. 1996-2003

	Micro- empreses	Empreses petites	Empreses mitjanes	Grans empreses	Total	Grandària mitjana (assal.)
1996	15.669	19.127	17.796	9.268	61.860	8,9
1997	15.877	19.975	18.602	10.352	64.806	9,1
1998	16.370	22.452	19.480	11.253	69.555	9,5
1999	16.508	23.343	21.122	12.213	73.186	10,1
2000	16.953	24.584	22.399	12.544	76.480	10,4
2001	17.458	26.083	23.545	14.250	81.336	10,9
2002	17.924	26.875	22.655	15.157	82.611	10,8
2003	17.919	26.570	22.734	16.299	83.522	10,8
Var. 96-03 (%)	14,4	38,9	27,7	75,9	35,0	-

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

La variació en el nombre d'assalariats de la Zona Centre segueix a grans trets la mateixa pauta que les empreses. Són els assalariats de les grans empreses els que han experimentat un major increment en relació al 1996 (un 75,9%). Les empreses petites han augmentat el seu

nombre d'assalariats en un 38,9%, i les mitjanes ho han fet en un 27,7%. L'increment en el cas de les microempreses ha estat del 14,4%. El gràfic adjunt mostra l'evolució dels diversos tipus d'empresa en relació al total, i permet veure una disminució en la proporció dels assalariats de les empreses micro (del 25,3% al 21,5% del total) i també en els assalariats de les empreses mitjanes (del 28,8% al 27,2%). Les petites empreses han incrementat la seva proporció del 30,9% al 31,8%, i les grans empreses ho han fet del 15,0% al 19,5%. Tot plegat ha suposat que la grandària mitjana

de les empreses hagi augmentat de 8,9 assalariats l'any 1996 a 10,8 assalariats l'any 2003.

4.4. ANÀLISI DELS SECTORS MÉS I MENYS DINÀMICS

Per tal d'analitzar el dinamisme de les empreses i dels llocs de treball assalariat a la Zona Centre, la següent taula mostra les empreses per sectors d'activitat en funció de la seva variació en relació al 1996.

Taula 32. Distribució de les empreses i assalariats segons els sectors d'activitat més dinàmics. 1996-2003

	Empreses 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)		Assalariats 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
Construcció	1.045	387	58,8	Construcció	8.928	4.089	84,5
Serveis	5.280	627	13,5	Serveis	49.238	17.268	54,0
Indústria	1.367	-229	-14,3	Indústria	25.184	156	0,6
Agricultura	21	13	162,5	Agricultura	172	149	647,8
Total	7.713	798	11,5	Total	83.522	21.662	35,0

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Tal i com es pot comprovar, la construcció ha estat el sector més dinàmic tant en la creació de noves empreses com de llocs de treball assalariat, experimentant un increment del 58,8% les empreses i del 84,5% els assalariats. A continuació es troba el sector dels serveis, que ha incrementat en un 13,5% el nombre d'empreses en relació al 1996, i en un 54,0% el nombre d'assalariats. La indústria ha estat el sector menys dinàmic del període, reduint en un -14,3% el nombre de centres de cotització i experimentant un increment d'assalariats del 0,6%, molt per sota dels increments que presenten el altres sectors.

A continuació es detallen les deu activitats econòmiques més dinàmiques pel que fa al nombre d'empreses i d'assalariats.⁶

⁶ Per tal d'elaborar aquest llistat d'activitats segons el seu increment d'empreses en relació al 1996, s'han tingut en compte només aquelles activitats econòmiques a 2 dígit del CCAE-93 que suposen més d'un 1% del total d'empreses de la Zona Centre, per evitar així distorsions provocades per activitats amb un increment relatiu d'empreses molt elevat però poc rellevant degut a la poca importància en termes absoluts.

Taula 33. Distribució de les empreses segons les activitats econòmiques més dinàmiques. 1996-2003

	Empreses 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
72 - Activitats informàtiques	79	49	163,3
70 - Activitats immobiliàries	337	201	147,8
45 - Construcció	1.045	387	58,8
60 - Transport terrestre; transport per canonades	309	113	57,7
93 - Activitats diverses de serveis personals	291	75	34,7
85 - Activitats sanitàries i veterinàries; assistència social	184	41	28,7
74 - Altres activitats empresarials	478	85	21,6
51 - Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	891	129	16,9
55 - Hostaleria	498	54	12,2
31 - Fabricació de maquinària i material elèctric	86	9	11,7
Total	7.713	798	11,5

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Les activitats econòmiques que han presentat un major dinamisme en la creació d'empreses han estat en la seva majoria activitats del sector terciari. Les activitats informàtiques són les que han experimentat un increment major en el nombre de centres de cotització (163,3%), seguides de les activitats immobiliàries (147,8%) i en tercer lloc, de la construcció (58,8%). La resta d'empreses que han presentat un major dinamisme corresponen totes al sector terciari, com ara les activitats de transport terrestre, serveis personals o activitats sanitàries i veterinàries i assistència social. La categoria d'altres activitats empresarials també es troba present entre el conjunt d'activitats més dinàmiques.

A continuació es presenta una taula amb les activitats més dinàmiques pel que fa a la creació de llocs de treball assalariat.

Taula 34. Distribució dels assalariats segons les activitats econòmiques més dinàmiques. 1996-2003

	Assalariats 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
93 - Activitats diverses de serveis personals	958	546	132,5
74 - Altres activitats empresarials	7.595	3.763	98,2
85 - Activitats sanitàries i veterinàries; assistència social	3.154	1.556	97,4
45 - Construcció	8.928	4.089	84,5
31 - Fabricació de maquinària i material elèctric	1.871	839	81,3
60 - Transport terrestre; transport per canonades	1.770	741	72,0
80 - Educació	2.815	1.162	70,3
55 - Hostaleria	3.746	1.332	55,2
52 - Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	7.796	2.568	49,1
51 - Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	10.265	3.251	46,4
Total	83.522	21.662	35,0

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS

Les activitats diverses de serveis personals han estat les que han presentat un major increment en el nombre d'assalariats (132,5%), seguides de la categoria d'altres activitats empresarials (98,2%) i les activitats sanitàries, veterinàries i d'assistència social (97,4%). Cal destacar també a banda d'aquestes activitats del sector terciari la presència d'activitats d'altres sectors com la construcció o la fabricació de maquinària i material elèctric.

La següent taula mostra una llista amb les deu activitats que han presentat menys dinamisme pel que fa a la creació d'empreses.

Taula 35. Distribució de les empreses segons les activitats econòmiques menys dinàmiques. 1996-2003

	Empreses 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
15 - Indústries de productes alimentaris i begudes	78	-33	-29,7
36 - Fabricació de mobles; altres indústries manufactureres	83	-31	-27,2
28 - Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	306	-112	-26,8
18 - Indústria de la confecció i de la pelleteria	83	-30	-26,5
24 - Indústria química	96	-19	-16,5
63 - Activitats annexes als transports; activitats d'agències de viatges	80	-8	-9,1
80 - Educació	175	-15	-7,9
52 - Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	1.309	-65	-4,7
25 - Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	92	-3	-3,2
92 - Activitats recreatives, culturals i esportives	137	-3	-2,1
Total	7.713	798	11,5

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

La majoria d'activitats que han presentat un menor dinamisme pel que fa a la creació d'empreses han estat activitats del sector industrial, tal i com es mostra a la taula anterior. Així, les indústries de productes alimentaris i begudes (-29,7%), la fabricació de mobles i altres indústries manufactureres (-27,2%), la fabricació de productes metàl·lics (-26,8%) i la indústria de la confecció i pelleteria (-26,5%) han experimentat la major reducció del període pel que fa al nombre de centres de cotització. També es poden trobar però, activitats del sector terciari, com ara l'educació o activitats annexes al transport i d'agències de viatges. El comerç al detall també ha reduït els seus centres de cotització.

A continuació es presenta una taula amb les activitats menys dinàmiques pel que fa a la creació de llocs de treball assalariat.

Taula 36. Distribució dels assalariats segons les activitats econòmiques menys dinàmiques. 1996-2003

	Assalariats 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
25 - Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	1.739	-1.040	-37,4
28 - Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	3.317	-739	-18,2
75 - Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	1.963	-244	-11,1
34 - Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	1.244	-108	-8,0
24 - Indústria química	3.873	-163	-4,0
29 - Indústria de la construcció de maquinària i equip mecànic	2.556	363	16,6
15 - Indústries de productes alimentaris i begudes	2.895	453	18,6
50 - Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors	1.785	336	23,2
92 - Activitats recreatives, culturals i esportives	2.814	602	27,2
22 - Edició, arts gràfiques i reproducció de suports gravats	2.031	570	39,0
Total	83.522	21.662	35,0

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

La fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques és l'activitat que ha presentat un major decrement pel que fa al nombre d'assalariats (-37,4%). Tot seguit es troba la fabricació de productes metàl·lics (-18,2%) i una activitat del sector terciari, l'administració pública, defensa i seguretat social obligatòria (-11,1%). La fabricació de vehicles de motor i la indústria química són altres activitats que han disminuït el seu nombre d'assalariats en relació al 1996.

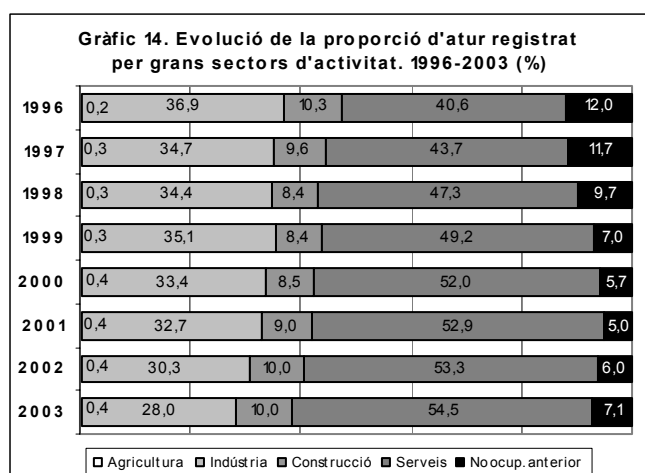
4.5. EVOLUCIÓ DE L'ATUR REGISTRAT. 1996-2003

L'evolució de l'atur registrat per sectors d'activitat a la Zona Centre queda reflectida a la taula i al gràfic següents:

Taula 37. Evolució de l'atur registrat per grans sectors d'activitat. 1996-2003

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	No ocup. anterior	Total
1996	30	4.925	1.370	5.420	1.603	13.347
1997	30	4.081	1.124	5.141	1.381	11.756
1998	28	3.175	776	4.370	895	9.243
1999	26	2.667	637	3.740	532	7.603
2000	24	2.257	572	3.513	386	6.751
2001	27	2.304	634	3.734	353	7.052
2002	30	2.401	792	4.233	479	7.936
2003	28	2.214	794	4.317	561	7.914
Var. 96-03 (%)	-6,7	-55,0	-42,0	-20,4	-65,0	-40,7

Font: OPMT-BL, a partir de dades del Departament de Treball i Indústria

Segons les dades, el sector d'activitat que més ha reduït el volum absolut d'atur registrat és la indústria, amb un decrement del -55,0% en relació al 1996, seguida de la construcció amb un -42,0%. El sector dels serveis ha baixat el seu atur registrat només en un -20,4%, fet que

ha contribuït a que mantingui el major percentatge d'aturats en relació al total. Així, mentre que al 1996 el 40,6% dels aturats pertanyien al sector dels serveis, l'any 2003 aquesta proporció és del 54,5%. La indústria i la construcció, pel contrari, han reduït durant aquests anys el seu pes en relació a l'atur total (8,9 punts percentuals la indústria i 0,3 punts la construcció). Aquest fet mostra la progressiva importància que ha agafat el sector terciari en el teixit productiu de la Zona Centre, en la mesura en què hi ha més gent que es dedica a aquest tipus d'activitats i això es reflecteix en la presència en relació a l'atur total. Ara bé, la persistència d'una major proporció d'atur en els serveis és deguda també a la seva superior temporalitat, inestabilitat, i a un major nombre d'entrades i sortides del lloc de treball. La indústria encara manté, si més no per sobre dels serveis, una major estabilitat pel que fa a aquesta rotació i inestabilitat.

La taula que es presenta a continuació reflecteix l'evolució de l'atur registrat per activitats econòmiques.

Taula 38. Evolució de l'atur registrat per activitats econòmiques. 1996-2003

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Var. 96-03 (%)
Agricultura i ramaderia	27	27	25	24	22	26	29	28	3,7
Pesca	3	3	3	2	2	0	1	1	-66,7
Indústries extractives	14	13	11	8	6	4	4	4	-71,4
Indústries manufactureres	4.891	4.051	3.141	2.627	2.219	2.273	2.376	2.191	-55,2
Electricitat, gas i aigua	20	17	23	33	32	26	20	20	0,0
Construcció	1.370	1.124	776	637	572	634	792	794	-42,0
Comerç i reparacions	1.640	1.474	1.234	1.060	945	1.000	1.166	1.203	-26,6
Hostaleria	510	472	397	347	301	327	372	368	-27,8
Transport i comunicació	336	315	248	209	192	226	247	245	-27,1
Intermediació financera	89	82	67	63	54	57	57	55	-38,2
Servei empreses, immobiliàries i lloguer	1.535	1.561	1.393	1.178	1.107	1.213	1.426	1.522	-0,8
Administració pública, defensa i SS	335	311	218	182	172	173	174	146	-56,4
Educació	185	162	142	125	132	127	124	127	-31,4
Activitat sanitària i serveis socials	285	257	225	203	189	203	209	203	-28,8
Altres activitats socials	404	425	383	326	380	375	426	413	2,2
Personal domèstic	74	63	53	41	34	27	26	30	-59,5
Organismes extraterritorials	27	19	11	7	6	7	6	6	-77,8
Sense ocupació anterior	1.603	1.381	895	532	386	353	479	561	-65,0
Total	13.347	11.756	9.243	7.603	6.751	7.052	7.936	7.914	-40,7

Font: OPMT-BL, a partir de dades del Departament de Treball i Indústria

Les activitats industrials que més han reduït el volum d'aturats registrats han estat les indústries extractives (amb una reducció del -71,4% en el nombre d'aturats) i les indústries manufactureres (reducció del -55,2%). En els serveis, les activitats d'organismes extraterritorials han experimentat un decrement del -77,8% en el nombre d'aturats, seguides de les activitats de personal domèstic (-59,5%) i d'administració pública, defensa i seguretat social (-56,4%).

4.6. ANÀLISI DEL MODEL COMPETITIU. EL SECTOR INDUSTRIAL

A continuació es presenten unes taules amb l'evolució de les empreses i els assalariats del sector industrial segons el tipus d'activitat.

Taula 39. Evolució de les empreses i assalariats de les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta. 1996-2003

	Empreses			Assalariats		
	n	% Emp. Ind	Variació %	n	% Ass. Ind	Variació %
1996	391	24,5	-	9.547	38,2	-
1997	395	24,7	1,0	10.350	40,6	8,4
1998	401	26,1	1,5	10.138	39,1	-2,0
1999	410	27,1	2,2	9.526	36,9	-6,0
2000	403	27,4	-1,7	10.558	40,0	10,8
2001	395	27,6	-2,0	10.907	40,7	3,3
2002	398	28,1	0,8	10.543	40,8	-3,3
2003	382	28,1	-4,0	10.624	42,3	0,8
Var. 96-03 (%)	-	-	-2,3	-	-	11,3

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Taula 40. Evolució de les empreses i assalariats de les activitats industrials de tecnologia baixa i mitjana-baixa. 1996-2003

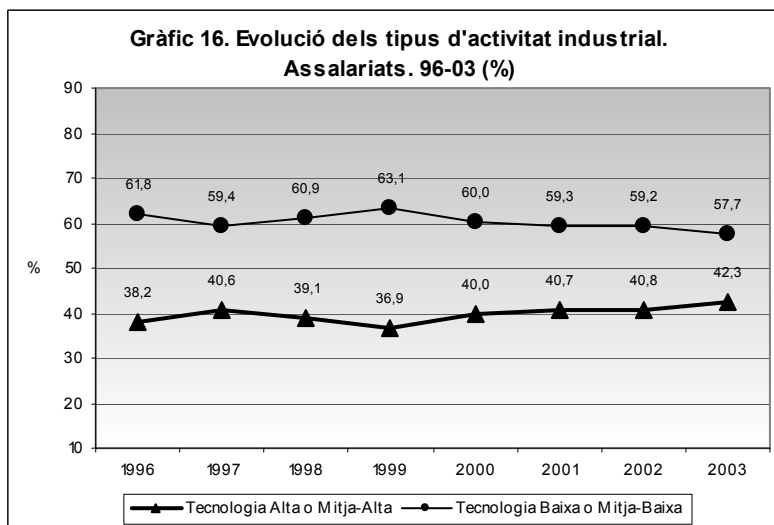
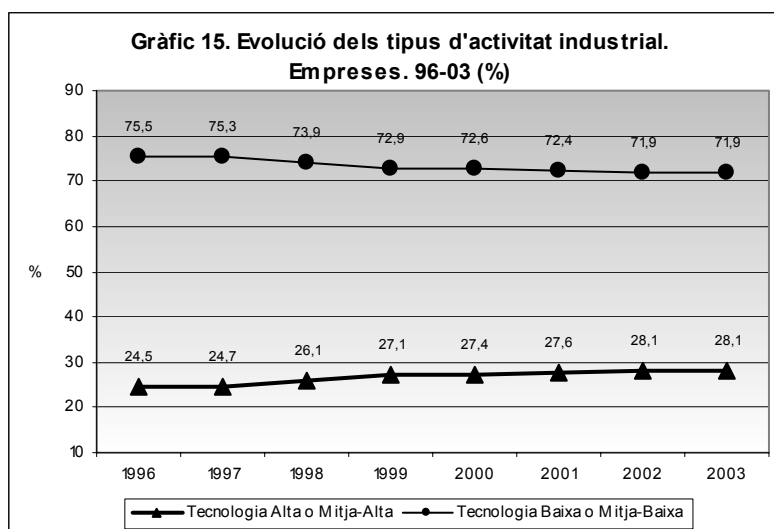
	Empreses			Assalariats		
	n	% Emp. Ind	Variació %	n	% Ass. Ind	Variació %
1996	1.202	75,5	-	15.474	61,8	-
1997	1.206	75,3	0,3	15.162	59,4	-2,0
1998	1.138	73,9	-5,6	15.793	60,9	4,2
1999	1.102	72,9	-3,2	16.311	63,1	3,3
2000	1.067	72,6	-3,2	15.858	60,0	-2,8
2001	1.034	72,4	-3,1	15.908	59,3	0,3
2002	1.019	71,9	-1,5	15.326	59,2	-3,7
2003	976	71,9	-4,2	14.489	57,7	-5,5
Var. 96-03 (%)	-	-	-18,8	-	-	-6,4

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, el percentatge d'empreses del sector industrial considerades de tecnologia alta i mitjana-alta era del 24,5%. Set anys més tard, aquest percentatge s'ha incrementat fins al 28,1% del total. Contràriament, les empreses industrials de tecnologia baixa i mitjana-baixa han disminuït del 75,5% al 71,9% del total d'empreses industrials. En termes absoluts, ambdós tipus d'empresa han experimentat un decrement en els seus centres de cotització, degut a la disminució general del sector industrial a la Zona Centre. Amb tot i això, la variació de les empreses d'activitats de

tecnologia alta i mitjana-alta ha sigut del -2,3%, mentre que el decrement de les empreses industrials de tecnologia baixa i mitjana-baixa ha estat superior, del -18,8%.

Pel que fa als assalariats, l'augment de les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta s'ha donat de manera més clara, amb un increment de l'11,3% en relació al 1996. Això ha suposat que el percentatge d'assalariats d'aquest tipus d'activitat hagi passat del 38,2% al 42,3% dels assalariats industrials l'any 2003. El percentatge d'assalariats de les activitats de tecnologia baixa i mitjana-baixa ha disminuït del 61,8% al 57,7%, experimentant un decrement del -6,4%.

4.7. ANÀLISI DEL MODEL COMPETITIU. EL SECTOR TERCIARI

Les següents taules mostren l'evolució de les empreses i els assalariats del sector terciari segons el tipus d'activitat.

Taula 41. Evolució de les empreses i assalariats de les activitats del sector serveis basades en el coneixement. 1996-2003

	Empreses			Assalariats		
	n	% Emp. Ser	Variació %	n	% Ass. Ser	Variació %
1996	848	18,5	-	7.717	24,3	-
1997	890	18,7	5,0	8.444	24,8	9,4
1998	921	18,7	3,5	9.608	26,3	13,8
1999	864	17,8	-6,2	10.963	27,6	14,1
2000	890	18,3	3,0	11.794	28,4	7,6
2001	952	18,9	7,0	13.670	30,1	15,9
2002	1.018	19,6	6,9	15.514	32,3	13,5
2003	1.040	19,7	2,2	15.410	31,3	-0,7
Var. 96-03 (%)	-	-	22,6	-	-	99,7

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Taula 42. Evolució de les empreses i assalariats de les activitats del sector serveis no basades en el coneixement. 1996-2003

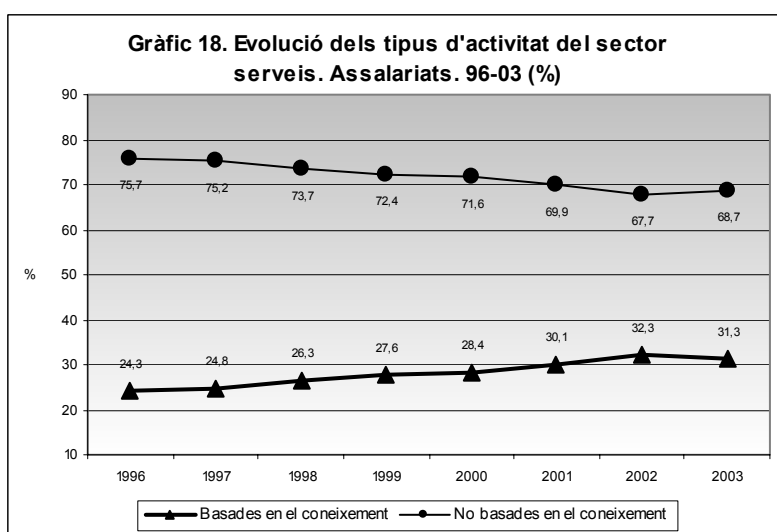
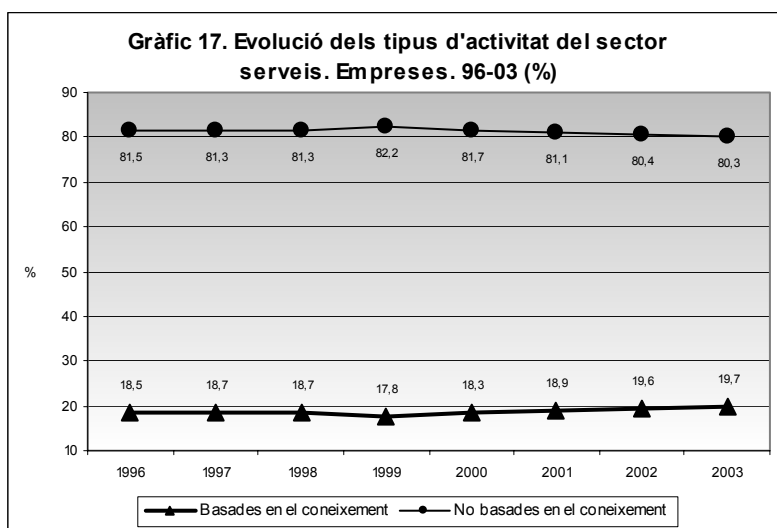
	Empreses			Assalariats		
	n	% Emp. Ser	Variació %	n	% Ass. Ser	Variació %
1996	3.740	81,5	-	23.985	75,7	-
1997	3.873	81,3	3,6	25.608	75,2	6,8
1998	4.001	81,3	3,3	26.948	73,7	5,2
1999	4.003	82,2	0,0	28.776	72,4	6,8
2000	3.981	81,7	-0,5	29.702	71,6	3,2
2001	4.072	81,1	2,3	31.671	69,9	6,6
2002	4.186	80,4	2,8	32.537	67,7	2,7
2003	4.238	80,3	1,2	33.818	68,7	3,9
Var. 96-03 (%)	-	-	13,3	-	-	41,0

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, el percentatge d'empreses del sector serveis basades en el coneixement era del 18,5%. Set anys més tard, aquest percentatge s'ha incrementat fins el 19,7% del total. En correspondència, les empreses de serveis no basades en el coneixement han experimentat una disminució en proporció al total i han passat del 81,5% al 80,3% del conjunt. Això s'ha donat com a conseqüència del major increment donat en les empreses de serveis de la Zona Centre basades en el coneixement, que ha sigut del

22,6%. Els altres tipus d'empresa han tingut un augment menor, del 13,3%.

L'increment donat en els assalariats de les empreses de serveis basades en el coneixement ha estat superior (99,7% davant el 41,0%). Això ha suposat un increment de la proporció dels primers sobre els segons: l'any 1996 el percentatge d'assalariats del sector serveis que treballaven en empreses basades en el coneixement era del 24,3%, mentre que el 2003 és del 31,3%. La proporció d'assalariats d'empreses de serveis no basades en el coneixement ha baixat del 75,7% al 68,7% l'any 2003.

5. ZONA DELTA⁷

5.1. ESTRUCTURA EMPRESARIAL. 1996

La taula següent mostra la distribució d'empreses i assalariats de 1996 per grans sectors d'activitat econòmica.

Taula 43. Distribució de les empreses i assalariats per grans sectors d'activitat. 1996

	Empreses	%	Assalariats	%
Agricultura	9	0,2	24	0,1
Indústria	862	16,7	14.516	33,6
Construcció	644	12,5	3.890	9,0
Serveis	3.650	70,7	24.758	57,3
Total	5.165	100	43.188	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, la Zona Delta comptava amb 5.165 empreses cotitzant en el Règim General de la Seguretat Social. El sector dels serveis concentrava aproximadament un 70% de les empreses, per davant del 16,7% que aplegava la indústria i del 12,5% de la construcció. El nombre d'assalariats era de 43.188, més de la meitat dels quals treballava en empreses dedicades a la producció de serveis, mentre que el 33,6% ho feia en empreses del sector industrial. La construcció aplegava un 9,0% del total d'assalariats.

La taula que es presenta a continuació mostra la distribució d'empreses i assalariats de 1996 per activitats econòmiques més detallades.

⁷ La Zona Delta està formada pels següents municipis: Begues, Castelldefels, El Prat de Llobregat, Gavà, Sant Climent de Llobregat i Viladecans.

Taula 44. Distribució de les empreses i assalariats per activitats econòmiques. 1996

	Empreses	%	Assalariats	%
01 - Agricultura, ramaderia, caça i activitats dels serveis relacionats	7	0,1	21	0,0
02 - Silvicultura, explotació forestal i activitats dels serveis relacionats	-	0,0	3	0,0
14 - Extracció de minerals no metàl·lics ni energètics	4	0,1	41	0,1
15 - Indústries de productes alimentaris i begudes	70	1,4	1.180	2,7
17 - Indústria tèxtil	21	0,4	1.042	2,4
18 - Indústria de la confecció i de la pelleteria	34	0,7	307	0,7
20 - Indústria de la fusta i el suro, excepte mobles; cistelleria i esparteria	56	1,1	226	0,5
21 - Indústria del paper	17	0,3	436	1,0
22 - Edició, arts gràfiques i reproducció de suports gravats	62	1,2	795	1,8
23 - Coqueries, refinació de petroli i transformació de combustibles nuclears	-	0,0	6	0,0
24 - Indústria química	43	0,8	2.044	4,7
25 - Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	44	0,9	563	1,3
26 - Indústries d'altres productes minerals no metàl·lics	26	0,5	165	0,4
27 - Metal·lúrgia	9	0,2	88	0,2
28 - Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	242	4,7	3.932	9,1
29 - Indústria de la construcció de maquinària i equip mecànic	49	0,9	606	1,4
30 - Fabricació de màquines d'oficina i equips informàtics	-	0,0	11	0,0
31 - Fabricació de maquinària i material elèctric	58	1,1	538	1,2
32 - Fabricació de material electrònic; fabricació d'equip i aparells de ràdio, televisió i comunicacions	6	0,1	24	0,1
33 - Fabricació d'equip i instruments mèdicoquirúrgics, de precisió òptica i rellotgeria	10	0,2	31	0,1
34 - Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	14	0,3	1.990	4,6
35 - Fabricació d'altre material de transport	0	0,0	0	0,0
36 - Fabricació de mobles; altres indústries manufactureres	87	1,7	345	0,8
37 - Reciclatge	3	0,1	67	0,2
40 - Producció i distribució d'energia elèctrica, gas, vapor i aigua calenta	-	0,0	55	0,1

	Empreses	%	Assalariats	%
41 - Captació, depuració i distribució d'aigua	-	0,0	24	0,1
45 - Construcció	644	12,5	3.890	9,0
50 - Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors	184	3,6	1.034	2,4
51 - Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	390	7,6	2.345	5,4
52 - Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	1.013	19,6	3.653	8,5
55 - Hostaleria	523	10,1	2.395	5,5
60 - Transport terrestre; transport per canonades	173	3,3	1.383	3,2
61 - Transport marítim, de cabotatge i per vies de navegació interiors	-	0,0	22	0,1
62 - Transport aeri i espacial	11	0,2	368	0,9
63 - Activitats annexes als transports; activitats d'agències de viatges	63	1,2	1.554	3,6
64 - Correus i telecomunicacions	9	0,2	33	0,1
65 - Intermediació financera, excepte assegurances i plans de pensions	-	0,0	-	0,0
66 - Assegurances i plans de pensions, excepte seguretat social obligatòria	7	0,1	8	0,0
67 - Activitats auxiliars a la intermediació financera	27	0,5	52	0,1
70 - Activitats immobiliàries	109	2,1	294	0,7
71 - Lloguer de maquinària i equip sense operari, d'efectes personals i estris domèstics	33	0,6	113	0,3
72 - Activitats informàtiques	16	0,3	61	0,1
73 - Investigació i desenvolupament	0	0,0	0	0,0
74 - Altres activitats empresarials	256	5,0	5.621	13,0
75 - Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	38	0,7	1.986	4,6
80 - Educació	169	3,3	1.190	2,8
85 - Activitats sanitàries i veterinàries; assistència social	131	2,5	718	1,7
90 - Activitats de sanejament públic	13	0,3	270	0,6
91 - Activitats associatives	117	2,3	586	1,4
92 - Activitats recreatives, culturals i esportives	96	1,9	613	1,4

	Empreses	%	Assalariats	%
93 - Activitats diverses de serveis personals	187	3,6	336	0,8
95 - Llars que ocupen a personal domèstic	39	0,8	62	0,1
NC - Sense especificar	42	0,8	59	0,1
Total	5.165	100	43.188	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, l'activitat que aplegava un major nombre d'empreses era el comerç al detall (19,6%), una activitat del sector terciari. Tot seguit, hi havia la construcció, amb el 12,5% del total d'empreses. L'hostaleria n'aplegava el 10,1%, el comerç a l'engròs i la categoria d'altres activitats empresarials el 7,6% i el 5,0%, respectivament.

Pel que fa a les activitats segons el nombre d'assalariats, la distribució no varia de manera significativa, amb l'excepció de l'activitat de productes metàl·lics, que amb un 4,7% d'empreses aplegava el 9,1% d'assalariats. En primer lloc, amb tot i això, es trobava la categoria d'altres activitats empresarials, amb un 13% del total d'assalariats. A continuació hi havia la construcció amb el 9,0%, el comerç al detall amb el 8,5% i l'hostaleria amb el 5,5%.

A continuació es presenta una taula amb la distribució d'empreses i assalariats de 1996 per grandària de l'empresa.

Taula 45. Distribució de les empreses i assalariats per grandària de l'empresa. 1996

	Empreses	%	Assalariats	%
Microempreses	4.578	88,6	11.625	26,9
Empreses petites	487	9,4	10.001	23,2
Empreses mitjanes	81	1,6	8.424	19,5
Grans empreses	19	0,4	13.138	30,4
Total	5.165	100	43.188	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, gairebé el 89% de les empreses de la Zona Delta eren microempreses, el 9,4% empreses petites, l'1,6% empreses mitjanes i el 0,4% grans empreses. Això significa que el 98% de les empreses, gairebé

la totalitat, eren empreses micro o petites, i aplegaven més del 50% del total d'assalariats. Amb tot i això, les empreses mitjanes concentraven el 19,5% dels assalariats i les grans empreses aplegaven el 30,4%.

5.2. ESTRUCTURA EMPRESARIAL. 2003

La taula següent mostra la distribució d'empreses i assalariats de 2003 per grans sectors d'activitat econòmica.

Taula 46. Distribució de les empreses i assalariats per grans sectors d'activitat. 2003

	Empreses	%	Assalariats	%
Agricultura	16	0,3	75	0,1
Indústria	796	12,5	14.195	26,1
Construcció	1.031	16,2	5.970	11,0
Serveis	4.523	71,0	34.196	62,8
Total	6.366	100	54.436	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 2003, la Zona Delta compta amb 6.366 empreses cotitzant en el Règim General de la Seguretat Social. El sector dels serveis concentra més del 70% de les empreses de la zona, per davant del 16,2% que aplega la construcció i del 12,5% de la indústria. El nombre d'assalariats és de 54.436, dels quals gairebé el 63% treballa en empreses dedicades a la producció de serveis, mentre que un 26,1% ho fa en empreses del sector industrial. La construcció aplega l'11,0% del total d'assalariats.

La taula que es presenta a continuació mostra la distribució d'empreses i assalariats de 2003 per activitats econòmiques més detallades.

Taula 47. Distribució de les empreses i assalariats per activitats econòmiques. 2003

	Empreses	%	Assalariats	%
01 - Agricultura, ramaderia, caça i activitats dels serveis relacionats	14	0,2	70	0,1
02 - Silvicultura, explotació forestal i activitats dels serveis relacionats	-	0,0	5	0,0
14 - Extracció de minerals no metàl·lics ni energètics	7	0,1	83	0,2
15 - Indústries de productes alimentaris i begudes	57	0,9	1.172	2,2

	Empreses	%	Assalariats	%
17 - Indústria tèxtil	19	0,3	451	0,8
18 - Indústria de la confecció i de la pelleteria	29	0,5	216	0,4
20 - Indústria de la fusta i el suro, excepte mobles; cistelleria i esparteria	51	0,8	305	0,6
21 - Indústria del paper	15	0,2	539	1,0
22 - Edició, arts gràfiques i reproducció de suports gravats	62	1,0	945	1,7
23 - Coqueries, refinació de petroli i transformació de combustibles nuclears	0	0,0	0	0,0
24 - Indústria química	49	0,8	2.326	4,3
25 - Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	43	0,7	1.164	2,1
26 - Indústries d'altres productes minerals no metàl·lics	14	0,2	105	0,2
27 - Metal·lúrgia	11	0,2	173	0,3
28 - Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	192	3,0	1.721	3,2
29 - Indústria de la construcció de maquinària i equip mecànic	56	0,9	1.032	1,9
30 - Fabricació de màquines d'oficina i equips informàtics	-	0,0	3	0,0
31 - Fabricació de maquinària i material elèctric	56	0,9	927	1,7
32 - Fabricació de material electrònic; fabricació d'equip i aparells de ràdio, televisió i comunicacions	10	0,2	80	0,1
33 - Fabricació d'equip i instruments mèdicoquirúrgics, de precisió òptica i rellotgeria	13	0,2	41	0,1
34 - Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	15	0,2	2.214	4,1
35 - Fabricació d'altre material de transport	-	0,0	4	0,0
36 - Fabricació de mobles; altres indústries manufactureres	74	1,2	431	0,8
37 - Reciclatge	10	0,2	122	0,2
40 - Producció i distribució d'energia elèctrica, gas, vapor i aigua calenta	6	0,1	68	0,1
41 - Captació, depuració i distribució d'aigua	3	0,0	73	0,1
45 - Construcció	1.031	16,2	5.970	11,0
50 - Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors	219	3,4	1.557	2,9
51 - Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	486	7,6	5.059	9,3

	Empreses %		Assalariats %	
52 - Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	1.105	17,4	4.970	9,1
55 - Hostaleria	618	9,7	4.202	7,7
60 - Transport terrestre; transport per canonades	331	5,2	1.986	3,6
61 - Transport marítim, de cabotatge i per vies de navegació interiors	0	0,0	0	0,0
62 - Transport aeri i espacial	15	0,2	599	1,1
63 - Activitats annexes als transports; activitats d'agències de viatges	113	1,8	2.830	5,2
64 - Correus i telecomunicacions	29	0,5	398	0,7
65 - Intermediació financera, excepte assegurances i plans de pensions	3	0,0	12	0,0
66 - Assegurances i plans de pensions, excepte seguretat social obligatòria	11	0,2	20	0,0
67 - Activitats auxiliars a la intermediació financera	35	0,5	78	0,1
70 - Activitats immobiliàries	255	4,0	733	1,3
71 - Lloguer de maquinària i equip sense operari, d'efectes personals i estris domèstics	41	0,6	330	0,6
72 - Activitats informàtiques	33	0,5	174	0,3
73 - Investigació i desenvolupament	3	0,0	53	0,1
74 - Altres activitats empresarials	339	5,3	3.519	6,5
75 - Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	35	0,5	2.044	3,8
80 - Educació	145	2,3	1.603	2,9
85 - Activitats sanitàries i veterinàries; assistència social	168	2,6	1.564	2,9
90 - Activitats de sanejament públic	10	0,2	292	0,5
91 - Activitats associatives	72	1,1	313	0,6
92 - Activitats recreatives, culturals i esportives	95	1,5	809	1,5
93 - Activitats diverses de serveis personals	307	4,8	980	1,8
95 - Llars que ocupen a personal domèstic	54	0,8	69	0,1
NC - Sense especificar	1	0,0	2	0,0
Total	6.366	100	54.436	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 2003, l'activitat que aplega un major nombre d'empreses continua sent el comerç al detall (17,4%), una activitat del sector terciari. Tot seguit, hi ha la construcció, amb el 16,2% del total d'empreses. L'hostaleria i el comerç a l'engròs, dues activitats també de serveis, apleguen el 9,7% i el 7,6% d'empreses, respectivament. Amb un 5,3% es troba la categoria d'altres activitats empresarials.

Pel que fa a les activitats segons el nombre d'assalariats, l'any 2003 és la construcció la que aplega un major percentatge en relació al total (11%), seguida del comerç a l'engròs amb un 9,3%. El comerç al detall comprèn el 9,1% del total d'assalariats, l'hostaleria un 7,7% i la categoria d'altres activitats empresarials un 6,5%.

A continuació es presenta una taula amb la distribució d'empreses i assalariats de 2003 per grandària de l'empresa.

Taula 48. Distribució de les empreses i assalariats per grandària de l'empresa. 2003

	Empreses	%	Assalariats	%
Microempreses	5.418	85,1	15.019	27,6
Empreses petites	783	12,3	16.659	30,6
Empreses mitjanes	149	2,3	15.441	28,4
Grans empreses	16	0,3	7.317	13,4
Total	6.366	100	54.436	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 2003, el 85,1% de les empreses de la Zona Delta són microempreses, el 12,3% empreses petites, el 2,3% empreses mitjanes i el 0,3% grans empreses. Això significa que més del 97% de les empreses continuen sent empreses micro o petites, i apleguen més del 57% del total d'assalariats de la zona. Les empreses mitjanes concentren un 28,4% d'assalariats i les grans empreses n'apleguen el 13,4%.

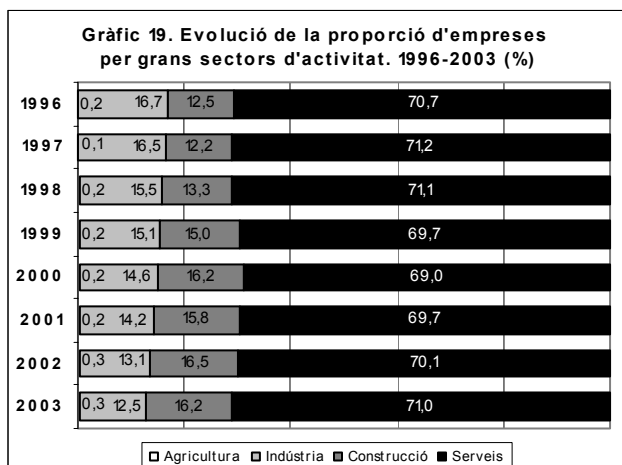
5.3. EVOLUCIÓ DE L'ESTRUCTURA EMPRESARIAL. 1996-2003

La taula i el gràfic que es presenten a continuació mostren l'evolució de les empreses de la Zona Delta des de 1996 fins a 2003 per grans sectors d'activitat econòmica.

Taula 49. Evolució de les empreses per grans sectors d'activitat. 1996-2003

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
1996	9	862	644	3.650	5.165
1997	5	887	655	3.823	5.370
1998	11	869	745	3.995	5.620
1999	11	847	842	3.913	5.613
2000	12	854	944	4.021	5.831
2001	12	851	945	4.165	5.973
2002	17	804	1.016	4.309	6.146
2003	16	796	1.031	4.523	6.366
Var. 96-03 (%)	77,8	-7,7	60,1	23,9	23,3

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, la Zona Delta comptava amb un total de 5.165 empreses cotitzant en el Règim General de la Seguretat Social. Set anys més tard, aquest nombre d'empreses és de 6.366, el que suposa un increment absolut de 1.201 empreses i una variació

relativa del 23,3%. Per sectors d'activitat, la major variació en termes relatius ha estat la del sector de la construcció, que ha experimentat un increment del 60,1% en el seu nombre d'empreses en relació al 1996. Els serveis també han experimentat un increment, del 23,9%. Per contra, el sector industrial ha disminuït el seu pes relatiu en les empreses de la Zona Delta, mostrant una disminució del -7,7%. D'aquesta manera, tal i com es pot comprovar al gràfic, la indústria passa de constituir el 16,7% del teixit empresarial l'any 1996 al 12,5% el 2003. Aquest decrement en els centres de cotització del sector industrial ha anat a favor dels serveis (que han passat d'un 70,7% a un 71,0% de les empreses), però sobretot de la

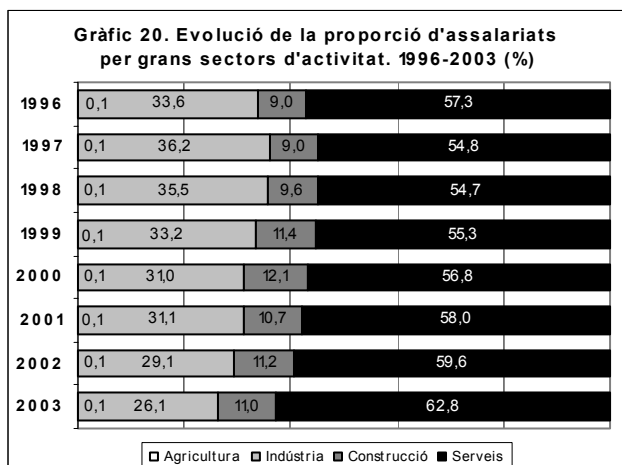
construcció (que ha passat del 12,5% d'empreses el 1996 al 16,2% el 2003).

A continuació es presenta l'evolució experimentada pels assalariats durant aquest mateix període.

Taula 50. Evolució dels assalariats per grans sectors d'activitat. 1996-2003

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
1996	24	14.516	3.890	24.758	43.188
1997	24	14.997	3.710	22.712	41.443
1998	51	16.071	4.358	24.751	45.231
1999	44	16.110	5.524	26.856	48.534
2000	48	16.368	6.387	29.933	52.736
2001	66	16.742	5.756	31.222	53.786
2002	74	16.173	6.238	33.140	55.625
2003	75	14.195	5.970	34.196	54.436
Var. 96-03 (%)	212,5	-2,2	53,5	38,1	26,0

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

El nombre d'assalariats amb què comptava la Zona Delta l'any 1996 era de 43.188, mentre que la xifra de 2003 és de 54.436, el que significa un increment d'11.248 persones en termes absoluts i del 26,0% en termes relatius. Per sectors d'activitat, el major

percentatge de variació ha estat el del sector de la construcció, amb un increment del 53,5% en el nombre d'assalariats. Els serveis han incrementat en un 38,1% els seus assalariats, mentre que la indústria ha experimentat una reducció del -2,2%. En termes absoluts, es pot comprovar com dels 11.248 nous llocs de treball assalariat creats entre 1996 i 2003, 9.438 corresponen al sector dels serveis (83,9%) i 2.080 al sector de la construcció (18,5%), mentre que la indústria n'ha destruït 321 llocs de treball assalariat, fet que mostra la importància dels sectors terciari i de la construcció com a generadors d'ocupació, contràriament a la indústria.

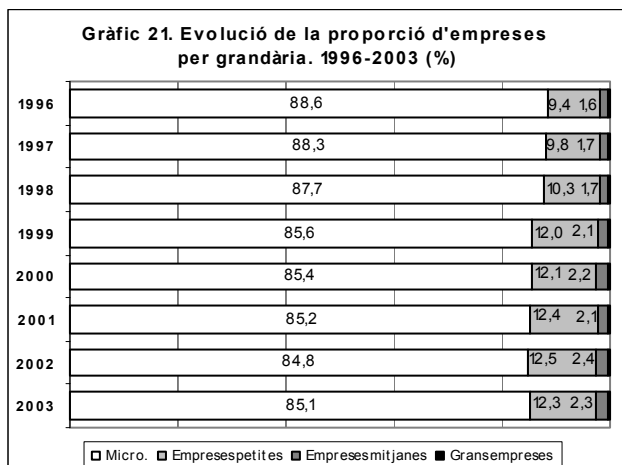
Així, tal i com reflecteix el gràfic, els assalariats del sector industrial han anat perdent pes relatiu en el total d'assalariats de la Zona Delta, a favor de la construcció i en major mesura a favor dels serveis. La indústria ha passat d'un 33,6% d'assalariats l'any 1996 a un 26,1% l'any 2003. La construcció ha incrementat el seu pes d'un 9,0% a un 11,0%, i el sector dels serveis ho ha fet d'un 57,3% a un 62,8%.

La taula i el gràfic següents mostren l'evolució de les empreses de la Zona Delta des de 1996 fins a 2003 segons la seva grandària.

Taula 51. Evolució de les empreses per grandària. 1996-2003

	Micro-empreses	Empreses petites	Empreses mitjanes	Grans empreses	Total
1996	4.578	487	81	19	5.165
1997	4.741	525	89	15	5.370
1998	4.926	580	97	17	5.620
1999	4.807	671	120	15	5.613
2000	4.981	705	126	19	5.831
2001	5.089	743	123	18	5.973
2002	5.213	769	150	14	6.146
2003	5.418	783	149	16	6.366
Var. 96-03 (%)	18,3	60,8	84,0	-15,8	23,3

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Segons la grandària de l'empresa, han estat les empreses mitjanes les que han experimentat un major increment relatiu en relació al 1996 (84,0%). Les empreses petites i les microempreses han augmentat el seu nombre en un 60,8% i un 18,3%, respectivament. Finalment, les

grans empreses han mostrat un decrement en el seu nombre, del -15,8%. El gràfic que es presenta mostra el pes percentual de cada tipus d'empresa en relació al total, i es pot comprovar com el menor increment de les microempreses ha fet que perdin pes en relació al total (han passat de representar un 88,6% de les empreses l'any 1996 a un 85,1% el 2003) a

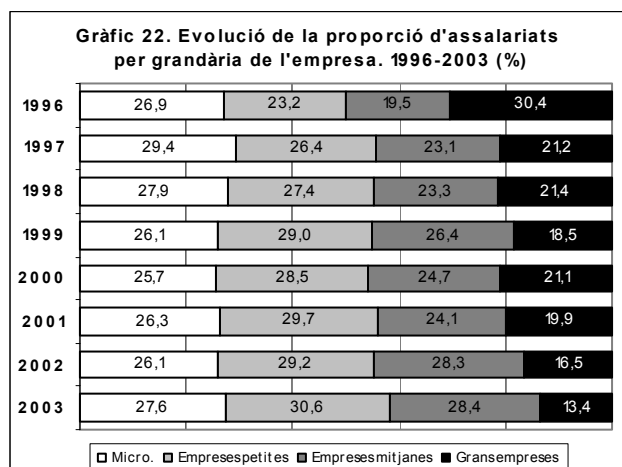
favor de les empreses petites (que passen del 9,4% del total al 12,3%) i les mitjanes (que passen d'un 1,6% a un 2,3%). Les grans empreses, degut al seu decrement, han reduït la proporció en relació al total, representant un 0,3% l'any 2003, i continuen tenint un pes percentual molt baix en el conjunt de centres de cotització de la Zona Delta.

Durant aquest mateix període, els assalariats han presentat l'evolució que es mostra a continuació.

Taula 52. Evolució dels assalariats per grandària de l'empresa. 1996-2003

	Micro- empreses	Empreses petites	Empreses mitjanes	Grans empreses	Total	Grandària mitjana (assal.)
1996	11.625	10.001	8.424	13.138	43.188	8,4
1997	12.168	10.932	9.572	8.771	41.443	7,7
1998	12.629	12.377	10.527	9.698	45.231	8,1
1999	12.649	14.072	12.837	8.976	48.534	8,7
2000	13.537	15.027	13.049	11.123	52.736	9,0
2001	14.160	15.970	12.968	10.688	53.786	9,0
2002	14.505	16.232	15.717	9.171	55.625	9,1
2003	15.019	16.659	15.441	7.317	54.436	8,6
Var. 96-03 (%)	29,2	66,6	83,3	-44,3	26,0	-

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

La variació en el nombre d'assalariats de la Zona Delta segueix a grans trets la mateixa pauta que les empreses. Són els assalariats de les empreses mitjanes els que han experimentat un major increment en relació al 1996 (un 83,3%). Les empreses petites han

augmentat el seu nombre d'assalariats en un 66,6%, i les microempreses ho han fet en un 29,2%. La variació en el cas de les grans empreses ha estat negativa, del -44,3%. El gràfic adjunt mostra l'evolució dels diversos tipus d'empresa en relació al total, i permet veure la clara disminució en la proporció dels assalariats de les grans empreses (del 30,4% al 13,4% del

total). Per contra, els assalariats de les empreses mitjanes augmenten la proporció del 19,5% al 28,4%), les empreses petites del 23,2% al 30,6%, i les microempreses ho han fet del 26,9% al 27,6%. Tot plegat ha suposat que la grandària mitjana de les empreses hagi augmentat de manera lleu, de 8,4 assalariats l'any 1996 a 8,6 assalariats l'any 2003.

5.4. ANÀLISI DELS SECTORS MÉS I MENYS DINÀMICS

Per tal d'analitzar el dinamisme de les empreses i dels llocs de treball assalariat a la Zona Delta, la següent taula mostra les empreses per sectors d'activitat en funció de la seva variació en relació al 1996.

Taula 53. Distribució de les empreses i assalariats segons els sectors d'activitat més dinàmics. 1996-2003

	Empreses 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)		Assalariats 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
Construcció	1.031	387	60,1	Construcció	5.970	2.080	53,5
Serveis	4.523	873	23,9	Serveis	34.196	9.438	38,1
Indústria	796	-66	-7,7	Indústria	14.195	-321	-2,2
Agricultura	16	7	77,8	Agricultura	75	51	212,5
Total	6.366	1.201	23,3	Total	54.436	11.248	26,0

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Tal i com es pot comprovar, la construcció ha estat el sector més dinàmic tant en la creació de noves empreses com de llocs de treball assalariat, experimentant un increment del 60,1% les empreses i del 53,5% els assalariats. A continuació es troba el sector dels serveis, que ha incrementat en un 23,9% el nombre d'empreses en relació al 1996, i en un 38,1% el nombre d'assalariats. La indústria ha estat el sector menys dinàmic del període, reduint en un -7,7% el nombre de centres de cotització i experimentant una disminució d'assalariats del -2,2%.

A continuació es detallen les deu activitats econòmiques més dinàmiques pel que fa al nombre d'empreses i d'assalariats.⁸

⁸ Per tal d'elaborar aquest llistat d'activitats segons el seu increment d'empreses en relació al 1996, s'han tingut en compte només aquelles activitats econòmiques a 2 dígit del CCAE-93 que suposen més d'un 1% del total d'empreses de la Zona Delta, per evitar així distorsions

Taula 54. Distribució de les empreses segons les activitats econòmiques més dinàmiques. 1996-2003

	Empreses 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
70 - Activitats immobiliàries	255	146	133,9
60 - Transport terrestre; transport per canonades	331	158	91,3
63 - Activitats annexes als transports; activitats d'agències de viatges	113	50	79,4
93 - Activitats diverses de serveis personals	307	120	64,2
45 - Construcció	1.031	387	60,1
74 - Altres activitats empresarials	339	83	32,4
85 - Activitats sanitàries i veterinàries; assistència social	168	37	28,2
51 - Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	486	96	24,6
50 - Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors	219	35	19,0
55 - Hostaleria	618	95	18,2
Total	6.366	1.201	23,3

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Les activitats econòmiques que han presentat un major dinamisme en la creació d'empreses han estat, tret de la construcció, activitats del sector terciari. Les activitats immobiliàries, fruit del dinamisme d'aquest sector de la construcció, són les que han experimentat un increment major en el nombre de centres de cotització (133,9%), seguides de les activitats de transport terrestre i per canonades (91,3%) i en tercer lloc, de les activitats annexes al transport i d'agències de viatges (79,4%). Les activitats de serveis personals s'han incrementat en un 64,2% i les de la construcció en un 60,1%. La resta d'empreses que han presentat un major dinamisme corresponen totes al sector terciari, com ara la categoria d'altres activitats empresarials o les activitats sanitàries i veterinàries o d'assistència social.

provocades per activitats amb un increment relatiu d'empreses molt elevat però poc rellevant degut a la poca importància en termes absoluts.

A continuació es presenta una taula amb les activitats més dinàmiques pel que fa a la creació de llocs de treball assalariat.

Taula 55. Distribució dels assalariats segons les activitats econòmiques més dinàmiques. 1996-2003

	Assalariats 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
93 - Activitats diverses de serveis personals	980	644	191,7
70 - Activitats immobiliàries	733	439	149,3
85 - Activitats sanitàries i veterinàries; assistència social	1.564	846	117,8
51 - Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	5.059	2.714	115,7
25 - Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	1.164	601	106,7
63 - Activitats annexes als transports; activitats d'agències de viatges	2.830	1.276	82,1
55 - Hostaleria	4.202	1.807	75,4
31 - Fabricació de maquinària i material elèctric	927	389	72,3
29 - Indústria de la construcció de maquinària i equip mecànic	1.032	426	70,3
62 - Transport aeri i espacial	599	231	62,8
Total	54.436	11.248	26,0

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Les activitats diverses de serveis personals han estat les que han presentat un major increment en el nombre d'assalariats (191,7%), seguides de les activitats immobiliàries amb un 149,3%. Les activitats sanitàries i veterinàries i d'assistència social han augmentat en un 117,8%, i el comerç a l'engròs en un 115,7%. A continuació es troba una activitat industrial, la fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques, amb un augment del 106,7% en el nombre d'assalariats. Cal destacar també els increments de les activitats annexes als transports (82,1%) i l'hostaleria (75,4%). Altres activitats del sector industrial que han generat dinamisme en la creació de llocs de treball assalariat han estat la fabricació de maquinària i material elèctric i la indústria de la construcció de maquinària i equip mecànic.

La següent taula mostra una llista amb les deu activitats que han presentat menys dinamisme pel que fa a la creació d'empreses.

Taula 56. Distribució de les empreses segons les activitats econòmiques menys dinàmiques. 1996-2003

	Empreses 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
91 - Activitats associatives	72	-45	-38,5
28 - Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	192	-50	-20,7
15 - Indústries de productes alimentaris i begudes	57	-13	-18,6
36 - Fabricació de mobles; altres indústries manufactureres	74	-13	-14,9
80 - Educació	145	-24	-14,2
31 - Fabricació de maquinària i material elèctric	56	-2	-3,4
92 - Activitats recreatives, culturals i esportives	95	-1	-1,0
22 - Edició, arts gràfiques i reproducció de suports gravats	62	0	0,0
52 - Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	1.105	92	9,1
29 - Indústria de la construcció de maquinària i equip mecànic	56	7	14,3
Total	6.366	1.201	23,3

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

La majoria d'activitats que han presentat un menor dinamisme pel que fa a la creació d'empreses han estat activitats del sector industrial, tal i com es mostra a la taula anterior. Amb tot i això, les activitats associatives, corresponents al sector dels serveis, són les que han experimentat un major decrement en el nombre d'empreses, del -38,5%. A continuació es troba la fabricació de productes metàl·lics (-20,7%) i les indústries de productes alimentaris i begudes (-18,6%). L'educació, una altra activitat de serveis, ha reduït el nombre de centres de cotització en un -14,2%. El decrement de l'activitat de fabricació de maquinària i material elèctric ha sigut del -3,4%.

A continuació es presenta una taula amb les activitats menys dinàmiques pel que fa a la creació de llocs de treball assalariat.

Taula 57. Distribució dels assalariats segons les activitats econòmiques menys dinàmiques. 1996-2003

	Assalariats 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
28 - Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	1.721	-2.211	-56,2
74 - Altres activitats empresarials	3.519	-2.102	-37,4
15 - Indústries de productes alimentaris i begudes	1.172	-8	-0,7
75 - Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	2.044	58	2,9
34 - Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	2.214	224	11,3
24 - Indústria química	2.326	282	13,8
22 - Edició, arts gràfiques i reproducció de suports gravats	945	150	18,9
92 - Activitats recreatives, culturals i esportives	809	196	32,0
80 - Educació	1.603	413	34,7
52 - Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	4.970	1.317	36,1
Total	54.436	11.248	26,0

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

La fabricació de productes metàl·lics és l'activitat que ha presentat un major decrement pel que fa al nombre d'assalariats (-56,2%). Tot seguit es troba la categoria d'altres activitats empresarials, del sector terciari, amb un -37,4%. Les indústries de productes alimentaris i begudes han experimentat una disminució del -0,7. A continuació es troben activitats que tot i no reduir el seu nombre d'assalariats en relació al 1996 han tingut increments baixos, com ara l'administració pública, defensa i seguretat social obligatòria (2,9%), la fabricació de vehicles de motor (11,3%), la indústria química (13,8%) o les activitats d'edició i arts gràfiques (18,9%).

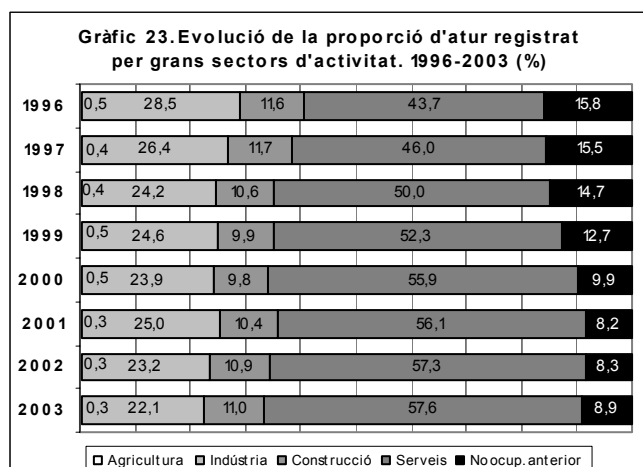
5.5. EVOLUCIÓ DE L'ATUR REGISTRAT. 1996-2003

L'evolució de l'atur registrat per sectors d'activitat a la Zona Delta queda reflectida a la taula i al gràfic següents:

Taula 58. Evolució de l'atur registrat per grans sectors d'activitat. 1996-2003

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	No ocup. anterior	Total
1996	47	2.805	1.139	4.308	1.555	9.853
1997	36	2.341	1.038	4.074	1.375	8.863
1998	33	1.800	786	3.712	1.095	7.427
1999	34	1.544	621	3.288	800	6.287
2000	29	1.373	561	3.208	567	5.736
2001	18	1.476	617	3.312	486	5.909
2002	19	1.578	739	3.889	566	6.790
2003	23	1.537	764	4.000	620	6.943
Var. 96-03 (%)	-51,1	-45,2	-32,9	-7,1	-60,1	-29,5

Font: OPMT-BL, a partir de dades del Departament de Treball i Indústria

Segons les dades, el sector d'activitat que més ha reduït el volum absolut d'atur registrat és la indústria, amb un decrement del -45,2% en relació al 1996, seguida de la construcció amb un -32,9%. El sector dels serveis ha baixat el seu atur registrat només en un -7,1%, fet que

ha contribuït a que mantingui el major percentatge d'aturats en relació al total. Així, mentre que al 1996 el 43,7% dels aturats pertanyien al sector dels serveis, l'any 2003 aquesta proporció és del 57,6%. La indústria i la construcció, pel contrari, han reduït durant aquests anys el seu pes en relació a l'atur total (6,4 punts percentuals la indústria i 0,6 punts la construcció). Aquest fet mostra la progressiva importància que ha agafat el sector terciari en el teixit productiu de la Zona Delta, en la mesura en què hi ha més gent que es dedica a aquest tipus d'activitats i això es reflecteix en la presència en relació a l'atur total. Ara bé, la persistència d'una major proporció d'atur en els serveis és deguda també a la seva superior

temporalitat, inestabilitat, i a un major nombre d'entrades i sortides del lloc de treball. La indústria encara manté, si més no per sobre dels serveis, una major estabilitat pel que fa a aquesta rotació i inestabilitat.

La taula que es presenta a continuació reflecteix l'evolució de l'atur registrat per activitats econòmiques.

Taula 59. Evolució de l'atur registrat per activitats econòmiques. 1996-2003

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Var. 96-03 (%)
Agricultura i ramaderia	38	32	33	33	27	17	19	23	-39,5
Pesca	9	4	1	1	2	1	0	0	-100,0
Indústries extractives	7	6	6	5	5	8	8	14	100,0
Indústries manufactureres	2.784	2.320	1.782	1.528	1.357	1.459	1.564	1.518	-45,5
Electricitat, gas i aigua	15	15	12	11	11	9	5	5	-66,7
Construcció	1.139	1.038	786	621	561	617	739	764	-32,9
Comerç i reparacions	1.304	1.141	1.022	875	841	897	1.064	1.074	-17,6
Hostaleria	608	561	478	463	442	418	438	461	-24,2
Transport i comunicació	265	256	225	179	166	175	243	274	3,4
Intermediació financera	60	42	37	31	24	24	35	36	-40,0
Servei empreses, immobiliàries i lloguer	1.087	1.180	1.183	1.051	990	1.056	1.273	1.340	23,3
Administració pública, defensa i SS	315	289	214	198	245	209	221	196	-37,8
Educació	118	107	90	72	76	84	91	92	-22,0
Activitat sanitària i serveis socials	172	152	129	119	125	132	146	149	-13,4
Altres activitats socials	312	294	290	264	260	290	352	354	13,5
Personal domèstic	60	46	39	33	33	23	23	20	-66,7
Organismes extraterritorials	7	5	4	3	5	4	4	5	-28,6
Sense ocupació anterior	1.555	1.375	1.095	800	567	486	566	620	-60,1
Total	9.853	8.863	7.427	6.287	5.736	5.909	6.790	6.943	-29,5

Font: OPMT-BL, a partir de dades del Departament de Treball i Indústria

Les activitats industrials que més han reduït el volum d'aturats registrats han estat les indústries d'electricitat, gas i aigua (-66,7%) i les indústries manufactureres, amb una reducció del -45,5%. En els serveis, les activitats de personal domèstic han experimentat un decrement del -66,7%, els serveis d'intermediació financera del -40,0% i l'administració pública, defensa i seguretat social del -37,8%.

5.6. ANÀLISI DEL MODEL COMPETITIU. EL SECTOR INDUSTRIAL

A continuació es presenten unes taules amb l'evolució de les empreses i els assalariats del sector industrial segons el tipus d'activitat.

Taula 60. Evolució de les empreses i assalariats de les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta. 1996-2003

	Empreses			Assalariats		
	n	% Emp. Ind	Variació %	n	% Ass. Ind	Variació %
1996	182	21,3	-	5.244	36,4	-
1997	193	22,1	6,0	5.645	38,0	7,6
1998	212	27,4	9,8	6.818	38,6	20,8
1999	211	28,0	-0,5	6.949	39,0	1,9
2000	195	23,5	-7,6	6.496	40,2	-6,5
2001	204	24,6	4,6	6.615	40,0	1,8
2002	192	24,4	-5,9	6.647	41,7	0,5
2003	201	25,8	4,7	6.623	47,4	-0,4
Var. 96-03 (%)	-	-	10,4	-	-	26,3

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

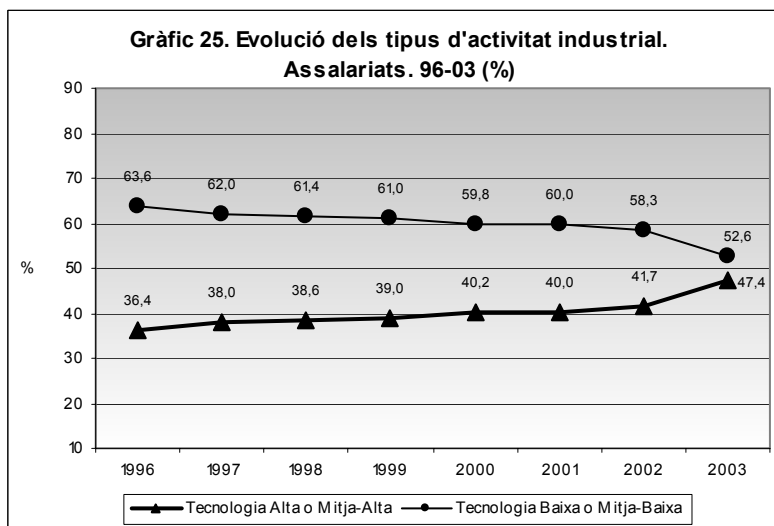
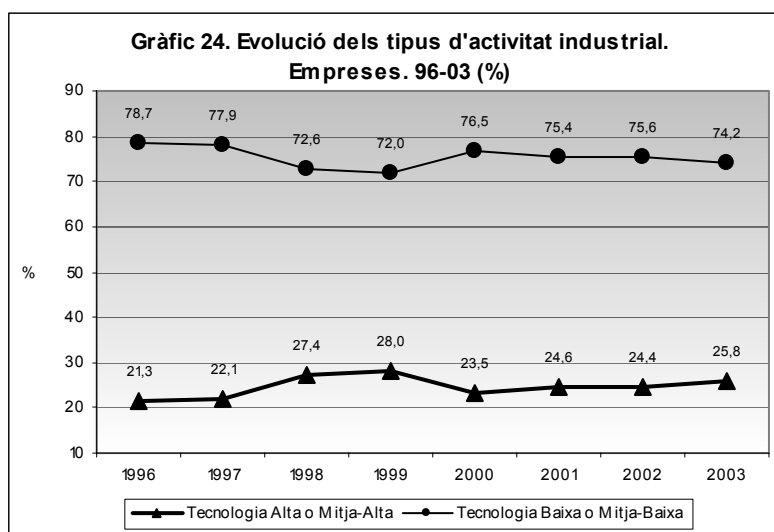
Taula 61. Evolució de les empreses i assalariats de les activitats industrials de tecnologia baixa i mitjana-baixa. 1996-2003

	Empreses			Assalariats		
	n	% Emp. Ind	Variació %	n	% Ass. Ind	Variació %
1996	672	78,7	-	9.152	63,6	-
1997	681	77,9	1,3	9.228	62,0	0,8
1998	561	72,6	-17,6	10.841	61,4	17,5
1999	542	72,0	-3,4	10.853	61,0	0,1
2000	636	76,5	17,3	9.671	59,8	-10,9
2001	626	75,4	-1,6	9.914	60,0	2,5
2002	594	75,6	-5,1	9.305	58,3	-6,1
2003	578	74,2	-2,7	7.345	52,6	-21,1
Var. 96-03 (%)	-	-	-14,0	-	-	-19,7

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, el percentatge d'empreses del sector industrial considerades de tecnologia alta i mitjana-alta era del 21,3%. Set anys més tard, aquest percentatge s'ha incrementat fins al 25,8% del total. Contràriament, les empreses industrials de tecnologia baixa i mitjana-baixa han disminuït del 78,7% al 74,2% del total d'empreses industrials. En termes absoluts, les empreses de tecnologia alta i mitjana-alta han augmentat en un 10,4%, mentre que les de tecnologia baixa i mitjana-baixa han experimentat una reducció del -14,0%.

Pel que fa als assalariats, l'augment de les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta s'ha donat de manera més clara, amb un increment del 26,3% en relació al 1996. Això ha suposat que el percentatge d'assalariats d'aquest tipus d'activitat hagi passat del 36,4% al 47,4% dels assalariats industrials l'any 2003. El percentatge d'assalariats de les activitats de tecnologia baixa i mitjana-baixa ha disminuït del 63,6% al 52,6%, experimentant un decrement del -19,7%.

5.7. ANÀLISI DEL MODEL COMPETITIU. EL SECTOR TERCIARI

Les següents taules mostren l'evolució de les empreses i els assalariats del sector terciari segons el tipus d'activitat.

Taula 62. Evolució de les empreses i assalariats de les activitats del sector serveis basades en el coneixement. 1996-2003

	Empreses			Assalariats		
	n	% Emp. Ser	Variació %	n	% Ass. Ser	Variació %
1996	650	18,0	-	7.798	31,6	-
1997	675	17,7	3,8	4.570	20,1	-41,4
1998	727	18,3	7,7	4.916	19,9	7,6
1999	673	17,3	-7,4	5.391	20,1	9,7
2000	681	17,1	1,2	5.750	19,3	6,7
2001	708	17,1	4,0	6.061	19,5	5,4
2002	763	17,7	7,8	6.855	20,7	13,1
2003	807	17,8	5,8	7.751	22,7	13,1
Var. 96-03 (%)	-	-	24,2	-	-	-0,6

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Taula 63. Evolució de les empreses i assalariats de les activitats del sector serveis no basades en el coneixement. 1996-2003

	Empreses			Assalariats		
	n	% Emp. Ser	Variació %	n	% Ass. Ser	Variació %
1996	2.958	82,0	-	16.901	68,4	-
1997	3.134	82,3	5,9	18.127	79,9	7,3
1998	3.251	81,7	3,7	19.810	80,1	9,3
1999	3.218	82,7	-1,0	21.429	79,9	8,2
2000	3.297	82,9	2,5	24.039	80,7	12,2
2001	3.421	82,9	3,8	25.035	80,5	4,1
2002	3.544	82,3	3,6	26.283	79,3	5,0
2003	3.715	82,2	4,8	26.443	77,3	0,6
Var. 96-03 (%)	-	-	25,6	-	-	56,5

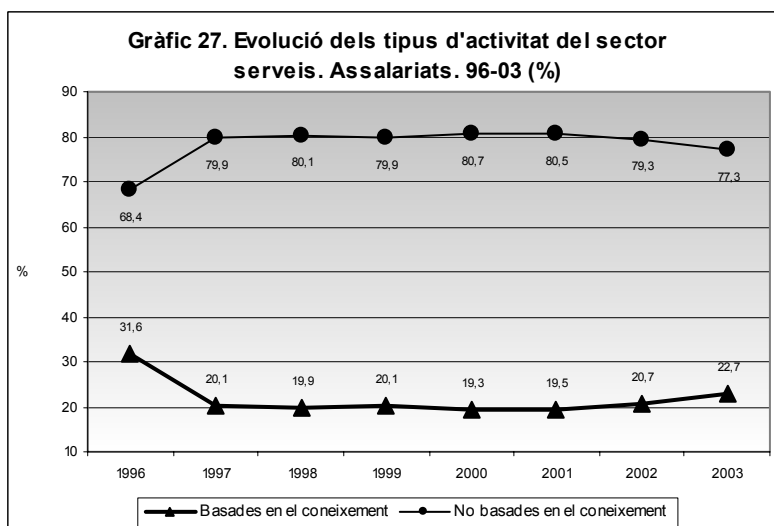
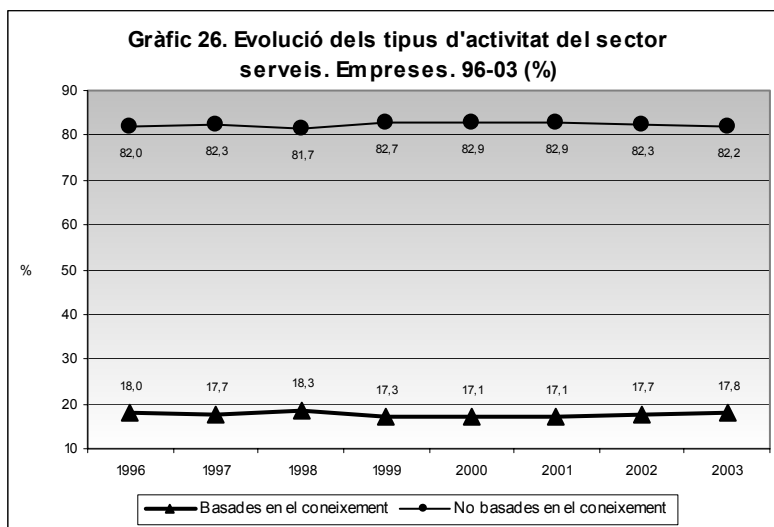
Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, el percentatge d'empreses del sector serveis basades en el coneixement era del 18,0%. Set anys més tard, aquest percentatge s'ha reduït lleugerament fins el 17,8% del total. En correspondència, les empreses de serveis no basades en el coneixement han experimentat un petit augment en proporció al total i han passat del 82,0% al 82,2% del

les empreses de serveis de la Zona Delta no basades en el coneixement,

que ha sigut del 25,6%. Els altres tipus d'empresa han tingut un augment menor, del 24,4%.

Pel que fa als assalariats, es veu una reducció del -0,6% en el cas de les empreses basades en el coneixement, tot i que deguda a la disminució donada entre 1996 i 1997, ja que de 1998 a 2003 s'ha produït un increment en els assalariats d'aquest tipus d'activitat. Els assalariats de les empreses de serveis no basades en el coneixement han augmentat en un 56,5% en relació al 1996. Això ha suposat un increment de la proporció dels segons sobre els primers: l'any 1996 el percentatge d'assalariats del sector serveis que treballaven en empreses basades en el coneixement era del 31,6%, mentre que el 2003 és del 22,7%. La proporció d'assalariats d'empreses de serveis no basades en el coneixement ha augmentat del 68,4% al 77,3% l'any 2003.

6. ZONA NORD⁹

6.1. ESTRUCTURA EMPRESARIAL. 1996

La taula següent mostra la distribució d'empreses i assalariats de 1996 per grans sectors d'activitat econòmica.

Taula 64. Distribució de les empreses i assalariats per grans sectors d'activitat. 1996

	Empreses	%	Assalariats	%
Agricultura	5	0,2	11	0,1
Indústria	687	27,4	10.885	49,8
Construcció	296	11,8	1.476	6,8
Serveis	1.515	60,5	9.464	43,3
Total	2.503	100	21.836	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, la Zona Nord comptava amb 2.503 empreses cotitzant en el Règim General de la Seguretat Social. El sector dels serveis concentrava aproximadament un 60% de les empreses, per davant del 27,4% que aplegava la indústria i de l'11,8% de la construcció. El nombre d'assalariats era de 21.836, gairebé la meitat dels quals treballava en empreses dedicades a la indústria, mentre que el 43,3% ho feia en empreses del sector terciari. Això reflectia la importància del sector industrial en l'ocupació assalariada de la Zona Nord. La construcció aplegava un 6,8% del total d'assalariats.

La taula que es presenta a continuació mostra la distribució d'empreses i assalariats de 1996 per activitats econòmiques més detallades.

Taula 65. Distribució de les empreses i assalariats per activitats econòmiques. 1996

	Empreses	%	Assalariats	%
01 - Agricultura, ramaderia, caça i activitats dels serveis relacionats	5	0,2	11	0,1
02 - Silvicultura, explotació forestal i activitats dels serveis relacionats	0	0,0	0	0,0
14 - Extracció de minerals no metàl·lics ni energètics	4	0,2	23	0,1

⁹ La Zona Nord està formada pels següents municipis: Abrera, Castellví de Rosanes, Collbató, Esparreguera, Martorell, Olesa de Montserrat, Sant Andreu de la Barca i Sant Esteve Sesrovires.

	Empreses	%	Assalariats	%
15 - Indústries de productes alimentaris i begudes	65	2,6	642	2,9
17 - Indústria tèxtil	40	1,6	925	4,2
18 - Indústria de la confecció i de la pelleteria	19	0,8	156	0,7
19 - Preparació i curtit i acabat del cuir; fabricació d'articles de marroquineria i viatge	4	0,2	28	0,1
20 - Indústria de la fusta i el suro, excepte mobles; cistelleria i esparteria	36	1,4	268	1,2
21 - Indústria del paper	25	1,0	406	1,9
22 - Edició, arts gràfiques i reproducció de suports gravats	32	1,3	410	1,9
24 - Indústria química	38	1,5	1.039	4,8
25 - Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	44	1,8	852	3,9
26 - Indústries d'altres productes minerals no metàl·lics	43	1,7	408	1,9
27 - Metal·lúrgia	15	0,6	119	0,5
28 - Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	164	6,6	1.491	6,8
29 - Indústria de la construcció de maquinària i equip mecànic	41	1,6	512	2,3
30 - Fabricació de màquines d'oficina i equips informàtics	0	0,0	0	0,0
31 - Fabricació de maquinària i material elèctric	23	0,9	211	1,0
32 - Fabricació de material electrònic; fabricació d'equip i aparells de ràdio, televisió i comunicacions	3	0,1	252	1,2
33 - Fabricació d'equip i instruments mèdicoquirúrgics, de precisió òptica i rellotgeria	7	0,3	101	0,5
34 - Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	25	1,0	2.575	11,8
35 - Fabricació d'altre material de transport	-	0,1	6	0,0
36 - Fabricació de mobles; altres indústries manufactureres	48	1,9	377	1,7
37 - Reciclatge	0	0,0	0	0,0
40 - Producció i distribució d'energia elèctrica, gas, vapor i aigua calenta	-	0,1	8	0,0
41 - Captació, depuració i distribució d'aigua	7	0,3	76	0,3
45 - Construcció	296	11,8	1.476	6,8
50 - Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors	76	3,0	414	1,9

	Empreses	%	Assalariats	%
51 - Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	200	8,0	1.139	5,2
52 - Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	401	16,0	1.848	8,5
55 - Hostaleria	207	8,3	625	2,9
60 - Transport terrestre; transport per canonades	85	3,4	770	3,5
63 - Activitats annexes als transports; activitats d'agències de viatges	24	1,0	146	0,7
64 - Correus i telecomunicacions	-	0,0	49	0,2
66 - Assegurances i plans de pensions, excepte seguretat social obligatòria	5	0,2	6	0,0
67 - Activitats auxiliars a la intermediació financera	15	0,6	26	0,1
70 - Activitats immobiliàries	34	1,4	66	0,3
71 - Lloguer de maquinària i equip sense operari, d'efectes personals i estris domèstics	14	0,6	62	0,3
72 - Activitats informàtiques	-	0,1	6	0,0
73 - Investigació i desenvolupament	3	0,1	5	0,0
74 - Altres activitats empresarials	127	5,1	1.338	6,1
75 - Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	43	1,7	1.015	4,6
80 - Educació	69	2,8	343	1,6
85 - Activitats sanitàries i veterinàries; assistència social	49	2,0	515	2,4
90 - Activitats de sanejament públic	4	0,2	254	1,2
91 - Activitats associatives	30	1,2	454	2,1
92 - Activitats recreatives, culturals i esportives	45	1,8	184	0,8
93 - Activitats diverses de serveis personals	67	2,7	169	0,8
95 - Llars que ocupen a personal domèstic	0	0,0	0	0,0
NC - Sense especificar	14	0,6	30	0,1
Total	2.503	100	21.836	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, l'activitat que aplegava un major nombre d'empreses era el comerç al detall (16,0%), una activitat del sector terciari. Tot seguit, hi

havia la construcció, amb l'11,8% del total d'empreses. L'hostaleria n'aplegava el 8,3%, el comerç a l'engròs el 8,0% i la categoria d'altres activitats empresarials el 5,1%.

Pel que fa a les activitats segons el nombre d'assalariats, la fabricació de vehicles a motor era l'activitat que aplegava un major nombre de treballadors assalariats, amb l'11,8% del total. El comerç al detall concentrava un 8,5%, seguit de la construcció amb el 6,8%. A continuació hi havia la categoria d'altres activitats empresarials amb un 6,1%. El comerç a l'engròs aplegava el 5,2% del total d'assalariats.

A continuació es presenta una taula amb la distribució d'empreses i assalariats de 1996 per grandària de l'empresa.

Taula 66. Distribució de les empreses i assalariats per grandària de l'empresa. 1996

	Empreses	%	Assalariats	%
Microempreses	2.109	84,3	5.582	25,6
Empreses petites	322	12,9	6.835	31,3
Empreses mitjanes	65	2,6	7.001	32,1
Grans empreses	7	0,3	2.418	11,1
Total	2.503	100,0	21.836	100,0

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, gairebé el 85% de les empreses de la Zona Nord eren microempreses, el 12,9% empreses petites, el 2,6% empreses mitjanes i el 0,3% grans empreses. Això significa que més del 97% de les empreses, gairebé la totalitat, eren empreses micro o petites, i aplegaven més del 56% del total d'assalariats. Les empreses mitjanes concentraven el 32,1% dels assalariats i les grans empreses n'aplegaven l'11,1%.

6.2. ESTRUCTURA EMPRESARIAL. 2003

La taula següent mostra la distribució d'empreses i assalariats de 2003 per grans sectors d'activitat econòmica.

Taula 67. Distribució de les empreses i assalariats per grans sectors d'activitat. 2003

	Empreses	%	Assalariats	%
Agricultura	10	0,3	40	0,1
Indústria	742	22,4	17.315	46,1
Construcció	461	13,9	2.469	6,6
Serveis	2.103	63,4	17.746	47,2
Total	3.316	100	37.570	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 2003, la Zona Nord compta amb 3.316 empreses cotitzant en el Règim General de la Seguretat Social. El sector dels serveis concentra més del 63% de les empreses de la zona, per davant del 22,4% que aplega la indústria i del 13,9% de la construcció. El nombre d'assalariats és de 37.570, dels quals gairebé el 50% treballa en empreses dedicades a la producció de serveis, mentre que un 46,1% ho fa en empreses del sector industrial. La construcció aplega el 6,6% del total d'assalariats.

La taula que es presenta a continuació mostra la distribució d'empreses i assalariats de 2003 per activitats econòmiques més detallades.

Taula 68. Distribució de les empreses i assalariats per activitats econòmiques. 2003

	Empreses	%	Assalariats	%
01 - Agricultura, ramaderia, caça i activitats dels serveis relacionats	9	0,3	39	0,1
02 - Silvicultura, explotació forestal i activitats dels serveis relacionats	-	0,0	-	0,0
14 - Extracció de minerals no metàl·lics ni energètics	-	0,1	22	0,1
15 - Indústries de productes alimentaris i begudes	59	1,8	960	2,6
17 - Indústria tèxtil	47	1,4	1.117	3,0
18 - Indústria de la confecció i de la pelleteria	22	0,7	156	0,4
19 - Preparació i curtí i acabat del cuir; fabricació d'articles de marroquineria i viatge	6	0,2	53	0,1
20 - Indústria de la fusta i el suro, excepte mobles; cistelleria i esparteria	26	0,8	308	0,8
21 - Indústria del paper	24	0,7	458	1,2
22 - Edició, arts gràfiques i reproducció de suports gravats	31	0,9	518	1,4
24 - Indústria química	28	0,8	1.288	3,4

	Empreses	%	Assalariats	%
25 - Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	56	1,7	1.106	2,9
26 - Indústries d'altres productes minerals no metàl·lics	39	1,2	430	1,1
27 - Metal·lúrgia	21	0,6	514	1,4
28 - Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	191	5,8	2.832	7,5
29 - Indústria de la construcció de maquinària i equip mecànic	43	1,3	628	1,7
30 - Fabricació de màquines d'oficina i equips informàtics	-	0,0	3	0,0
31 - Fabricació de maquinària i material elèctric	38	1,1	1.390	3,7
32 - Fabricació de material electrònic; fabricació d'equip i aparells de ràdio, televisió i comunicacions	4	0,1	294	0,8
33 - Fabricació d'equip i instruments mèdicoquirúrgics, de precisió òptica i rellotgeria	13	0,4	189	0,5
34 - Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	32	1,0	3.845	10,2
35 - Fabricació d'altre material de transport	-	0,0	7	0,0
36 - Fabricació de mobles; altres indústries manufactureres	50	1,5	1.088	2,9
37 - Reciclatge	-	0,0	9	0,0
40 - Producció i distribució d'energia elèctrica, gas, vapor i aigua calenta	-	0,0	27	0,1
41 - Captació, depuració i distribució d'aigua	6	0,2	73	0,2
45 - Construcció	461	13,9	2.469	6,6
50 - Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors	103	3,1	540	1,4
51 - Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	302	9,1	2.672	7,1
52 - Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	484	14,6	2.430	6,5
55 - Hostaleria	229	6,9	901	2,4
60 - Transport terrestre; transport per canonades	164	4,9	1.008	2,7
63 - Activitats annexes als transports; activitats d'agències de viatges	47	1,4	1.722	4,6
64 - Correus i telecomunicacions	9	0,3	89	0,2
66 - Assegurances i plans de pensions, excepte seguretat social obligatòria	4	0,1	7	0,0
67 - Activitats auxiliars a la intermediació financera	22	0,7	52	0,1

	Empreses	%	Assalariats	%
70 - Activitats immobiliàries	129	3,9	343	0,9
71 - Lloguer de maquinària i equip sense operari, d'efectes personals i estris domèstics	22	0,7	201	0,5
72 - Activitats informàtiques	18	0,5	94	0,3
73 - Investigació i desenvolupament	3	0,1	1.301	3,5
74 - Altres activitats empresarials	213	6,4	2.394	6,4
75 - Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	36	1,1	1.246	3,3
80 - Educació	68	2,1	504	1,3
85 - Activitats sanitàries i veterinàries; assistència social	81	2,4	1.388	3,7
90 - Activitats de sanejament públic	7	0,2	91	0,2
91 - Activitats associatives	13	0,4	161	0,4
92 - Activitats recreatives, culturals i esportives	41	1,2	277	0,7
93 - Activitats diverses de serveis personals	105	3,2	320	0,9
95 - Llars que ocupen a personal domèstic	-	0,0	-	0,0
NC - Sense especificar	2	0,1	4	0,0
Total	3.316	100	37.570	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 2003, l'activitat que aplega un major nombre d'empreses continua sent el comerç al detall (14,6%), una activitat del sector terciari. Tot seguit, hi ha la construcció, amb el 13,9% del total d'empreses. El comerç a l'engròs i l'hostaleria, dues activitats també de serveis, apleguen el 9,1% i el 6,9% d'empreses, respectivament. Amb un 6,4% es troba la categoria d'altres activitats empresarials.

Pel que fa a les activitats segons el nombre d'assalariats, l'any 2003 la fabricació de vehicles a motor és l'activitat que aplega un major nombre, un 10,2% del total. La fabricació de productes metàl·lics comprèn el 7,5% del total d'assalariats, seguida del comerç a l'engròs amb un 7,1% i la construcció amb un 6,6%. El comerç al detall i la categoria d'altres

activitats empresarials comprenen el 6,5% i el 6,4% dels assalariats, respectivament.

A continuació es presenta una taula amb la distribució d'empreses i assalariats de 2003 per grandària de l'empresa.

Taula 69. Distribució de les empreses i assalariats per grandària de l'empresa. 2003

	Empreses	%	Assalariats	%
Microempreses	2.695	81,3	8.179	21,8
Empreses petites	498	15,0	10.590	28,2
Empreses mitjanes	103	3,1	10.033	26,7
Grans empreses	20	0,6	8.768	23,3
Total	3.316	100	37.570	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 2003, el 81,3% de les empreses de la Zona Nord són microempreses, el 15,0% empreses petites, el 3,1% empreses mitjanes i el 0,6% grans empreses. Això significa que gairebé el 97% de les empreses continuen sent empreses micro o petites, i apleguen més del 50% del total d'assalariats de la zona. Les empreses mitjanes concentren un 26,7% d'assalariats i les grans empreses n'apleguen el 23,3%.

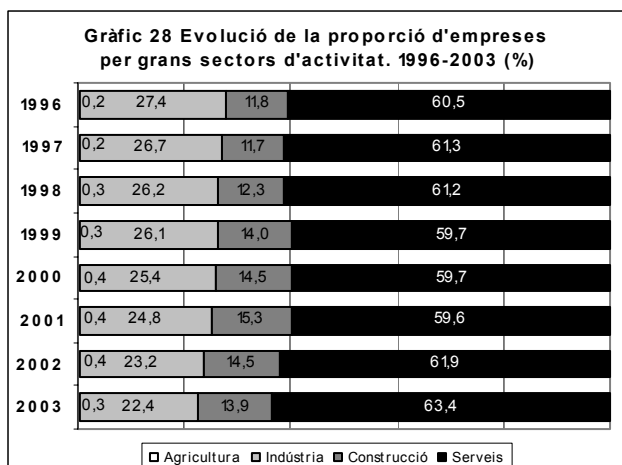
6.3. EVOLUCIÓ DE L'ESTRUCTURA EMPRESARIAL. 1996-2003

La taula i el gràfic que es presenten a continuació mostren l'evolució de les empreses de la Zona Nord des de 1996 fins a 2003 per grans sectors d'activitat econòmica.

Taula 70. Evolució de les empreses per grans sectors d'activitat. 1996-2003

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
1996	5	687	296	1.515	2.503
1997	6	704	309	1.617	2.636
1998	7	718	338	1.676	2.739
1999	8	741	397	1.696	2.842
2000	11	741	423	1.739	2.914
2001	11	770	474	1.851	3.106
2002	12	745	465	1.989	3.211
2003	10	742	461	2.103	3.316
Var. 96-03 (%)	100,0	8,0	55,7	38,8	32,5

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, la Zona Nord comptava amb un total de 2.503 empreses cotitzant en el Règim General de la Seguretat Social. Set anys més tard, aquest nombre d'empreses és de 3.316, el que suposa un increment absolut de 813 empreses i una variació relativa del 32,5%. Per sectors

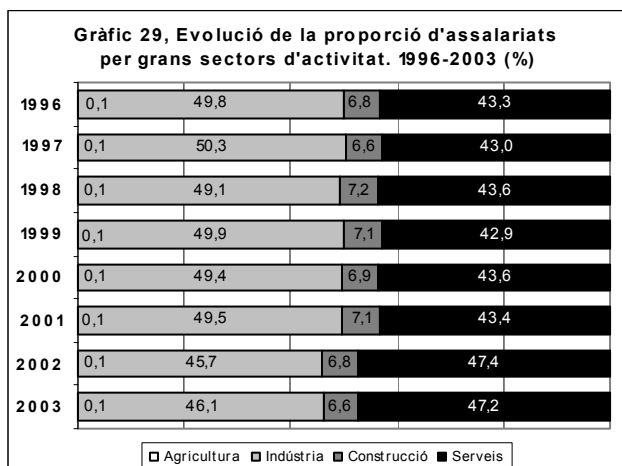
d'activitat, la major variació en termes relatius ha estat la del sector de la construcció, que ha experimentat una variació del 55,7% en el seu nombre d'empreses en relació al 1996. Els serveis també han experimentat un augment, del 38,8%. El sector industrial ha experimentat un increment menor en les empreses de la Zona Nord, del 8,0%. D'aquesta manera, tal i com es pot comprovar al gràfic, la indústria passa de constituir el 27,4% del teixit empresarial l'any 1996 al 22,4% el 2003. Aquest decrement en la proporció dels centres de cotització del sector industrial ha anat a favor dels serveis (que han passat d'un 60,5% a un 63,4% de les empreses) i de la construcció (que ha passat de l'11,8% d'empreses el 1996 al 13,9% el 2003).

A continuació es presenta l'evolució experimentada pels assalariats durant aquest mateix període.

Taula 71. Evolució dels assalariats per grans sectors d'activitat. 1996-2003

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
1996	11	10.885	1.476	9.464	21.836
1997	22	11.732	1.529	10.028	23.311
1998	25	12.838	1.886	11.385	26.134
1999	29	14.552	2.072	12.503	29.156
2000	36	16.138	2.271	14.256	32.701
2001	35	17.806	2.549	15.615	36.005
2002	38	16.834	2.486	17.440	36.798
2003	40	17.315	2.469	17.746	37.570
Var. 96-03 (%)	263,6	59,1	67,3	87,5	72,1

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

El nombre d'assalariats amb què comptava la Zona Nord l'any 1996 era de 21.836, mentre que la xifra de 2003 és de 37.570, el que significa un increment de 15.734 persones en termes absoluts i del 72,1% en termes relatius. Per sectors d'activitat, el major

percentatge de variació ha estat el del sector dels serveis, amb un increment del 87,5% en el nombre d'assalariats. La construcció ha incrementat en un 67,3% els seus assalariats, mentre que la indústria ho ha fet en un 59,1%. En termes absoluts, es pot comprovar com dels 17.734 nous llocs de treball assalariat creats entre 1996 i 2003, 8.282 corresponen al sector dels serveis (52,6%), però també es pot observar la importància de la indústria en la generació d'ocupació, amb 6.430 nous assalariats (40,9%). La construcció ha augmentat en 993 assalariats (6,3% del total).

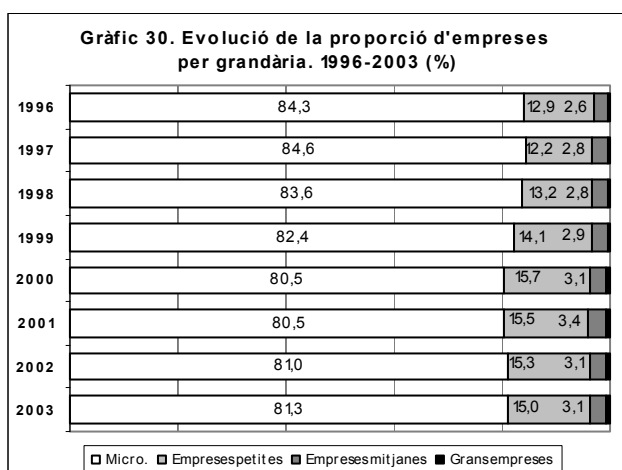
Així, tal i com reflecteix el gràfic, els assalariats del sector industrial i de la construcció han perdut pes relatiu en el total d'assalariats de la Zona Nord, a favor dels serveis. La indústria ha passat d'un 49,8% d'assalariats l'any 1996 a un 46,1% l'any 2003. La construcció ha disminuït el seu pes d'un 6,8% a un 6,6%. Per contra, el sector dels serveis ha incrementat la seva proporció d'assalariats en relació al total, d'un 43,3% a un 47,2%.

La taula i el gràfic següents mostren l'evolució de les empreses de la Zona Nord des de 1996 fins a 2003 segons la seva grandària.

Taula 72. Evolució de les empreses per grandària. 1996-2003

	Micro- empreses	Empreses petites	Empreses mitjanes	Grans empreses	Total
1996	2.109	322	65	7	2.503
1997	2.229	322	75	10	2.636
1998	2.290	361	77	11	2.739
1999	2.342	402	83	15	2.842
2000	2.347	458	91	18	2.914
2001	2.500	481	105	20	3.106
2002	2.600	491	98	22	3.211
2003	2.695	498	103	20	3.316
Var. 96-03 (%)	27,8	54,7	58,5	185,7	32,5

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Segons la grandària de l'empresa, han estat les grans empreses les que han experimentat un major increment relatiu en relació al 1996 (185,7%). Les empreses mitjanes i les petites han augmentat el seu nombre en un 58,5% i un 54,7%, respectivament. Finalment, les

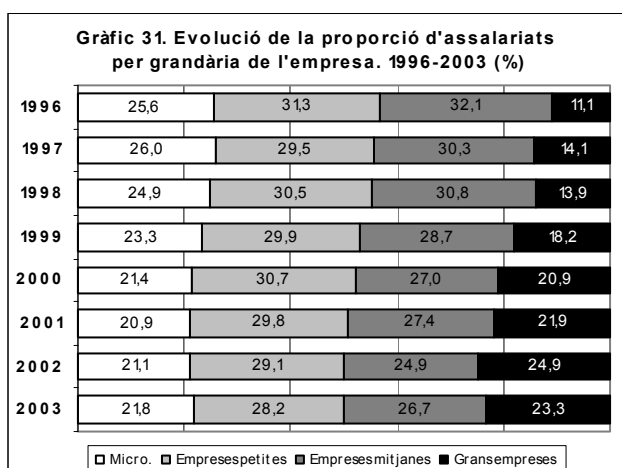
microempreses han estat les que han mostrat un menor increment relatiu en el seu nombre, del 27,8%, inferior al del total d'empreses (32,5%). El gràfic que es presenta mostra el pes percentual de cada tipus d'empresa en relació al total, i es pot comprovar com el menor increment de les microempreses ha fet que perdin pes percentual en relació al total (han passat de representar un 84,3% de les empreses l'any 1996 a un 81,3% el 2003) a favor de les empreses petites (que passen del 12,9% del total al 15,0%) i les mitjanes (que passen d'un 2,6% a un 3,1%). Les grans empreses, tot i el seu increment, continuen tenint un pes percentual menor en el conjunt de centres de cotització de la Zona Nord, del 0,6% el 2003.

Durant aquest mateix període, els assalariats han presentat l'evolució que es mostra a continuació.

Taula 73. Evolució dels assalariats per grandària de l'empresa. 1996-2003

	Micro- empreses	Empreses petites	Empreses mitjanes	Grans empreses	Total	Grandària mitjana (assal.)
1996	5.582	6.835	7.001	2.418	21.836	8,7
1997	6.060	6.888	7.069	3.294	23.311	8,8
1998	6.496	7.971	8.046	3.621	26.134	9,5
1999	6.781	8.705	8.364	5.306	29.156	10,3
2000	6.999	10.030	8.843	6.829	32.701	11,2
2001	7.517	10.738	9.882	7.868	36.005	11,6
2002	7.754	10.690	9.174	9.180	36.798	11,5
2003	8.179	10.590	10.033	8.768	37.570	11,3
Var. 96-03 (%)	46,5	54,9	43,3	262,6	72,1	-

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

La variació en el nombre d'assalariats de la Zona Nord s'ha vist afectada sensiblement per l'increment donat en el nombre de grans empreses. Són els assalariats d'aquest tipus d'empresa els que han experimentat un major increment en relació al 1996 (un 262,6%). Les empreses

petites han augmentat el seu nombre d'assalariats en un 54,9%, i les mitjanes ho han fet en un 43,3%. L'increment en el cas de les microempreses ha estat del 46,5%. El gràfic adjunt mostra l'evolució dels diversos tipus d'empresa en relació al total, i permet veure una disminució en la proporció dels assalariats de les empreses micro (del 25,6% al 21,8% del total) i també en els assalariats de les empreses petites (del 31,3% al 28,2%) i les empreses mitjanes (del 32,1% al 26,7%). Per contra, les grans empreses han incrementat la proporció d'assalariats en relació al total, passant d'un 11,1% l'any 1996 a un 23,3% l'any 2003.

6.4. ANÀLISI DELS SECTORS MÉS I MENYS DINÀMICS

Per tal d'analitzar el dinamisme de les empreses i dels llocs de treball assalariat a la Zona Nord, la següent taula mostra les empreses per sectors d'activitat en funció de la seva variació en relació al 1996.

Taula 74. Distribució de les empreses i assalariats segons els sectors d'activitat més dinàmics. 1996-2003

	Empreses 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)		Assalariats 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
Construcció	461	165	55,7	Serveis	17.746	8.282	87,5
Serveis	2.103	588	38,8	Construcció	2.469	993	67,3
Indústria	742	55	8,0	Indústria	17.315	6.430	59,1
Agricultura	10	5	100,0	Agricultura	40	29	263,6
Total	3.316	813	32,5	Total	37.570	15.734	72,1

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Tal i com es pot comprovar, la construcció ha estat el sector més dinàmic en la creació de noves empreses, però no així en el cas dels llocs de treball assalariat, on els serveis han experimentat un increment major. En el cas de les empreses, les de la construcció han experimentant un increment del 55,7%, les dels serveis d'un 38,8% i les de la indústria del 8,0%. Pel que fa a la població assalariada però, ha estat en el sector terciari on s'ha produït un major dinamisme en la creació de llocs de treball, del 87,5%. Els assalariats de la construcció han pujat en un 67,3% i els de la indústria en un 59,1%.

A continuació es detallen les deu activitats econòmiques més dinàmiques pel que fa al nombre d'empreses i d'assalariats.¹⁰

¹⁰ Per tal d'elaborar aquest llistat d'activitats segons el seu increment d'empreses en relació al 1996, s'han tingut en compte només aquelles activitats econòmiques a 2 dígit del CCAE-93 que suposen més d'un 1% del total d'empreses de la Zona Nord, per evitar així distorsions provocades per activitats amb un increment relatiu d'empreses molt elevat però poc rellevant degut a la poca importància en termes absoluts.

Taula 75. Distribució de les empreses segons les activitats econòmiques més dinàmiques. 1996-2003

	Empreses 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
70 - Activitats immobiliàries	129	95	279,4
63 - Activitats annexes als transports; activitats d'agències de viatges	47	23	95,8
60 - Transport terrestre; transport per canonades	164	79	92,9
74 - Altres activitats empresarials	213	86	67,7
85 - Activitats sanitàries i veterinàries; assistència social	81	32	65,3
31 - Fabricació de maquinària i material elèctric	38	15	65,2
93 - Activitats diverses de serveis personals	105	38	56,7
45 - Construcció	461	165	55,7
51 - Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	302	102	51,0
50 - Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors	103	27	35,5
Total	3.316	813	32,5

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Les activitats econòmiques que han presentat un major dinamisme en la creació d'empreses han estat en la seva majoria activitats del sector terciari. Les activitats immobiliàries són les que han experimentat un increment major en el nombre de centres de cotització (279,4%), relacionat amb l'augment de les empreses de la construcció en relació al 1996, que ha estat del 55,7%. Les activitats annexes als transports i d'agències de viatges s'han incrementat en un 95,8%, seguides de les activitats de transport terrestre (92,9%), la categoria d'altres activitats empresarials, (67,7%), i les activitats sanitàries i veterinàries, que han augmentat en un 65,3%. A continuació es troba una activitat del sector industrial, la fabricació de maquinària i material elèctric, que ha augmentat en un 65,2%. Altres activitats que han augmentat el seu nombre d'empreses han estat les de serveis personals o de comerç a l'engròs.

A continuació es presenta una taula amb les activitats més dinàmiques pel que fa a la creació de llocs de treball assalariat.

Taula 76. Distribució dels assalariats segons les activitats econòmiques més dinàmiques. 1996-2003

	Assalariats 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
73 - Investigació i desenvolupament	1.301	1.296	25.920,0
63 - Activitats annexes als transports; activitats d'agències de viatges	1.722	1.576	1.079,5
31 - Fabricació de maquinària i material elèctric	1.390	1.179	558,8
27 - Metal·lúrgia	514	395	331,9
36 - Fabricació de mobles; altres indústries manufactureres	1.088	711	188,6
85 - Activitats sanitàries i veterinàries; assistència social	1.388	873	169,5
51 - Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	2.672	1.533	134,6
28 - Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	2.832	1.341	89,9
74 - Altres activitats empresarials	2.394	1.056	78,9
45 - Construcció	2.469	993	67,3
Total	37.570	15.734	72,1

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Les activitats d'investigació i desenvolupament han estat les que han presentat un major increment en el nombre d'assalariats. Passa quelcom similar amb els assalariats de les empreses d'activitats annexes al transport i d'agències de viatges, que també han experimentat un fort increment en relació al 1996. A continuació es troben tres activitats del sector industrial, els assalariats de la fabricació de maquinària i material elèctric, que han experimentat un augment del 558,8%, els assalariats de la metal·lúrgia, amb un increment del 331,9%, i els de la fabricació de mobles, amb una variació del 188,6%. Altres activitats que han presentat dinamisme pel que fa als llocs de treball assalariat són les activitats sanitàries, veterinàries i d'assistència social o el comerç a l'engròs.

La següent taula mostra una llista amb les deu activitats que han presentat menys dinamisme pel que fa a la creació d'empreses.

Taula 77. Distribució de les empreses segons les activitats econòmiques menys dinàmiques. 1996-2003

	Empreses 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
75 - Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	36	-7	-16,3
26 - Indústries d'altres productes minerals no metàl·lics	39	-4	-9,3
15 - Indústries de productes alimentaris i begudes	59	-6	-9,2
92 - Activitats recreatives, culturals i esportives	41	-4	-8,9
80 - Educació	68	-1	-1,4
36 - Fabricació de mobles; altres indústries manufactureres	50	2	4,2
29 - Indústria de la construcció de maquinària i equip mecànic	43	2	4,9
55 - Hostaleria	229	22	10,6
28 - Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	191	27	16,5
17 - Indústria tèxtil	47	7	17,5
Total	3.316	813	32,5

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Les empreses d'administració pública, defensa i seguretat social han estat les que han presentat un menor dinamisme en relació al 1996, amb un decrement del -16,3%. A continuació es troben les indústries d'altres productes minerals no metàl·lics, amb una reducció del -9,3%. Les indústries de productes alimentaris i begudes s'han reduït en un -9,2% i les d'activitats recreatives, culturals i esportives en un -8,9%. També han presentat una reducció en el nombre d'empreses les activitats d'educació.

A continuació es presenta una taula amb les activitats menys dinàmiques pel que fa a la creació de llocs de treball assalariat.

Taula 78. Distribució dels assalariats segons les activitats econòmiques menys dinàmiques. 1996-2003

	Assalariats 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
26 - Indústries d'altres productes minerals no metàl·lics	430	22	5,4
21 - Indústria del paper	458	52	12,8
17 - Indústria tèxtil	1.117	192	20,8
29 - Indústria de la construcció de maquinària i equip mecànic	628	116	22,7
75 - Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	1.246	231	22,8
24 - Indústria química	1.288	249	24,0
22 - Edició, arts gràfiques i reproducció de suports gravats	518	108	26,3
25 - Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	1.106	254	29,8
50 - Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors	540	126	30,4
60 - Transport terrestre; transport per canonades	1.008	238	30,9
Total	37.570	15.734	72,1

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Les activitats del sector industrial són les que han presentat en la seva majoria un menor dinamisme pel que fa a la creació de llocs de treball assalariat. Les indústries d'altres productes minerals no metàl·lics són les que han presentat un menor increment, del 5,4%. A continuació es troba la indústria del paper (12,8%), la indústria tèxtil (20,8%) i la indústria de la construcció de maquinària i equip mecànic, amb un increment del 22,7%. L'administració pública es troba a continuació, amb un 22,8%, seguida d'altres activitats com la indústria química, o les activitats d'edició i arts gràfiques.

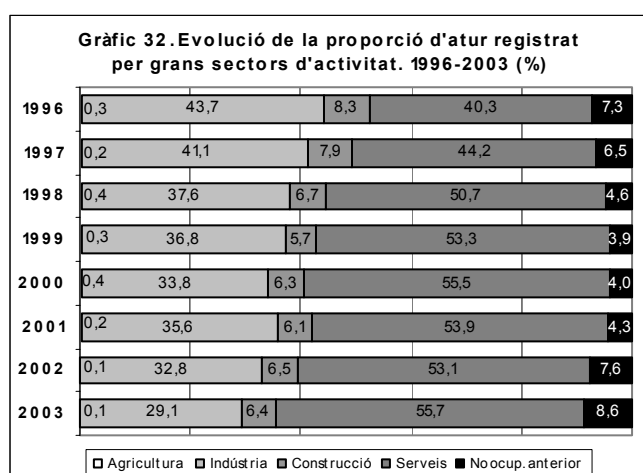
6.5. EVOLUCIÓ DE L'ATUR REGISTRAT. 1996-2003

L'evolució de l'atur registrat per sectors d'activitat a la Zona Nord queda reflectida a la taula i al gràfic següents:

Taula 79. Evolució de l'atur registrat per grans sectors d'activitat. 1996-2003

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	No ocup. anterior	Total
1996	12	1.592	304	1.468	267	3.643
1997	8	1.326	256	1.426	208	3.224
1998	11	1.057	189	1.428	129	2.814
1999	8	904	139	1.309	95	2.456
2000	9	763	143	1.253	90	2.258
2001	6	927	160	1.404	111	2.607
2002	4	1.002	198	1.622	232	3.056
2003	5	996	220	1.906	296	3.424
Var. 96-03 (%)	-58,3	-37,4	-27,6	29,8	10,9	-6,0

Font: OPMT-BL, a partir de dades del Departament de Treball i Indústria

Segons les dades, el sector d'activitat que més ha reduït el volum absolut d'atur registrat és la indústria, amb un decrement del -37,4% en relació al 1996, seguida de la construcció amb un -27,6%. El sector dels serveis, pel contrari, ha augmentat l'atur registrat en un 29,8%, fet

que ha contribuït al fet que incrementi el seu percentatge d'aturats en relació al total. Així, mentre que al 1996 el 40,3% dels aturats pertanyien al sector dels serveis, l'any 2003 aquesta proporció és del 55,7%. La indústria i la construcció, pel contrari, han reduït durant aquests anys el seu pes en relació a l'atur total (14,6 punts percentuals la indústria i 1,9 punts la construcció). Aquest fet mostra la progressiva importància que ha agafat el sector terciari en el teixit productiu de la Zona Nord, en la mesura en què hi ha més gent que es dedica a aquest tipus d'activitats i això es reflecteix en la presència en relació a l'atur total. Ara bé, la persistència d'una major proporció d'atur en els serveis és deguda també a la seva superior temporalitat, inestabilitat, i a un major nombre d'entrades i sortides del lloc de treball. La indústria encara manté, si més no per sobre dels serveis, una major estabilitat pel que fa a aquesta rotació i inestabilitat.

La taula que es presenta a continuació reflecteix l'evolució de l'atur registrat per activitats econòmiques.

Taula 80. Evolució de l'atur registrat per activitats econòmiques. 1996-2003

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Var. 96-03 (%)
Agricultura i ramaderia	12	8	11	8	8	6	3	5	-58,3
Pesca	0	0	0	0	0	0	1	0	0,0
Indústries extractives	1	23	4	1	1	3	6	6	500,0
Indústries manufactureres	1.586	1.293	1.049	899	757	913	989	986	-37,8
Electricitat, gas i aigua	5	9	4	4	5	10	7	4	-20,0
Construcció	304	256	189	139	143	160	198	220	-27,6
Comerç i reparacions	294	262	258	260	252	271	356	411	39,8
Hostaleria	151	131	130	120	113	120	126	137	-9,3
Transport i comunicació	80	84	74	68	74	80	86	103	28,8
Intermediació financera	15	24	14	11	10	13	13	10	-33,3
Servei empreses, immobiliàries i lloguer	602	611	653	600	565	676	754	930	54,5
Administració pública, defensa i SS	114	99	81	71	63	64	58	57	-50,0
Educació	36	40	46	39	32	35	41	39	8,3
Activitat sanitària i serveis socials	66	64	59	53	59	52	54	69	4,5
Altres activitats socials	105	102	106	86	83	92	131	146	39,0
Personal domèstic	6	6	6	2	3	2	2	5	-16,7
Organismes extraterritorials	0	4	1	0	0	0	0	1	100,0
Sense ocupació anterior	267	208	129	95	90	111	232	296	10,9
Total	3.643	3.224	2.814	2.456	2.258	2.607	3.056	3.424	-6,0

Font: OPMT-BL, a partir de dades del Departament de Treball i Indústria

Les activitats industrials que més han reduït el volum d'aturats registrats han estat les indústries manufactureres (amb una reducció del -37,8%) i les empreses d'electricitat, gas i aigua. En els serveis, l'administració pública han experimentat un decrement del -50,0% dels aturats, presentant també una reducció les activitats d'intermediació financera.

6.6. ANÀLISI DEL MODEL COMPETITIU. EL SECTOR INDUSTRIAL

A continuació es presenten unes taules amb l'evolució de les empreses i els assalariats del sector industrial segons el tipus d'activitat.

Taula 81. Evolució de les empreses i assalariats de les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta. 1996-2003

	Empreses			Assalariats		
	n	% Emp. Ind	Variació %	n	% Ass. Ind	Variació %
1996	139	20,6	-	4.696	43,5	-
1997	142	20,5	2,2	4.957	42,7	5,6
1998	158	22,3	11,3	5.139	40,3	3,7
1999	164	24,2	3,8	6.097	45,1	18,6
2000	164	22,7	0,0	6.343	39,6	4,0
2001	168	22,2	2,4	7.466	42,2	17,7
2002	155	21,1	-7,7	7.605	45,5	1,9
2003	159	21,7	2,6	7.637	44,4	0,4
Var. 96-03 (%)	-	-	14,4	-	-	62,6

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Taula 82. Evolució de les empreses i assalariats de les activitats industrials de tecnologia baixa i mitjana-baixa. 1996-2003

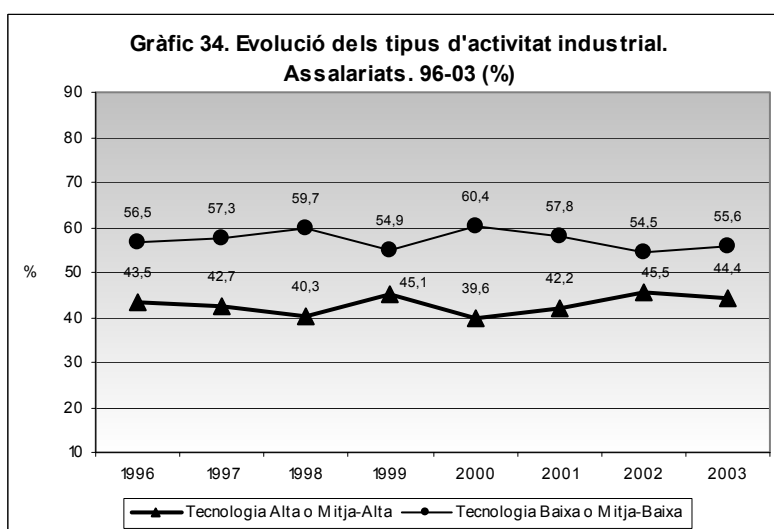
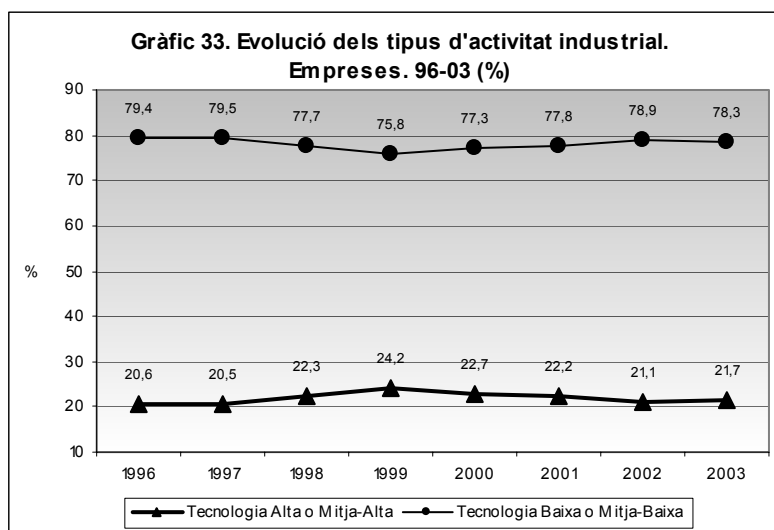
	Empreses			Assalariats		
	n	% Emp. Ind	Variació %	n	% Ass. Ind	Variació %
1996	537	79,4	-	6.088	56,5	-
1997	550	79,5	2,4	6.663	57,3	9,4
1998	552	77,7	0,4	7.627	59,7	14,5
1999	514	75,8	-6,9	7.422	54,9	-2,7
2000	560	77,3	8,9	9.684	60,4	30,5
2001	588	77,8	5,0	10.223	57,8	5,6
2002	581	78,9	-1,2	9.116	54,5	-10,8
2003	574	78,3	-1,2	9.556	55,6	4,8
Var. 96-03 (%)	-	-	6,9	-	-	57,0

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, el percentatge d'empreses del sector industrial considerades de tecnologia alta i mitjana-alta era del 20,6%. Set anys més tard, aquest percentatge s'ha incrementat fins al 21,7% del total. Contràriament, les empreses industrials de tecnologia baixa i mitjana-baixa han disminuït del 79,4% al 78,3% del total d'empreses industrials. En termes absoluts, ambdós tipus d'empresa han experimentat un increment en els seus centres de cotització. Amb tot i això, la variació de les empreses d'activitats de tecnologia alta i mitjana-alta ha sigut del 14,4%, mentre que l'augment de

les empreses industrials de tecnologia baixa i mitjana-baixa ha estat inferior, del 6,9%.

Pel que fa als assalariats, també s'ha donat un augment de les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta, amb un increment del 62,6% en relació al 1996. Això ha suposat que el percentatge d'assalariats d'aquest tipus d'activitat hagi passat del 43,5% al 44,4% dels assalariats industrials l'any 2003. El percentatge d'assalariats de les activitats de tecnologia baixa i mitjana-baixa ha disminuït del 56,5% al 55,6%.

6.7. ANÀLISI DEL MODEL COMPETITIU. EL SECTOR TERCIARI

Les següents taules mostren l'evolució de les empreses i els assalariats del sector terciari segons el tipus d'activitat.

Taula 83. Evolució de les empreses i assalariats de les activitats del sector serveis basades en el coneixement. 1996-2003

	Empreses			Assalariats		
	n	% Emp. Ser	Variació %	n	% Ass. Ser	Variació %
1996	285	19,0	-	2.350	24,9	-
1997	321	19,9	12,6	2.840	28,3	20,9
1998	494	27,4	53,9	5.829	44,1	105,2
1999	343	20,4	-30,6	4.139	33,2	-29,0
2000	348	20,2	1,5	4.911	34,5	18,7
2001	383	20,8	10,1	4.647	29,8	-5,4
2002	408	20,5	6,5	6.038	34,6	29,9
2003	440	20,9	7,8	6.030	34,0	-0,1
Var. 96-03 (%)	-	-	54,4	-	-	156,6

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Taula 84. Evolució de les empreses i assalariats de les activitats del sector serveis no basades en el coneixement. 1996-2003

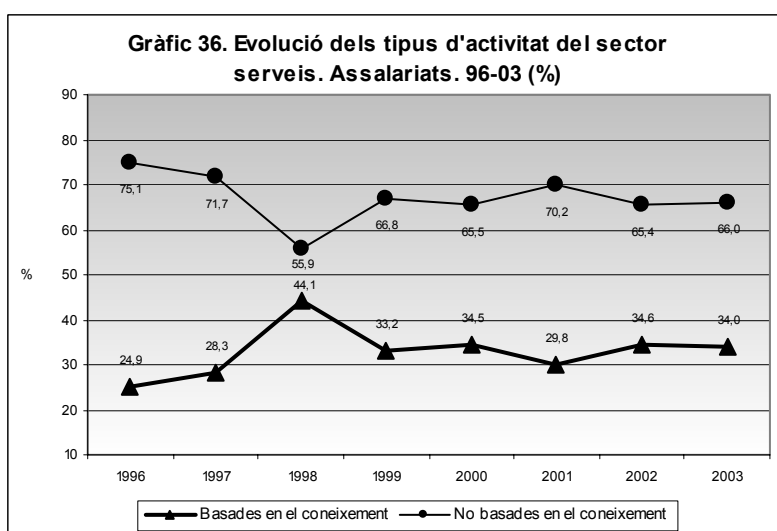
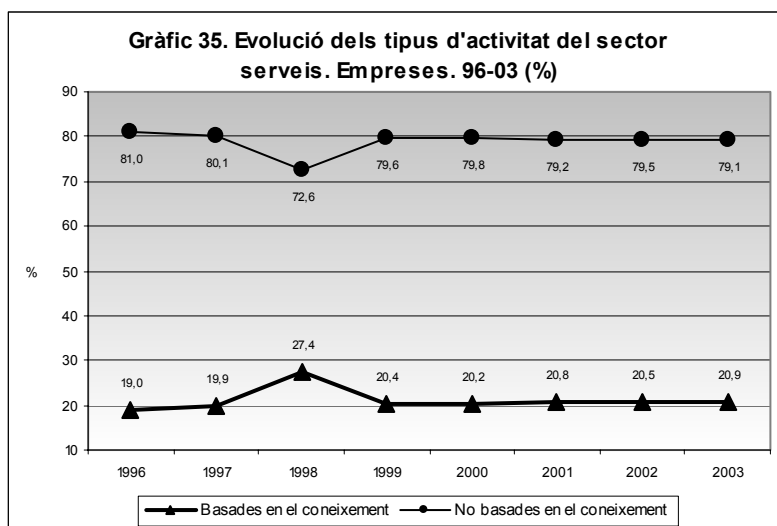
	Empreses			Assalariats		
	n	% Emp. Ser	Variació %	n	% Ass. Ser	Variació %
1996	1.216	81,0	-	7.084	75,1	-
1997	1.293	80,1	6,3	7.185	71,7	1,4
1998	1.312	72,6	1,5	7.393	55,9	2,9
1999	1.339	79,6	2,1	8.341	66,8	12,8
2000	1.373	79,8	2,5	9.307	65,5	11,6
2001	1.454	79,2	5,9	10.932	70,2	17,5
2002	1.578	79,5	8,5	11.397	65,4	4,3
2003	1.661	79,1	5,3	11.712	66,0	2,8
Var. 96-03 (%)	-	-	36,6	-	-	65,3

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, el percentatge d'empreses del sector serveis basades en el coneixement era del 19,0%. Set anys més tard, aquest percentatge s'ha incrementat fins el 20,9% del total. En correspondència, les empreses de serveis no basades en el coneixement han experimentat una disminució en proporció al total i han passat del 81,0% al 79,1% del conjunt. Això s'ha donat com a conseqüència del major increment donat en les empreses de serveis de la Zona Nord basades en el coneixement, que ha sigut del

54,4%. Els altres tipus d'empresa han tingut un augment menor, del 36,6%.

L'increment donat en els assalariats de les empreses de serveis basades en el coneixement ha estat superior (156,6% davant el 65,3%). Això ha suposat un increment de la proporció dels primers sobre els segons: l'any 1996 el percentatge d'assalariats del sector serveis que treballaven en empreses basades en el coneixement era del 24,9%, mentre que el 2003 és del 34,0%. La proporció d'assalariats d'empreses de serveis no basades en el coneixement ha baixat del 75,1% al 66,0% l'any 2003.

7. ZONA VALL BAIXA¹¹

7.1. ESTRUCTURA EMPRESARIAL. 1996

La taula següent mostra la distribució d'empreses i assalariats de 1996 per grans sectors d'activitat econòmica.

Taula 85. Distribució de les empreses i assalariats per grans sectors d'activitat. 1996

	Empreses	%	Assalariats	%
Agricultura	4	0,1	14	0,1
Indústria	1.026	28,6	11.569	46,9
Construcció	402	11,2	2.372	9,6
Serveis	2.154	60,1	10.705	43,4
Total	3.586	100	24.660	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, la Zona Vall Baixa comptava amb 3.586 empreses cotitzant en el Règim General de la Seguretat Social. El sector dels serveis concentrava aproximadament un 60% de les empreses, per davant del 28,6% que aplegava la indústria i de l'11,2% de la construcció. El nombre d'assalariats era de 24.660, el 43,4% dels quals treballava en empreses dedicades als serveis, mentre que el 46,9% ho feia en empreses industrials, reflectint la importància d'aquest sector en l'ocupació assalariada de la Zona Vall Baixa. La construcció aplegava un 9,6% del total d'assalariats.

La taula que es presenta a continuació mostra la distribució d'empreses i assalariats de 1996 per activitats econòmiques més detallades.

¹¹ La Zona Vall Baixa està formada pels següents municipis: Cervelló, Corbera de Llobregat, El Papiol, La Palma de Cervelló, Molins de Rei, Pallegà, Sant Feliu de Llobregat, Sant Vicenç dels Horts, Santa Coloma de Cervelló, Torrelles de Llobregat i Vallirana.

Taula 86. Distribució de les empreses i assalariats per activitats econòmiques. 1996

	Empreses	%	Assalariats	%
01 - Agricultura, ramaderia, caça i activitats dels serveis relacionats	3	0,1	10	0,0
05 - Pesca, aquicultura i activitats dels serveis relacionats	-	0,0	4	0,0
12 - Extracció de minerals d' urani i de tori	0	0,0	0	0,0
13 - Extracció de minerals metàl·lics	0	0,0	0	0,0
14 - Extracció de minerals no metàl·lics ni energètics	5	0,1	40	0,2
15 - Indústries de productes alimentaris i begudes	76	2,1	662	2,7
17 - Indústria tèxtil	36	1,0	417	1,7
18 - Indústria de la confecció i de la pelleteria	62	1,7	452	1,8
19 - Preparació i curtint i acabat del cuir; fabricació d'articles de marroquineria i viatge	3	0,1	5	0,0
20 - Indústria de la fusta i el suro, excepte mobles; cistelleria i esparteria	41	1,1	293	1,2
21 - Indústria del paper	27	0,8	274	1,1
22 - Edició, arts gràfiques i reproducció de suports gravats	66	1,8	1.011	4,1
24 - Indústria química	52	1,5	1.109	4,5
25 - Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	56	1,6	535	2,2
26 - Indústries d'altres productes minerals no metàl·lics	46	1,3	594	2,4
27 - Metal·lúrgia	33	0,9	549	2,2
28 - Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	312	8,7	2.870	11,6
29 - Indústria de la construcció de maquinària i equip mecànic	65	1,8	1.145	4,6
30 - Fabricació de màquines d'oficina i equips informàtics	-	0,0	17	0,1
31 - Fabricació de maquinària i material elèctric	35	1,0	390	1,6
32 - Fabricació de material electrònic; fabricació d'equip i aparells de ràdio, televisió i comunicacions	11	0,3	129	0,5
33 - Fabricació d'equip i instruments mèdicoquirúrgics, de precisió òptica i rellotgeria	10	0,3	81	0,3
34 - Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	17	0,5	544	2,2
35 - Fabricació d'altre material de transport	3	0,1	36	0,1
36 - Fabricació de mobles; altres indústries manufactureres	62	1,7	372	1,5

	Empreses	%	Assalariats	%
37 - Reciclatge	3	0,1	14	0,1
41 - Captació, depuració i distribució d'aigua	4	0,1	30	0,1
45 - Construcció	402	11,2	2.372	9,6
50 - Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors	104	2,9	496	2,0
51 - Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	351	9,8	2.182	8,8
52 - Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	554	15,4	2.135	8,7
55 - Hostaleria	236	6,6	677	2,7
60 - Transport terrestre; transport per canonades	105	2,9	493	2,0
61 - Transport marítim, de cabotatge i per vies de navegació interiors	3	0,1	5	0,0
63 - Activitats annexes als transports; activitats d'agències de viatges	41	1,1	172	0,7
64 - Correus i telecomunicacions	-	0,1	29	0,1
65 - Intermediació financera, excepte assegurances i plans de pensions	-	0,1	3	0,0
66 - Assegurances i plans de pensions, excepte seguretat social obligatòria	-	0,1	-	0,0
67 - Activitats auxiliars a la intermediació financera	22	0,6	39	0,2
70 - Activitats immobiliàries	52	1,5	122	0,5
71 - Lloguer de maquinària i equip sense operari, d'efectes personals i estris domèstics	18	0,5	43	0,2
72 - Activitats informàtiques	7	0,2	16	0,1
73 - Investigació i desenvolupament	3	0,1	15	0,1
74 - Altres activitats empresarials	153	4,3	851	3,5
75 - Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	49	1,4	1.402	5,7
80 - Educació	112	3,1	840	3,4
85 - Activitats sanitàries i veterinàries; assistència social	80	2,2	338	1,4
90 - Activitats de sanejament públic	-	0,1	11	0,0
91 - Activitats associatives	54	1,5	264	1,1
92 - Activitats recreatives, culturals i esportives	69	1,9	211	0,9

	Empreses	%	Assalariats	%
93 - Activitats diverses de serveis personals	98	2,7	226	0,9
95 - Llars que ocupen a personal domèstic	-	0,1	12	0,0
NC - Sense especificar	33	0,9	121	0,5
Total	3.586	100	24.660	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, l'activitat que aplegava un major nombre d'empreses era el comerç al detall (15,4%), una activitat del sector terciari. Tot seguit, hi havia la construcció, amb l'11,2% del total d'empreses. El comerç a l'engròs n'aplegava el 9,8%, la fabricació de productes metàl·lics, de maquinària i equip un 8,7% i l'hostaleria un 6,6%.

Pel que fa a les activitats segons el nombre d'assalariats, la fabricació de productes metàl·lics comprenia l'11,6% dels assalariats, seguida de la construcció amb el 9,6%, el comerç a l'engròs amb el 8,8% i el comerç al detall amb el 8,7%. Per la seva banda, les activitats d'administració pública aplegaven el 5,7% del total.

A continuació es presenta una taula amb la distribució d'empreses i assalariats de 1996 per grandària de l'empresa.

Taula 87. Distribució de les empreses i assalariats per grandària de l'empresa. 1996

	Empreses	%	Assalariats	%
Microempreses	3.078	85,8	8.312	33,7
Empreses petites	453	12,6	9.306	37,7
Empreses mitjanes	50	1,4	5.044	20,5
Grans empreses	5	0,1	1.998	8,1
Total	3.586	100,0	24.660	100,0

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, gairebé el 86% de les empreses de la Zona Vall Baixa eren microempreses, el 12,6% empreses petites, l'1,4% empreses mitjanes i el 0,1% grans empreses. Això significa que el 98,4% de les empreses, gairebé la totalitat, eren empreses micro o petites, i aplegaven més del 71% del

total d'assalariats. Les empreses mitjanes concentraven el 20,5% dels assalariats i les grans empreses n'aplegaven el 8,1%.

7.2. ESTRUCTURA EMPRESARIAL. 2003

La taula següent mostra la distribució d'empreses i assalariats de 2003 per grans sectors d'activitat econòmica.

Taula 88. Distribució de les empreses i assalariats per grans sectors d'activitat. 2003

	Empreses	%	Assalariats	%
Agricultura	21	0,5	76	0,2
Indústria	906	20,8	15.489	42,5
Construcció	677	15,5	4.191	11,5
Serveis	2.755	63,2	16.698	45,8
Total	4.359	100	36.454	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 2003, la Zona Vall Baixa compta amb 4.359 empreses cotitzant en el Règim General de la Seguretat Social. El sector dels serveis concentra més del 63% de les empreses de la zona, per davant del 20,8% que aplega la indústria i del 15,5% de la construcció. El nombre d'assalariats és de 36.454, dels quals gairebé el 46% treballa en empreses dedicades a la producció de serveis, mentre que un 42,5% ho fa en empreses del sector industrial. La construcció aplega l'11,5% del total d'assalariats, aproximadament.

La taula que es presenta a continuació mostra la distribució d'empreses i assalariats de 2003 per activitats econòmiques més detallades.

Taula 89. Distribució de les empreses i assalariats per activitats econòmiques. 2003

	Empreses	%	Assalariats	%
01 - Agricultura, ramaderia, caça i activitats dels serveis relacionats	21	0,5	76	0,2
05 - Pesca, aquicultura i activitats dels serveis relacionats	0	0,0	0	0,0
12 - Extracció de minerals d' urani i de tori	-	0,0	-	0,0
13 - Extracció de minerals metàl·lics	-	0,0	21	0,1
14 - Extracció de minerals no metàl·lics ni energètics	4	0,1	48	0,1

	Empreses	%	Assalariats	%
15 - Indústries de productes alimentaris i begudes	54	1,2	1.022	2,8
17 - Indústria tèxtil	21	0,5	295	0,8
18 - Indústria de la confecció i de la pelleteria	52	1,2	437	1,2
19 - Preparació i curtí i acabat del cuir; fabricació d'articles de marroquineria i viatge	-	0,0	3	0,0
20 - Indústria de la fusta i el suro, excepte mobles; cistelleria i esparteria	35	0,8	239	0,7
21 - Indústria del paper	24	0,6	549	1,5
22 - Edició, arts gràfiques i reproducció de suports gravats	66	1,5	1.165	3,2
24 - Indústria química	46	1,1	1.647	4,5
25 - Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	49	1,1	834	2,3
26 - Indústries d'altres productes minerals no metàl·lics	39	0,9	1.283	3,5
27 - Metal·lúrgia	34	0,8	705	1,9
28 - Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	231	5,3	2.969	8,1
29 - Indústria de la construcció de maquinària i equip mecànic	83	1,9	1.168	3,2
30 - Fabricació de màquines d'oficina i equips informàtics	-	0,0	-	0,0
31 - Fabricació de maquinària i material elèctric	36	0,8	575	1,6
32 - Fabricació de material electrònic; fabricació d'equip i aparells de ràdio, televisió i comunicacions	6	0,1	149	0,4
33 - Fabricació d'equip i instruments mèdicoquirúrgics, de precisió òptica i rellotgeria	13	0,3	133	0,4
34 - Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	17	0,4	1.446	4,0
35 - Fabricació d'altre material de transport	-	0,0	28	0,1
36 - Fabricació de mobles; altres indústries manufactureres	84	1,9	736	2,0
37 - Reciclatge	3	0,1	21	0,1
41 - Captació, depuració i distribució d'aigua	-	0,0	14	0,0
45 - Construcció	677	15,5	4.191	11,5
50 - Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors	131	3,0	755	2,1
51 - Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	424	9,7	3.799	10,4

	Empreses	%	Assalariats	%
52 - Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	626	14,4	2.225	6,1
55 - Hostaleria	317	7,3	1.249	3,4
60 - Transport terrestre; transport per canonades	218	5,0	1.094	3,0
61 - Transport marítim, de cabotatge i per vies de navegació interiors	-	0,0	-	0,0
63 - Activitats annexes als transports; activitats d'agències de viatges	32	0,7	172	0,5
64 - Correus i telecomunicacions	5	0,1	84	0,2
65 - Intermediació financera, excepte assegurances i plans de pensions	-	0,0	4	0,0
66 - Assegurances i plans de pensions, excepte seguretat social obligatòria	5	0,1	5	0,0
67 - Activitats auxiliars a la intermediació financera	30	0,7	68	0,2
70 - Activitats immobiliàries	160	3,7	328	0,9
71 - Lloguer de maquinària i equip sense operari, d'efectes personals i estris domèstics	29	0,7	145	0,4
72 - Activitats informàtiques	14	0,3	393	1,1
73 - Investigació i desenvolupament	3	0,1	20	0,1
74 - Altres activitats empresarials	230	5,3	1.519	4,2
75 - Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	66	1,5	1.588	4,4
80 - Educació	103	2,4	1.128	3,1
85 - Activitats sanitàries i veterinàries; assistència social	103	2,4	1.037	2,8
90 - Activitats de sanejament públic	5	0,1	42	0,1
91 - Activitats associatives	39	0,9	243	0,7
92 - Activitats recreatives, culturals i esportives	66	1,5	445	1,2
93 - Activitats diverses de serveis personals	143	3,3	346	0,9
95 - Llars que ocupen a personal domèstic	-	0,0	4	0,0
NC - Sense especificar	1	0,0	3	0,0
Total	4.359	100	36.454	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 2003, l'activitat que aplega un major nombre d'empreses passa a ser la construcció, amb el 15,5%. Tot seguit, hi ha el comerç al detall, amb el 14,4% del total d'empreses. El comerç a l'engròs i l'hostaleria, dues activitats de serveis, apleguen el 9,7% i el 7,3% d'empreses, respectivament. Amb un 5,3% es troba la categoria d'altres activitats empresarials i també la de fabricació de productes metàl·lics.

Pel que fa a les activitats segons el nombre d'assalariats, l'any 2003 la construcció comprèn l'11,5% del total d'assalariats, seguida del comerç a l'engròs amb el 10,4% i de la fabricació de productes metàl·lics amb el 8,1%. El comerç al detall aplega el 6,1% dels assalariats, la indústria química el 4,5% i l'administració pública el 4,4%.

A continuació es presenta una taula amb la distribució d'empreses i assalariats de 2003 per grandària de l'empresa.

Taula 90. Distribució de les empreses i assalariats per grandària de l'empresa. 2003

	Empreses	%	Assalariats	%
Microempreses	3.591	82,4	10.546	28,9
Empreses petites	671	15,4	14.252	39,1
Empreses mitjanes	90	2,1	8.816	24,2
Grans empreses	7	0,2	2.840	7,8
Total	4.359	100	36.454	100

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 2003, el 82,4% de les empreses de la Zona Vall Baixa són microempreses, el 15,4% empreses petites, el 2,1% empreses mitjanes i el 0,2% grans empreses. Això significa que gairebé el 98% de les empreses continuen sent empreses micro o petites, i apleguen el 68% del total d'assalariats de la zona. Les empreses mitjanes concentren un 24,2% d'assalariats i les grans empreses n'apleguen el 7,8%.

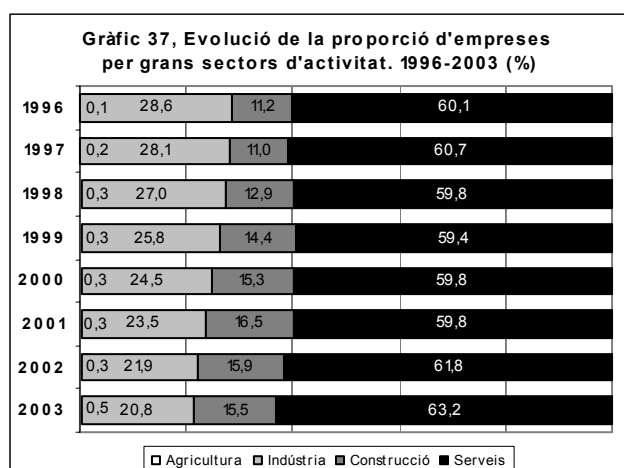
7.3. EVOLUCIÓ DE L'ESTRUCTURA EMPRESARIAL. 1996-2003

La taula i el gràfic que es presenten a continuació mostren l'evolució de les empreses de la Zona Vall Baixa des de 1996 fins a 2003 per grans sectors d'activitat econòmica.

Taula 91. Evolució de les empreses per grans sectors d'activitat. 1996-2003

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
1996	4	1.026	402	2.154	3.586
1997	6	1.039	407	2.245	3.697
1998	12	1.060	508	2.346	3.926
1999	13	1.013	566	2.331	3.923
2000	14	990	621	2.422	4.047
2001	11	991	695	2.526	4.223
2002	15	948	691	2.679	4.333
2003	21	906	677	2.755	4.359
Var. 96-03 (%)	425,0	-11,7	68,4	27,9	21,6

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, la Zona Vall Baixa comptava amb un total de 3.586 empreses cotitzant en el Règim General de la Seguretat Social. Set anys més tard, aquest nombre d'empreses és de 4.359, el que suposa un increment absolut de 773 empreses i una variació relativa del 21,6%. Per sectors

d'activitat, la major variació en termes relatius ha estat la del sector de la construcció, que ha experimentat un increment del 68,4% en el seu nombre d'empreses en relació al 1996. Els serveis també han experimentat un increment, del 27,9%. Per contra, el sector industrial ha disminuït el seu pes relatiu en les empreses de la Zona Vall Baixa, mostrant una disminució del -11,7%. D'aquesta manera, tal i com es pot comprovar al gràfic, la indústria passa de constituir el 28,6% del teixit empresarial l'any 1996 al 20,8% el 2003. Aquest decrement en els centres de cotització del sector industrial ha anat a favor dels serveis (que han passat d'un 60,1% a un

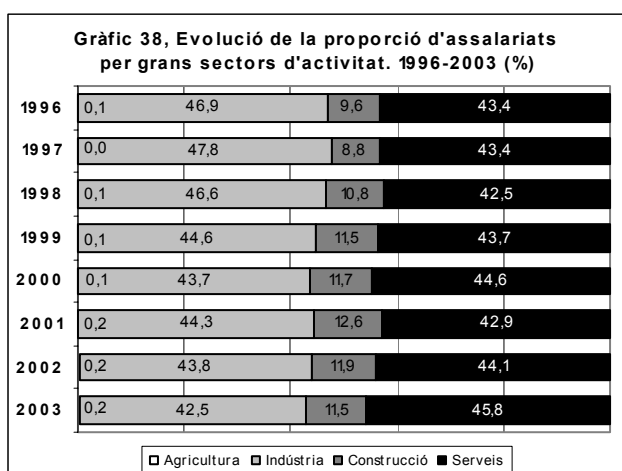
63,2% de les empreses) i sobretot de la construcció (que ha passat de l'11,2% d'empreses el 1996 al 15,5% el 2003).

A continuació es presenta l'evolució experimentada pels assalariats durant aquest mateix període.

Taula 92. Evolució dels assalariats per grans sectors d'activitat. 1996-2003

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
1996	14	11.569	2.372	10.705	24.660
1997	11	12.333	2.269	11.197	25.810
1998	34	13.404	3.091	12.209	28.738
1999	26	13.722	3.549	13.450	30.747
2000	29	14.512	3.883	14.810	33.234
2001	60	15.160	4.324	14.683	34.227
2002	69	15.432	4.184	15.540	35.225
2003	76	15.489	4.191	16.698	36.454
Var. 96-03 (%)	442,9	33,9	76,7	56,0	47,8

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

El nombre d'assalariats amb què comptava la Zona Vall Baixa l'any 1996 era de 24.660, mentre que la xifra de 2003 és de 36.454, el que significa un increment d'11.794 persones en termes absoluts i del 47,8% en termes relatius. Per sectors d'activitat, el major percentatge de variació ha

estat el del sector de la construcció, amb un increment del 76,7% en el nombre d'assalariats. Els serveis han incrementat en un 56,0% els seus assalariats, mentre que la indústria només ho ha fet en un 33,9%. En termes absoluts, es pot comprovar com dels 11.794 nous llocs de treball assalariat creats entre 1996 i 2003, 5.993 corresponen al sector dels serveis (50,8%). La indústria ha generat 3.920 nous assalariats (33,2%). La construcció ha augmentat en 1.819 assalariats (15,4% del total).

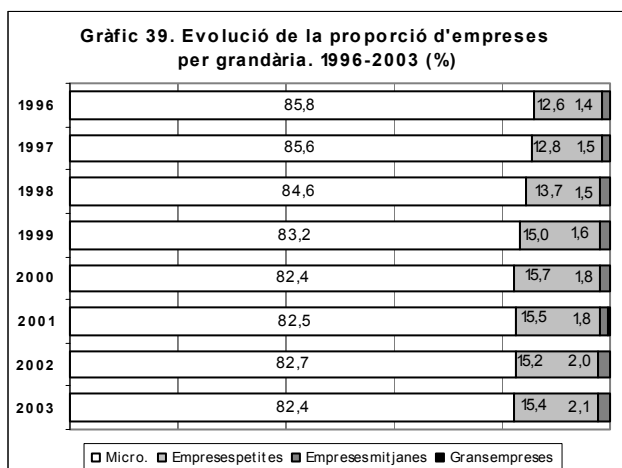
Així, tal i com reflecteix el gràfic, els assalariats del sector industrial han perdut pes relatiu en el total d'assalariats de la Zona Vall Baixa, a favor de la construcció i en major mesura a favor dels serveis. La indústria ha passat d'un 46,9% d'assalariats l'any 1996 a un 42,5% l'any 2003. La construcció ha incrementat el seu pes d'un 9,6% a un 11,5%, i el sector dels serveis ho ha fet d'un 43,4% a un 45,8%.

La taula i el gràfic següents mostren l'evolució de les empreses de la Zona Vall Baixa des de 1996 fins a 2003 segons la seva grandària.

Taula 93. Evolució de les empreses per grandària. 1996-2003

	Micro- empreses	Empreses petites	Empreses mitjanes	Grans empreses	Total
1996	3.078	453	50	5	3.586
1997	3.165	472	56	4	3.697
1998	3.321	539	59	7	3.926
1999	3.264	588	64	7	3.923
2000	3.335	634	71	7	4.047
2001	3.485	654	76	8	4.223
2002	3.584	657	85	7	4.333
2003	3.591	671	90	7	4.359
Var. 96-03 (%)	16,7	48,1	80,0	40,0	21,6

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Segons la grandària de l'empresa, han estat les empreses mitjanes les que han experimentat un major increment relatiu en relació al 1996 (80,0%). Les empreses petites i les grans empreses han augmentat el seu nombre en un 48,1% i un 40,0%,

respectivament. Finalment, les microempreses han estat les que han mostrat un menor increment relatiu en el seu nombre, del 16,7%, inferior al del total d'empreses (21,6%). El gràfic que es presenta mostra el pes percentual de cada tipus d'empresa en relació al total, i es pot comprovar com el menor increment de les microempreses ha fet que perdin pes

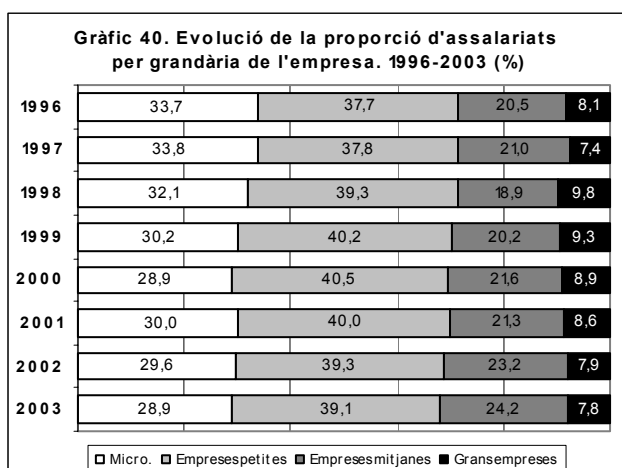
percentual en relació al total (han passat de representar un 85,8% de les empreses l'any 1996 a un 82,4% el 2003) a favor de les empreses petites (que passen del 12,6% del total al 15,4%) i les mitjanes (que passen d'un 1,4% a un 2,1%). Les grans empreses, tot i el seu increment, continuen tenint un pes menor en el conjunt de centres de cotització de la Zona Vall Baixa, del 0,2% el 2003.

Durant aquest mateix període, els assalariats han presentat l'evolució que es mostra a continuació.

Taula 94. Evolució dels assalariats per grandària de l'empresa. 1996-2003

	Micro- empreses	Empreses petites	Empreses mitjanes	Grans empreses	Total	Grandària mitjana (assal.)
1996	8.312	9.306	5.044	1.998	24.660	6,9
1997	8.714	9.761	5.416	1.919	25.810	7,0
1998	9.212	11.287	5.429	2.810	28.738	7,3
1999	9.298	12.371	6.224	2.854	30.747	7,8
2000	9.613	13.469	7.184	2.968	33.234	8,2
2001	10.285	13.704	7.301	2.937	34.227	8,1
2002	10.442	13.853	8.162	2.768	35.225	8,1
2003	10.546	14.252	8.816	2.840	36.454	8,4
Var. 96-03 (%)	26,9	53,1	74,8	42,1	47,8	-

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

La variació en el nombre d'assalariats de la Zona Vall Baixa segueix a grans trets la mateixa pauta que les empreses. Són els assalariats de les empreses mitjanes els que han experimentat un major increment en relació al 1996 (un 74,8%). Les empreses petites han

augmentat el seu nombre d'assalariats en un 53,1%, i les grans empreses ho han fet en un 42,1%. L'increment en el cas de les microempreses ha estat del 26,9%. El gràfic adjunt mostra l'evolució dels diversos tipus d'empresa en relació al total, i permet veure una disminució en la proporció

dels assalariats de les empreses micro (del 33,7% al 28,9% del total) i també en els assalariats de les grans empreses (del 8,1% al 7,8%). Les petites empreses han incrementat la seva proporció del 37,7% al 39,1%, i les empreses mitjanes ho han fet del 20,5% al 24,2%. Tot plegat ha suposat que la grandària mitjana de les empreses hagi augmentat de 6,9 assalariats l'any 1996 a 8,4 assalariats l'any 2003.

7.4. ANÀLISI DELS SECTORS MÉS I MENYS DINÀMICS

Per tal d'analitzar el dinamisme de les empreses i dels llocs de treball assalariat a la Zona Vall Baixa, la següent taula mostra les empreses per sectors d'activitat en funció de la seva variació en relació al 1996.

Taula 95. Distribució de les empreses i assalariats segons els sectors d'activitat més dinàmics. 1996-2003

	2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)		Assalariats 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
Construcció	677	275	68,4	Construcció	4.191	1.819	76,7
Serveis	2.755	601	27,9	Serveis	16.698	5.993	56,0
Indústria	906	-120	-11,7	Indústria	15.489	3.920	33,9
Agricultura	21	17	425,0	Agricultura	76	62	442,9
Total	4.359	773	21,6	Total	36.454	11.794	47,8

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Tal i com es pot comprovar, la construcció ha estat el sector més dinàmic tant en la creació de noves empreses com de llocs de treball assalariat, experimentant un increment del 68,4% les empreses i del 76,7% els assalariats. A continuació es troba el sector dels serveis, que ha incrementat en un 27,9% el nombre d'empreses en relació al 1996, i en un 56,0% el nombre d'assalariats. La indústria ha estat el sector menys dinàmic del període, reduint en un -11,7% el nombre de centres de cotització i experimentant un increment d'assalariats del 33,9%, per sota dels increments que presenten el altres sectors.

A continuació es detallen les deu activitats econòmiques més dinàmiques pel que fa al nombre d'empreses i d'assalariats.¹²

Taula 96. Distribució de les empreses segons les activitats econòmiques més dinàmiques. 1996-2003

	Empreses 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
70 - Activitats immobiliàries	160	108	207,7
60 - Transport terrestre; transport per canonades	218	113	107,6
45 - Construcció	677	275	68,4
74 - Altres activitats empresarials	230	77	50,3
93 - Activitats diverses de serveis personals	143	45	45,9
36 - Fabricació de mobles; altres indústries manufactureres	84	22	35,5
75 - Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	66	17	34,7
55 - Hostaleria	317	81	34,3
85 - Activitats sanitàries i veterinàries; assistència social	103	23	28,8
29 - Indústria de la construcció de maquinària i equip mecànic	83	18	27,7
Total	4.359	773	21,6

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Les activitats econòmiques que han presentat un major dinamisme en la creació d'empreses han estat en la seva majoria activitats del sector terciari. Les activitats immobiliàries, relacionades amb l'increment donat en la construcció, són les que han experimentat una variació major en el nombre de centres de cotització (207,7%), seguides de les activitats de transport terrestre (107,6%) i en tercer lloc, de la construcció (68,4%). La categoria d'altres activitats empresarials ha experimentat un augment del 50,3% i les activitats diverses de serveis personals d'un 45,9%.

¹² Per tal d'elaborar aquest llistat d'activitats segons el seu increment d'empreses en relació al 1996, s'han tingut en compte només aquelles activitats econòmiques a 2 dígits del CCAE-93 que suposen més d'un 1% del total d'empreses de la Zona Vall Baixa, per evitar així distorsions provocades per activitats amb un increment relatiu d'empreses molt elevat però poc rellevant degut a la poca importància en termes absoluts.

A continuació es presenta una taula amb les activitats més dinàmiques pel que fa a la creació de llocs de treball assalariat.

Taula 97. Distribució dels assalariats segons les activitats econòmiques més dinàmiques. 1996-2003

	Assalariats 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
72 - Activitats informàtiques	393	377	2.356,3
85 - Activitats sanitàries i veterinàries; assistència social	1.037	699	206,8
34 - Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	1.446	902	165,8
60 - Transport terrestre; transport per canonades	1.094	601	121,9
26 - Indústries d'altres productes minerals no metàl·lics	1.283	689	116,0
92 - Activitats recreatives, culturals i esportives	445	234	110,9
21 - Indústria del paper	549	275	100,4
36 - Fabricació de mobles; altres indústries manufactures	736	364	97,8
55 - Hostaleria	1.249	572	84,5
74 - Altres activitats empresarials	1.519	668	78,5
Total	36.454	11.794	47,8

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Les activitats informàtiques han estat les que han presentat un major increment en el nombre d'assalariats, ja que gairebé el total d'assalariats de 2003 són nous en relació al 1996. A continuació es troben les activitats sanitàries, veterinàries i d'assistència social, que han experimentat un increment del 206,8%. La fabricació de vehicles de motor ha tingut una variació del 165,8%, seguida del transport terrestre amb un 121,9%. Les indústries d'altres productes minerals no metàl·lics han augmentat en un 116,0%, les activitats recreatives, culturals i esportives en un 110,9% i la indústria del paper en un 100,4%.

La següent taula mostra una llista amb les deu activitats que han presentat menys dinamisme pel que fa a la creació d'empreses.

Taula 98. Distribució de les empreses segons les activitats econòmiques menys dinàmiques. 1996-2003

	Empreses 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
15 - Indústries de productes alimentaris i begudes	54	-22	-28,9
28 - Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	231	-81	-26,0
18 - Indústria de la confecció i de la pelleteria	52	-10	-16,1
25 - Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	49	-7	-12,5
24 - Indústria química	46	-6	-11,5
80 - Educació	103	-9	-8,0
92 - Activitats recreatives, culturals i esportives	66	-3	-4,3
22 - Edició, arts gràfiques i reproducció de suports gravats	66	0	0,0
52 - Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	626	72	13,0
51 - Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	424	73	20,8
Total	4.359	773	21,6

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

La majoria d'activitats que han presentat un menor dinamisme en la creació d'empreses han estat activitats del sector industrial, tal i com es mostra a la taula anterior. Així, les indústries de productes alimentaris i begudes han estat les que més han disminuït en relació al 1996 (-28,9%). Tot seguit hi ha la fabricació de productes metàl·lics (-26,0%), la indústria de la confecció i la pelleteria (-16,1%), la fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques (-12,5%) i la indústria química (-11,5%). A continuació es troben dues activitats de serveis, l'educació i les activitats recreatives, culturals i esportives, que han reduït el seu nombre d'empreses en un -8,0% i un -4,3%, respectivament.

A continuació es presenta una taula amb les activitats menys dinàmiques pel que fa a la creació de llocs de treball assalariat.

Taula 99. Distribució dels assalariats segons les activitats econòmiques menys dinàmiques. 1996-2003

	Assalariats 2003	Var. Abs. 96-03	Var. Rel. 96-03 (%)
18 - Indústria de la confecció i de la pelleteria	437	-15	-3,3
29 - Indústria de la construcció de maquinària i equip mecànic	1.168	23	2,0
28 - Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	2.969	99	3,4
52 - Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	2.225	90	4,2
75 - Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	1.588	186	13,3
22 - Edició, arts gràfiques i reproducció de suports gravats	1.165	154	15,2
27 - Metal·lúrgia	705	156	28,4
80 - Educació	1.128	288	34,3
31 - Fabricació de maquinària i material elèctric	575	185	47,4
24 - Indústria química	1.647	538	48,5
Total	36.454	11.794	47,8

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

La indústria de la confecció i la pelleteria és l'activitat que ha presentat un major decrement pel que fa al nombre d'assalariats (-3,3%). Tot seguit, amb un increment però només del 2,0%, es troba la indústria de la construcció de maquinària i equip mecànic. La fabricació de productes metàl·lics ha experimentat una variació del 3,4% i el comerç al detall del 4,2%. L'administració pública també ha presentat poc dinamisme en la creació de llocs de treball assalariat, incrementant-se aquests en un 13,3%.

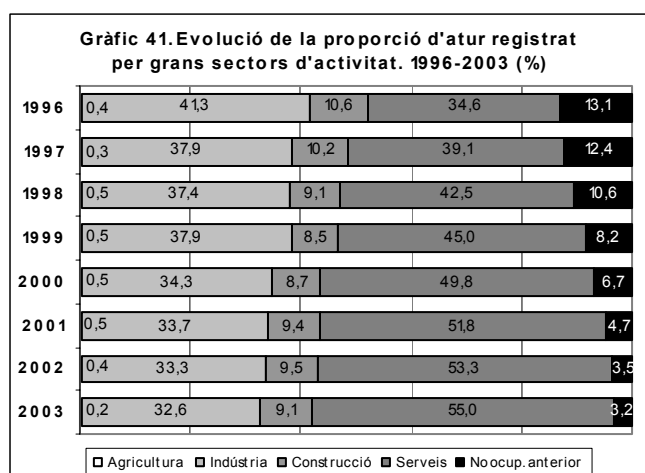
7.5. EVOLUCIÓ DE L'ATUR REGISTRAT. 1996-2003

L'evolució de l'atur registrat per sectors d'activitat a la Zona Vall Baixa queda reflectida a la taula i al gràfic següents:

Taula 100. Evolució de l'atur registrat per grans sectors d'activitat. 1996-2003

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	No ocup. anterior	Total
1996	25	2.404	615	2.018	764	5.825
1997	18	1.954	524	2.015	639	5.150
1998	19	1.539	373	1.747	435	4.113
1999	18	1.353	304	1.606	292	3.572
2000	16	1.114	282	1.619	219	3.249
2001	16	1.171	325	1.799	164	3.475
2002	15	1.364	390	2.180	145	4.093
2003	9	1.414	395	2.387	139	4.343
Var. 96-03 (%)	-64,0	-41,2	-35,8	18,3	-81,8	-25,4

Font: OPMT-BL, a partir de dades del Departament de Treball i Indústria

Segons les dades, el sector d'activitat que més ha reduït el volum absolut d'atur registrat és la indústria, amb un decrement del -41,2% en relació al 1996, seguida de la construcció amb un -35,8%. El sector dels serveis, contràriament, ha augmentat el seu atur registrat en un

18,3%, fet que ha contribuït a que incrementi el percentatge d'aturats en relació al total. Així, mentre que al 1996 el 34,6% dels aturats pertanyien al sector dels serveis, l'any 2003 aquesta proporció és del 55,0%. La indústria i la construcció, pel contrari, han reduït durant aquests anys el seu pes en relació a l'atur total (8,7 punts percentuals la indústria i 1,5 punts la construcció). Aquest fet mostra la progressiva importància que ha agafat el sector terciari en el teixit productiu de la Zona Vall Baixa, en la mesura en què hi ha més gent que es dedica a aquest tipus d'activitats i això es reflecteix en la presència en relació a l'atur total. Ara bé, la persistència d'una major proporció d'atur en els serveis és deguda també a la seva superior temporalitat, inestabilitat, i a un major nombre d'entrades i sortides del lloc de treball. La indústria encara manté, si més no per sobre dels serveis, una major estabilitat pel que fa a aquesta rotació i inestabilitat.

La taula que es presenta a continuació reflecteix l'evolució de l'atur registrat per activitats econòmiques.

Taula 101. Evolució de l'atur registrat per activitats econòmiques. 1996-2003

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Var. 96-03 (%)
Agricultura i ramaderia	24	17	18	17	15	16	14	9	-62,5
Pesca	1	1	1	1	1	0	0	0	-100,0
Indústries extractives	7	9	2	2	1	3	5	5	-28,6
Indústries manufactureres	2.390	1.937	1.523	1.331	1.099	1.158	1.349	1.396	-41,6
Electricitat, gas i aigua	7	9	13	19	13	10	10	12	71,4
Construcció	615	524	373	304	282	325	390	395	-35,8
Comerç i reparacions	597	591	522	456	425	440	558	617	3,4
Hostaleria	199	186	149	122	119	138	161	159	-20,1
Transport i comunicació	132	146	105	74	76	97	113	126	-4,5
Intermediació financera	51	48	35	30	35	40	40	40	-21,6
Servei empreses, immobiliàries i lloguer	518	568	533	551	578	695	852	966	86,5
Administració pública, defensa i SS	177	147	111	80	97	81	96	94	-46,9
Educació	62	58	53	50	45	45	55	62	0,0
Activitat sanitària i serveis socials	99	84	76	76	79	87	94	108	9,1
Altres activitats socials	156	164	146	148	151	163	199	206	32,1
Personal domèstic	26	20	15	18	12	12	12	9	-65,4
Organismes extraterritorials	2	3	2	1	3	2	0	1	-50,0
Sense ocupació anterior	764	639	435	292	219	164	145	139	-81,8
Total	5.825	5.150	4.113	3.572	3.249	3.475	4.093	4.343	-25,4

Font: OPMT-BL, a partir de dades del Departament de Treball i Indústria

Les activitats industrials que més han reduït el volum d'aturats registrats han estat les indústries manufactureres (amb una reducció del -41,6% en el nombre d'aturats) i les indústries extractives (reducció del -28,6%). En els serveis, les activitats d'administració pública, defensa i seguretat social han experimentat un decrement del -46,9% en el nombre d'aturats, seguides de les activitats d'intermediació financera i de l'hostaleria, amb unes reduccions del -21,6% i del -20,1%, respectivament.

7.6. ANÀLISI DEL MODEL COMPETITIU. EL SECTOR INDUSTRIAL

A continuació es presenten unes taules amb l'evolució de les empreses i els assalariats del sector industrial segons el tipus d'activitat.

Taula 102. Evolució de les empreses i assalariats de les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta. 1996-2003

	Empreses			Assalariats		
	n	% Emp. Ind	Variació %	n	% Ass. Ind	Variació %
1996	194	19,0	-	3.451	29,9	-
1997	214	20,7	10,3	3.551	28,9	2,9
1998	227	21,5	6,1	3.978	29,8	12,0
1999	216	21,4	-4,8	4.071	29,8	2,3
2000	214	22,0	-0,9	4.561	31,8	12,0
2001	216	22,2	0,9	4.824	32,3	5,8
2002	214	22,9	-0,9	4.897	32,0	1,5
2003	202	22,6	-5,6	5.119	33,3	4,5
Var. 96-03 (%)	-	-	4,1	-	-	48,3

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Taula 103. Evolució de les empreses i assalariats de les activitats industrials de tecnologia baixa i mitjana-baixa. 1996-2003

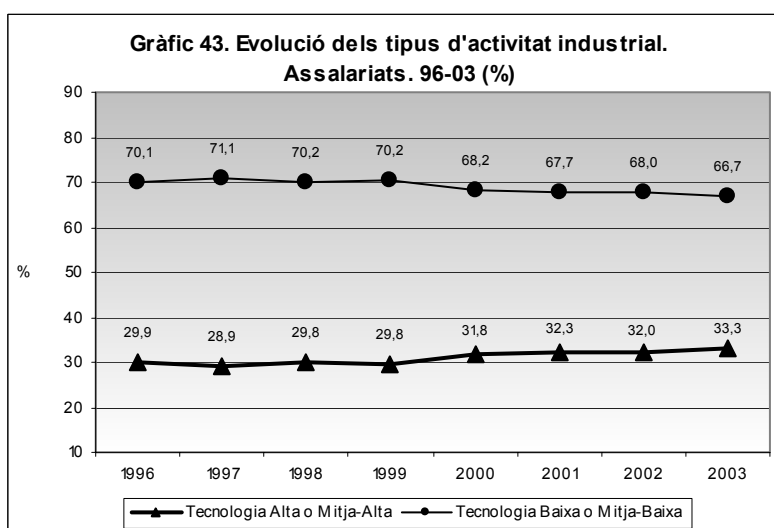
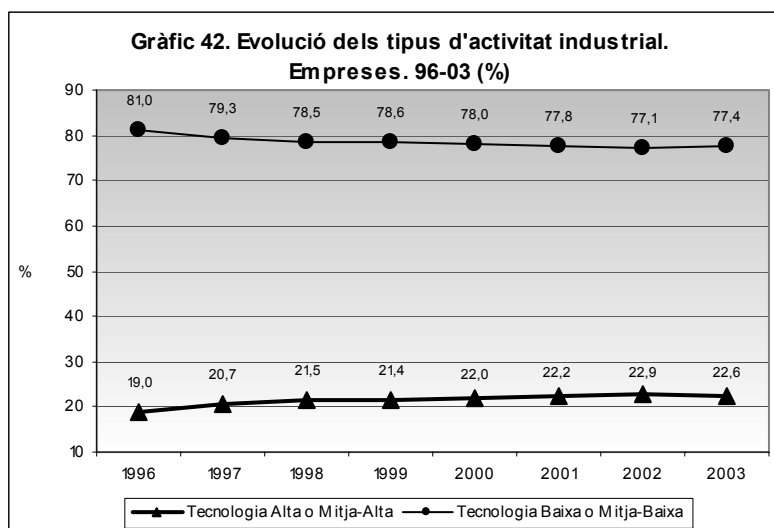
	Empreses			Assalariats		
	n	% Emp. Ind	Variació %	n	% Ass. Ind	Variació %
1996	826	81,0	-	8.084	70,1	-
1997	820	79,3	-0,7	8.740	71,1	8,1
1998	829	78,5	1,1	9.379	70,2	7,3
1999	792	78,6	-4,5	9.606	70,2	2,4
2000	759	78,0	-4,2	9.767	68,2	1,7
2001	758	77,8	-0,1	10.119	67,7	3,6
2002	722	77,1	-4,7	10.404	68,0	2,8
2003	693	77,4	-4,0	10.248	66,7	-1,5
Var. 96-03 (%)	-	-	-16,1	-	-	26,8

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, el percentatge d'empreses del sector industrial considerades de tecnologia alta i mitjana-alta era del 19,0%. Set anys més tard, aquest percentatge s'ha incrementat fins al 22,6% del total. Contràriament, les empreses industrials de tecnologia baixa i mitjana-baixa han disminuït del 81,0% al 77,4% del total d'empreses industrials. En termes absoluts, les indústries de tecnologia alta i mitjana-alta han estat les úniques que han crescut, experimentant una variació del 4,1%. Contràriament, les activitats

industrials de tecnologia baixa i mitjana-baixa han disminuït el seu nombre d'empreses en un -16,1%.

Pel que fa als assalariats, l'augment de les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta s'ha donat de manera més clara, amb un increment del 48,3% en relació al 1996. Això ha suposat que el percentatge d'assalariats d'aquest tipus d'activitat hagi passat del 29,9% al 33,3% dels assalariats industrials l'any 2003. El percentatge d'assalariats de les activitats de tecnologia baixa i mitjana-baixa ha disminuït del 70,1% al 66,7%, experimentant un augment menor, del 26,8%.

7.7. ANÀLISI DEL MODEL COMPETITIU. EL SECTOR TERCIARI

Les següents taules mostren l'evolució de les empreses i els assalariats del sector terciari segons el tipus d'activitat.

Taula 104. Evolució de les empreses i assalariats de les activitats del sector serveis basades en el coneixement. 1996-2003

	Empreses			Assalariats		
	n	% Emp. Ser	Variació %	n	% Ass. Ser	Variació %
1996	401	18,9	-	2.176	20,6	-
1997	420	18,8	4,7	2.275	20,3	4,5
1998	482	21,3	14,8	2.637	22,0	15,9
1999	450	19,4	-6,6	3.199	23,8	21,3
2000	457	19,0	1,6	3.519	23,9	10,0
2001	490	19,5	7,2	3.791	25,9	7,7
2002	528	19,7	7,8	4.222	27,2	11,4
2003	524	19,0	-0,8	4.403	26,4	4,3
Var. 96-03 (%)	-	-	30,7	-	-	102,3

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Taula 105. Evolució de les empreses i assalariats de les activitats del sector serveis no basades en el coneixement. 1996-2003

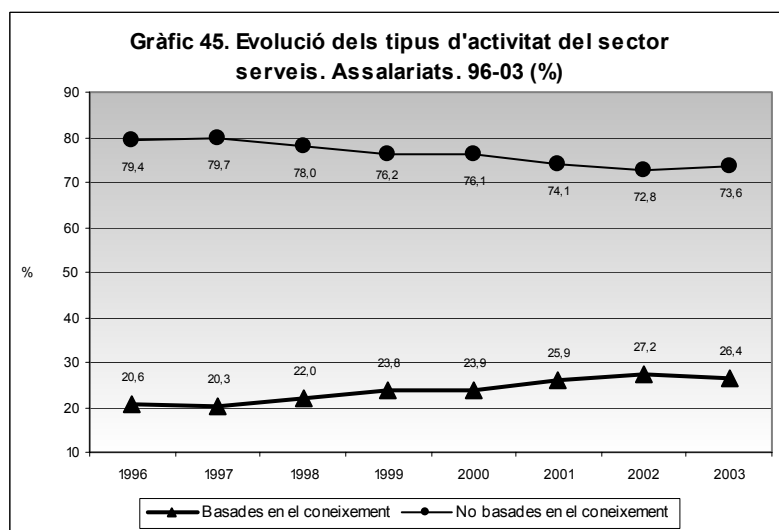
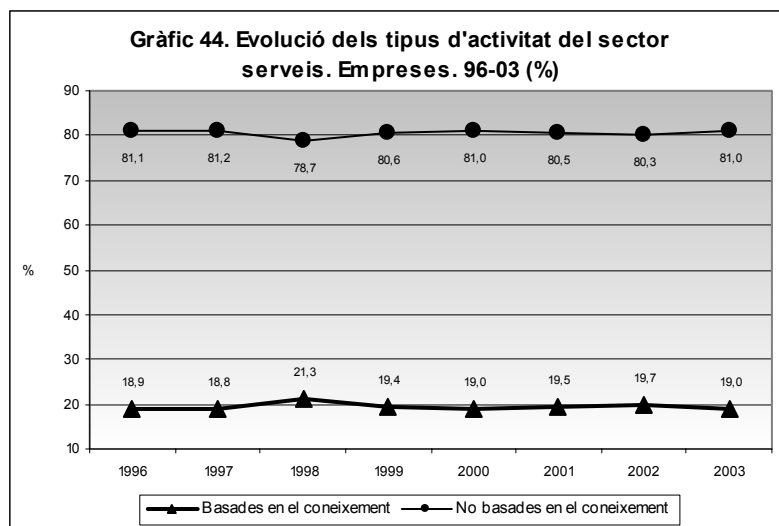
	Empreses			Assalariats		
	n	% Emp. Ser	Variació %	n	% Ass. Ser	Variació %
1996	1.720	81,1	-	8.408	79,4	-
1997	1.819	81,2	5,8	8.909	79,7	6,0
1998	1.777	78,7	-2,3	9.338	78,0	4,8
1999	1.873	80,6	5,4	10.237	76,2	9,6
2000	1.943	81,0	3,7	11.218	76,1	9,6
2001	2.019	80,5	3,9	10.841	74,1	-3,4
2002	2.150	80,3	6,5	11.314	72,8	4,4
2003	2.230	81,0	3,7	12.292	73,6	8,6
Var. 96-03 (%)	-	-	29,7	-	-	46,2

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

L'any 1996, el percentatge d'empreses del sector serveis basades en el coneixement era del 18,9%. Set anys més tard, aquest percentatge s'ha incrementat lleugerament fins el 19,0% del total. En correspondència, les empreses de serveis no basades en el coneixement han experimentat una disminució en proporció al total i han passat del 81,1% al 81,0% del conjunt. Això s'ha donat com a conseqüència de l'increment semblant donat en els diferents tipus d'empreses de serveis de la Zona Vall Baixa. Les

empreses basades en el coneixement han experimentat una variació del 30,7%. Els altres tipus d'empresa han tingut un augment del 29,7%.

En el cas dels assalariats però, les diferències són més clares. L'increment donat en els assalariats de les empreses de serveis basades en el coneixement ha estat superior (102,3% davant el 46,2%). Això ha suposat un increment de la proporció dels primers sobre els segons: l'any 1996 el percentatge d'assalariats del sector serveis que treballaven en empreses basades en el coneixement era del 20,6%, mentre que el 2003 és del 26,4%. La proporció d'assalariats d'empreses de serveis no basades en el coneixement ha baixat del 79,4% al 73,6% l'any 2003.

8. CONCLUSIONS

L'estructura productiva del Baix Llobregat ha experimentat un canvi des de l'any 1996 fins al 2003 pel que fa a la seva composició sectorial, tal i com mostra la taula-resum que es presenta a continuació.

Taula 1. Percentatge d'empreses i assalariats per grans sectors d'activitat. Baix Llobregat

	Agricultura		Indústria		Construcció		Serveis	
	% Empr	% Assal	% Empr	% Assal	% Empr	% Assal	% Empr	% Assal
1996	0,1	0,0	23,0	40,9	11,0	8,3	65,9	50,7
2003	0,3	0,2	17,5	34,1	14,8	10,2	67,4	55,6
Var. 96-03 (%)	161,5	404,2	-8,6	16,4	60,7	71,4	22,5	53,3

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

El sector de la **construcció** ha estat el que ha tingut un major increment tant en el nombre d'empreses com en el nombre d'assalariats. El percentatge d'empreses d'aquest sector ha passat de l'11,0% al 14,8%, i el percentatge d'assalariats ha passat del 8,3% al 10,2%.

El sector dels **serveis** també ha experimentat un augment. Com a conseqüència d'això, la proporció d'empreses d'aquest sector ha pujat del 65,9% al 67,4%, i la proporció d'assalariats del 50,7% al 55,6%.

Per contra, el **sector industrial** ha disminuït el nombre de centres de cotització, i l'augment del nombre d'assalariats ha estat sensiblement inferior al dels altres sectors. Així, el percentatge d'empreses industrials ha disminuït del 23,0% fins al 17,5%, i el d'assalariats ha baixat del 40,9% fins al 34,1%.

La distribució de les activitats econòmiques segons el seu dinamisme des de l'any 1996 fins al 2003 també apunta en aquesta direcció. Així, les activitats més dinàmiques tant pel que fa a les empreses com als assalariats pertanyen al sector dels serveis, com per exemple les activitats immobiliàries, de serveis personals o les activitats sanitàries, veterinàries i

d'assistència social. Per contra, els tipus d'activitat que han presentat menys dinamisme pertanyen al sector industrial, com ara la fabricació de productes metàl·lics, la indústria química o la indústria tèxtil.

La taula següent presenta una síntesi de l'anàlisi del model competitiu dels sectors secundari i terciari.

Taula 2. Anàlisi del model competitiu. Baix Llobregat. 1996-2003

		% Empreses		% Assalariats		Var. 96-03 (%)	
		1996	2003	1996	2003	Empr	Assal
SECTOR INDUSTRIAL	Tecnologia alta i mitjana-alta. (%)	21,9	25,1	37,2	41,9	4,2	30,8
	mitjana-baixa. (%)	78,1	74,9	62,8	58,1	-12,8	7,4
SECTOR SERVEIS	Basats en el coneixement. (%)	18,5	19,2	26,2	28,5	28,7	67,6
	No basats en el coneixement. (%)	81,5	80,8	73,8	71,5	22,9	49,5

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

El **sector industrial** presenta diferències pel que fa al comportament de les empreses i els assalariats de les activitats de tecnologia alta i mitjana-alta i les activitats de tecnologia baixa i mitjana-baixa. Les primeres mostren un augment del 4,2% en el nombre d'empreses i del 30,8% en el nombre d'assalariats, mentre que les activitats de tecnologia baixa i mitjana-baixa han reduït en un -12,8% el nombre de centres de cotització i, pel que fa als assalariats, han experimentat un increment menor. Això ha fet reduir les diferències entre els percentatges d'un tipus d'activitat i l'altre, tot i que l'any 2003 continuen predominant les activitats industrials de tecnologia baixa i mitjana-baixa, tant en nombre d'empreses com d'assalariats (74,9% i 58,1%, respectivament).

Pel que fa als **serveis**, les activitats basades en el coneixement han presentat increments més elevats que les no basades en el coneixement, sobretot pel que fa al nombre d'assalariats. Com a conseqüència, la proporció d'empreses de serveis basades en el coneixement ha augmentat lleugerament en 0,7 punts percentuals i el percentatge d'assalariats ho ha

fet en 2,3 punts. Amb tot i això, les activitats de serveis no basades en el coneixement són les predominants al Baix Llobregat, amb un 80,8% de les empreses i un 71,5% dels assalariats l'any 2003.

Pel que fa a les **zones territorials** de la comarca, la següent taula mostra el percentatge d'empreses i assalariats per grans sectors d'activitat.

Taula 3. Percentatge d'empreses i assalariats per grans sectors d'activitat. Baix Llobregat

ZONA CENTRE								
	Agricultura		Indústria		Construcció		Serveis	
	% Empr	% Assal	% Empr	% Assal	% Empr	% Assal	% Empr	% Assal
1996	0,1	0,0	23,1	40,5	9,5	7,8	67,3	51,7
2003	0,3	0,2	17,7	30,2	13,5	10,7	68,5	59,0
Var. 96-03 (%)	162,5	647,8	-14,3	0,6	58,8	84,5	13,5	54,0
ZONA DELTA								
	Agricultura		Indústria		Construcció		Serveis	
	% Empr	% Assal	% Empr	% Assal	% Empr	% Assal	% Empr	% Assal
1996	0,2	0,1	16,7	33,6	12,5	9,0	70,7	57,3
2003	0,3	0,1	12,5	26,1	16,2	11,0	71,0	62,8
Var. 96-03 (%)	77,8	212,5	-7,7	-2,2	60,1	53,5	23,9	38,1
ZONA NORD								
	Agricultura		Indústria		Construcció		Serveis	
	% Empr	% Assal	% Empr	% Assal	% Empr	% Assal	% Empr	% Assal
1996	0,2	0,1	27,4	49,8	11,8	6,8	60,5	43,3
2003	0,3	0,1	22,4	46,1	13,9	6,6	63,4	47,2
Var. 96-03 (%)	100,0	263,6	8,0	59,1	55,7	67,3	38,8	87,5
ZONA VALL BAIXA								
	Agricultura		Indústria		Construcció		Serveis	
	% Empr	% Assal	% Empr	% Assal	% Empr	% Assal	% Empr	% Assal
1996	0,1	0,1	28,6	46,9	11,2	9,6	60,1	43,4
2003	0,5	0,2	20,8	42,5	15,5	11,5	63,2	45,8
Var. 96-03 (%)	425,0	442,9	-11,7	33,9	68,4	76,7	27,9	56,0

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

La **indústria** ha experimentat una reducció dels centres de cotització en totes les zones territorials de la comarca, amb excepció de la Zona Nord. Aquesta zona, a més, és la que manté l'any 2003 el percentatge més elevat d'empreses i d'assalariats en el sector industrial (22,4% i 46,1%, respectivament). La Zona Centre i la Zona Vall Baixa han disminuït el

nombre d'empreses, tot i que han incrementat el d'assalariats. La Zona Delta, en canvi, ha experimentat un decrement tant en el nombre d'empreses d'aquest sector com en el nombre d'assalariats. Val a dir però, que tot i les diferents tendències les activitats industrials han disminuït en totes les zones territorials el percentatge d'empreses i assalariats en relació al total, fet que mostra un cert retrocés del sector secundari a la comarca.

Pel que fa a la **construcció**, s'ha donat un increment de centres de cotització i de treballadors assalariats entre 1996 i 2003 que ha estat comú a totes les zones territorials de la comarca. Amb tot i això, la Zona Delta i la Zona Vall Baixa són les que tenen un percentatge més elevat d'empreses i assalariats en aquest sector, per damunt de les Zones Centre i Nord.

El sector dels **serveis** també ha experimentat un augment en relació a l'any 1996. L'increment més elevat tant en el nombre d'empreses com d'assalariats s'ha produït a la Zona Nord (38,8% i 87,5%, respectivament). Amb tot i això, les zones Delta i Centre continuen sent les més terciaritzades de la comarca. La Zona Delta compta l'any 2003 amb el 71,0% d'empreses dedicades a la producció de serveis i amb el 62,8% dels assalariats. La Zona Centre compta amb el 68,5% d'empreses i el 59,0% d'assalariats, mentre que les zones Nord i Vall Baixa presenten proporcions inferiors.

La taula que es presenta a continuació és una síntesi de l'anàlisi del model competitiu dels sectors secundari i terciari per a las quatre zones territorials de la comarca.

Taula 4. Anàlisi del model competitiu. Zones territorials. Empreses. 2003

	Sector industrial		Sector serveis	
	Tecnologia alta i mitjana-alta. (%)	Tecnologia baixa i mitjana-baixa. (%)	Basats en el coneixement. (%)	No basats en el coneixement. (%)
ZONA CENTRE	28,1	71,9	19,7	80,3
ZONA DELTA	25,8	74,2	17,8	82,2
ZONA NORD	21,7	78,3	20,9	79,1
ZONA VALL BAIXA	22,6	77,4	19,0	81,0
BAIX LLOBREGAT	25,1	74,9	19,2	80,8

Anàlisi del model competitiu. Zones territorials. Empreses. % Variació 96-03

	Sector industrial		Sector serveis	
	Tecnologia alta i mitjana-alta. (%)	Tecnologia baixa i mitjana-baixa. (%)	Basats en el coneixement. (%)	No basats en el coneixement. (%)
ZONA CENTRE	-2,3	-18,8	22,6	13,3
ZONA DELTA	10,4	-14,0	24,2	25,6
ZONA NORD	14,4	6,9	54,4	36,6
ZONA VALL BAIXA	4,1	-16,1	30,7	29,7
BAIX LLOBREGAT	4,2	-12,8	28,7	22,9

Anàlisi del model competitiu. Zones territorials. Assalariats. 2003

	Sector industrial		Sector serveis	
	Tecnologia alta i mitjana-alta. (%)	Tecnologia baixa i mitjana-baixa. (%)	Basats en el coneixement. (%)	No basats en el coneixement. (%)
ZONA CENTRE	42,3	57,7	31,3	68,7
ZONA DELTA	47,4	52,6	22,7	77,3
ZONA NORD	44,4	55,6	34,0	66,0
ZONA VALL BAIXA	33,3	66,7	26,4	73,6
BAIX LLOBREGAT	41,9	58,1	28,5	71,5

Anàlisi del model competitiu. Zones territorials. Assalariats. % Variació 96-03

	Sector industrial		Sector serveis	
	Tecnologia alta i mitjana-alta. (%)	Tecnologia baixa i mitjana-baixa. (%)	Basats en el coneixement. (%)	No basats en el coneixement. (%)
ZONA CENTRE	11,3	-6,4	99,7	41,0
ZONA DELTA	26,3	-19,7	-0,6	56,5
ZONA NORD	62,6	57,0	156,6	65,3
ZONA VALL BAIXA	48,3	26,8	102,3	46,2
BAIX LLOBREGAT	30,8	7,4	67,6	49,5

Font: OPMT-BL, a partir de dades de l'INSS (Règim General)

Pel que fa a les **activitats industrials** de tecnologia alta i mitjana-alta, es pot veure com les zones Centre i Delta presenten percentatges més elevats d'aquests tipus d'empreses (28,1% i 25,8%, respectivament), tot i que la Zona Centre ha experimentat una variació negativa en relació al 1996. La Zona Nord ha estat la que ha mostrat un major increment en el període, seguida de la Zona Delta.

Els majors increments en el nombre d'assalariats s'han donat a la Zona Nord, i a la Zona Vall Baixa. La major proporció d'assalariats en activitats de tecnologia alta i mitjana-alta es troba a la Zona Delta (47,4%) i a la Zona Nord (44,4%). Aquesta darrera zona territorial no ha augmentat més aquesta proporció donat que, tot i presentar el major increment d'activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta, també ha experimentat un increment en els assalariats de les activitats industrials de tecnologia baixa i mitjana-baixa.

Les empreses d'**activitats de serveis** basades en el coneixement tenen més presència a les zones Nord (20,9% del total) i Centre (19,7%). Per contra, les activitats terciàries no basades en el coneixement presenten el percentatge més elevat a la Zona Delta (82,2%). Les zones territorials que han experimentat entre 1996 i 2003 un major dinamisme pel que fa al nombre d'empreses basades en el coneixement han estat les zones Nord (54,4%) i la Vall Baixa (30,7%).

Pel que fa als assalariats, les zones Nord i Centre són les que concentren una major proporció a les activitats basades en el coneixement (34,0% i 31,3%, respectivament). La situació de la Zona Nord és deguda al fort increment donat entre 1996 i 2003 en els assalariats d'aquest tipus d'activitat (156,6%). Les zones Vall Baixa i Centre també han presentat increments en aquest tipus d'assalariats (102,3% i 99,7%, respectivament). La Zona Delta, en canvi, ha experimentat un decrement en els assalariats dels serveis basats en el coneixement.

En **resum**, segons les dades analitzades des de l'any 1996 fins al 2003, es pot observar una tendència cap a la terciarització en termes d'estructura empresarial i d'assalariats ocupats a les empreses de la comarca. Amb tot i això, es troben diferències entre les diferents zones territorials, de tal manera que les zones Delta i Centre tenen la seva estructura productiva més orientada cap a la producció de serveis i les zones Nord i Vall Baixa cap a la producció industrial. Cal esmentar també l'augment generalitzat del sector de la construcció en els darrers anys.

Pel que fa al model competitiu industrial, es produeix un increment en les empreses d'activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta, mentre que les de tecnologia baixa i mitjana-baixa presenten una disminució. Pel que fa al nombre d'assalariats, el primer tipus d'activitat mostra uns increments majors que el segon tipus. Amb tot i això, les activitats industrials de tecnologia baixa i mitjana-baixa continuen sent predominants en el teixit productiu comarcal. Es poden establir també diferències territorials, de tal manera que, les zones Delta i Nord són les que apleguen un major percentatge d'assalariats en empreses industrials de tecnologia alta i mitjana-alta.

El sector terciari mostra un increment lleugerament superior de les activitats basades en el coneixement davant les no basades en el coneixement, amb una diferenciació entre les zones territorials. Així, mentre que les zones Nord i Centre són les que tenen una proporció més gran d'empreses i assalariats d'activitats de serveis basades en el coneixement i han presentat increments més elevats en aquest tipus d'activitats, la Zona Delta es concentra més en activitats terciàries no basades en el coneixement, presentant fins i tot una disminució en el nombre d'assalariats del primer tipus d'activitats.